

Charakteristiky a osnovy předmětů vzdělávacího programu školy

V Í T E J T E

5. úprava – 3. 9. 2018

- 1. 9. 2013 – Dodatky č. 3 – 12 (Změny RVP)
- 3. 9. 2018 – ČCv-MCv na 2. st., F 8.+ 9. roč.

ČESKÝ JAZYK	6
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK.....	7
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1. ROČ. – 9 HOD. TÝDNĚ	11
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. ROČ. – 10 HOD. TÝDNĚ	17
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 3. ROČ. – 9 HOD. TÝDNĚ	23
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 4. ROČ. – 7 HOD. TÝDNĚ	30
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5. ROČ. – 7 HOD. TÝDNĚ	37
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	46
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	54
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 8. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	62
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	71
ANGLICKÝ JAZYK.....	81
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK.....	82
ANGLICKÝ JAZYK 3. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (3)	85
ANGLICKÝ JAZYK 4. ROČ. – 3 HODINY TÝDNĚ (3)	87
ANGLICKÝ JAZYK 5. ROČ. – 3 HODINY TÝDNĚ (3)	89
ANGLICKÝ JAZYK 6. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (3)	92
ANGLICKÝ JAZYK 7. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (3)	94
ANGLICKÝ JAZYK 8. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (3)	96
ANGLICKÝ JAZYK 9. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (3)	98
DALŠÍ CIZÍ JAZYK.....	100
RUSKÝ JAZYK.....	100
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU RUSKÝ JAZYK	101
RUSKÝ JAZYK 7. ROČNÍK – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	104
RUSKÝ JAZYK 8. ROČNÍK – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	106
RUSKÝ JAZYK 9. ROČNÍK – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	108
MATEMATIKA	110
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	111
MATEMATIKA 1. ROČ. – 4 HOD. TÝDNĚ (4)	115
MATEMATIKA 2. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	117
MATEMATIKA 3. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	119
MATEMATIKA 4. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	122
MATEMATIKA 5. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	124
MATEMATIKA 6. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	128
MATEMATIKA 7. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	131

Základní škola Kojetín, náměstí Míru 83

MATEMATIKA 8. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	135
MATEMATIKA 9. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ	138
INFORMATIKA.....	143
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	144
INFORMATIKA 5. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ	147
INFORMATIKA 6. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ	149
PRVOUKA	150
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRVOUKA	151
PRVOUKA 1. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	155
PRVOUKA 2. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	159
PRVOUKA 3. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (2+1)	164
VLASTIVĚDA	170
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	171
VLASTIVĚDA 4. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (2+1)	175
VLASTIVĚDA 5. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	178
PŘÍRODOVĚDA	182
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA	183
PŘÍRODOVĚDA 4. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	187
PŘÍRODOVĚDA 5. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1)	190
DĚJEPIS.....	194
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU DĚJEPIS	195
DĚJEPIS 6. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1)	198
DĚJEPIS 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	201
DĚJEPIS 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	204
DĚJEPIS 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	208
OBČANSKÁ VÝCHOVA	211
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA	212
OBČANSKÁ VÝCHOVA 6. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	216
OBČANSKÁ VÝCHOVA 7. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	221
OBČANSKÁ VÝCHOVA 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	225
OBČANSKÁ VÝCHOVA 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	230
FYZIKA.....	236
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU FYZIKA	237
FYZIKA 6. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	240

FYZIKA 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1).....	243
FYZIKA 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	247
FYZIKA 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1).....	249
CHEMIE.....	252
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU CHEMIE.....	253
CHEMIE 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	257
CHEMIE 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	261
PŘÍRODOPIS.....	268
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS.....	269
PŘÍRODOPIS 6. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (2+1).....	273
PŘÍRODOPIS 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	278
PŘÍRODOPIS 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	281
PŘÍRODOPIS 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	291
ZEMĚPIS.....	294
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS.....	295
ZEMĚPIS 6. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	299
ZEMĚPIS 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	305
ZEMĚPIS 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	312
ZEMĚPIS 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	317
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	321
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	322
HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	325
HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	327
HUDEBNÍ VÝCHOVA 3. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	330
HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	333
HUDEBNÍ VÝCHOVA 5. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	336
HUDEBNÍ VÝCHOVA 6. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	339
HUDEBNÍ VÝCHOVA 7. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	341
HUDEBNÍ VÝCHOVA 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	343
HUDEBNÍ VÝCHOVA 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	345
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	347
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	348
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. – 3. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	352
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. – 5. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1).....	354
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. - 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	357
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. - 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2).....	360

TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	363
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	364
TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	367
TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	369
TĚLESNÁ VÝCHOVA 3. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	371
TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. – 5. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	374
TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)	376
PRAKTICKÉ ČINNOSTI	387
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	388
PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. – 3. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	391
PRAKTICKÉ ČINNOSTI 4. – 5. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	393
PRAKTICKÉ ČINNOSTI 6. - 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)	396
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY.....	401
SPORTOVNÍ HRY.....	402
CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU SPORTOVNÍ HRY	403
SPORTOVNÍ HRY 8. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2).....	406
INFORMATIKA.....	412
CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA.....	413
INFORMATIKA - VOLITELNÁ 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2)	416
INFORMATIKA - VOLITELNÁ 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2)	417
DOMÁCNOST	418
CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU DOMÁCNOST	419
DOMÁCNOST 8. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2)	423
DRAMATICKÁ VÝCHOVA	426
CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU.....	427
DRAMATICKÁ VÝCHOVA 8. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2).....	432
PŘÍRODOPISNÝ A CHEMICKÝ SEMINÁŘ	434
CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPISNÝ A CHEMICKÝ SEMINÁŘ.....	435
PŘÍRODOPISNÝ A CHEMICKÝ SEMINÁŘ 8. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2)	439

ČESKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

chápaní jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání

rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápaní jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku

samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti pracovat s literárním textem. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i operativní zohledňování specifických vzdělávacích potřeb žáků.

Vyučovací předmět Český jazyk má v 1. ročníku komplexní charakter. Ve 2.- 5. ročníku má složky specifického charakteru (čtení a literární výchova, jazykové vyučování, slohový výcvik a psaní). O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Psaní se v 2. a 3. ročníku zpravidla vyučuje v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina.

Výuka Českého jazyka probíhá převážně v kmenových třídách a odborných pracovnách. Filmová a divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu Český jazyk je cvičení z Českého jazyka (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě znalostí získaných v ostatních hodinách Českého jazyka. Náplní těchto hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou, například s pomocí třídních soutěží, her, popř. miniprojektů. Výuka bude probíhat v kmenových nebo odborných učebnách. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Český jazyk se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Vedeme žáky k řešení vzniklých problémů

- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností využití výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku s a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě

- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1. ROČ. – 9 HOD. TÝDNĚ**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****ČTENÍ**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	DV: Rozezná všechna písmena v tištěném i psaném textu DV: Skládá slova a věty DV: Používá základy techniky čtení DV: Čte jednoduché texty DV: Rozumí čteným slovům, větám a textům DV: Vštěpuje si hygienické návyky při čtení	Hlásky, písmena, slabiky, slova Texty podle zvolené nácvikové metody čtení (analyticko-syntetická) Skládání slov a vět Rozvoj techniky čtení Čtení jednoduch. pís. textu tiskacího i psacího	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti a zapamatování Pč: Modelování písmen
OVO 2 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	DV: Reaguje na jednoduché pokyny a sdělení DV: Zná význam slov a rozumí jim	Praktické čtení - pozorné, přiměřeně rychlé Věcné čtení - porozumění slovům, větám Hygien. návyky při čtení Reakce na pokyny a sdělení	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění Prv: Čtení textů v učebnici k probíranému učivu

NASLOUCHÁNÍ

OVO 3 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	DV: Naslouchá druhým, je pozorný a vyjadřuje svá přání DV: Porovná roli mluvčího a posluchače	Praktické naslouchání Věcné naslouchání Základní komunikační pravidla - pozornost, naslouchání, role mluvčího a posluchače	OSV 1 Rozvoj sociálních schopností - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého OSV 8 Komunikace - cvičení pozorování a aktivního naslouchání Prv: Pohádka - naslouchání Vztahy mezi lidmi - komunikační pravidla Hv: Poslechy skladeb
---	--	--	---

MLUVENÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	DV: Vyslovuje správně všechny hlásky, opravuje nesprávnou výslovnost	Správná výslovnost, řečová cvičení, oprava nesprávné výslovnosti	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání
OVO 5 V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	DV: Využívá hlasových a dechových cvičení DV: Používá základy mluveného projevu	Základy mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, přiměřené tempo	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění Hv: Správné dýchání
OVO 6 Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	DV: Používá verbální a nonverbální prostředky řeči DV: Užívá základní komunikační pravidla	Rozvoj slovní zásoby Verbální a nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) Základní komunikační pravidla - role mluvčího a posluchače, zdvořilost, střídání rolí	OSV 8 Komunikace - řeč těla, zvuků, slov Prv: Dramatizace pohádky; situací každodenního života
OVO 7 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	DV: Jednoduše vypráví mluvený nebo slyšený text DV: Vytvoří krátké komunikační žánry	Reprodukce textu Krátké komunikační žánry - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz	OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne Prv: Správné chování - pozdrav
OVO 11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	DV: Vypráví podle obrázků příběh, pracuje s obrazovými materiály	Vypravování na základě obrazového materiálu	OSV 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích Prv: Pohádka - vypravování podle obrázkové osnovy M: Slovní úlohy

PÍSEMNÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 8 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	DV: Používá základní hygienické návyky při psaní	Správné sezení, držení psacího nástroje, hygiena zraku	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 9 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	DV: Užívá a rozliší správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slabiky, slova, píše krátké věty DV: Píše slova a věty formou diktátu, kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní - čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava	OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace M: Správné psaní tvarů číslic Prv, M: Úprava psaného textu
OVO 10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	DV: Používá správnou techniku psaní DV: Opisuje a přepisuje jednoduché texty DV: Píše jednoduchá sdělení	Psaní jednotlivých písmen, číslic, spojování písmen a slabik, psaní slov, psaní krátkých vět Opisy, přepisy, interpunkční znaménka Psaní jednoduchých sdělení Žánry písemného projevu - zápis do notýsku	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Prv: Opis, přepis textů probíraného učiva

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 12 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	DV: Rozpozná zvukovou a grafickou podobu slov, člení slova na hlásky, odliší krátké a dlouhé samohlásky DV: Vyslovuje správně souhláskové skupiny DV: Intonuje věty	Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin, intonace vět Rozlišování zvukové a grafické podoby slova	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Hv: Rozlišování krátkého, dlouhého tónu
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 13 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	DV: Porovná významy slov	Slova a pojmy Význam slov Přirovnání Slova podobného a opačného významu Zdrobněliny	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování Prv: Rozšiřování slovní zásoby novým učivem
OVO 14 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	DV: Porovná a třídí slova podle stanoveného hlediska DV: Užívá aktivně slovní zásobu a rozšiřuje ji	Porovnávání slov podle zobecňujícího významu Slovní zásoba	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov

SKLADBA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 18 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	DV: Správně řadí slova ve větě DV: Používá základní interpunkční znaménka ve větách DV: Čte věty se správnou intonací podle postoje mluvčího	Spojování slov do vět Pořádek slov ve větě Interpunkční znaménka ve větě Modulace souvislé řeči - intonace ve větách oznamovacích, tázacích, rozkazovacích	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu M: Odpovědi slovních úloh - věta OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání Prv: Dramatizace - např. pohádky

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19</p> <p>Odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>DV: Odlišuje v písmu krátké a dlouhé samohlásky</p> <p>DV: Používá základní interpunkční znaménka</p> <p>DV: Píše správně hlásky, slabiky, slova, věty</p> <p>DV: Používá velká písmena na začátku vět</p>	<p>Lexikální pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišování krátké a dlouhé samohlásky - používání tečky, čárky, otazníku, vykřičníku - správné psaní hlásek, slabik, slov, vět <p>Velká písmena na zač. vět</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly</p> <p>M: Odpovědi ve slovních úlohách</p> <p>Prv: Doplnění textů v učebnici</p>
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
<p>OVO 21</p> <p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p>	<p>DV: Popíše své zážitky z četby a vyjádří své dojmy a pocity</p>	<p>Zážitky z čtení a naslouchání Vyjadřování dojmů a pocitů z četby literárních textů</p>	<p>OSV 8</p> <p>Komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace</p>
<p>OVO 20</p> <p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p>	<p><u>Tvořivé činnosti s literárním textem - upravit</u></p> <p>DV: Vypravuje příběh čteného nebo slyšeného literárního textu</p> <p>DV: Přednáší vhodné literární texty</p> <p>DV: Účastní se dramatizací, přijímá role</p> <p>DV: Vytváří vlastní ilustrace k literárním textům</p>	<p>Vypravování čteného a slyšeného textu Přednes vhodných literárních textů Dramatizace</p>	<p>OSV 5</p> <p>Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>Vv: Ilustrace k literárním textům</p>
<p>OVO 22</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p><u>Základní literární pojmy</u></p> <p>DV: Rozliší vyjadřování v próze a ve verších</p> <p>DV: Používá pojmy básník, spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor, verš a rým</p> <p>DV: Rozliší pohádku od ostatních vyprávění, pozná básničku</p> <p>DV: Navštěvuje divadelní představení (dle aktuální nabídky)</p>	<p>Literární druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza <p>Literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - básník, spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor, verš, rým <p>Literární žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - básně, pohádky, ostatní vypravování, divadelní představení 	<p>OSV 6</p> <p>Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</p> <p>Vv: Práce s ilustrací</p>

Český jazyk a literatura 2. roč. – 10 hod. týdně			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>OVO 2 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<p>DV: Plynule čte krátké a méně náročné texty</p> <p>DV: Užívá správnou techniku čtení</p> <p>DV: Vysvětlí obsah jednoduchých textů</p> <p>DV: Při čtení zjistí informace</p> <p>DV: Používá a zlepšuje hygienické návyky při čtení</p>	<p>Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé čtení</p> <p>Zdokonalování techniky čtení</p> <p>Porozumění jednoduchým textům</p> <p>Věcné čtení - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací (klíčová slova)</p> <p>Hygienické návyky při čtení</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti a zapamatování cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>Prv: Získávání nových informací</p>
NASLOUCHÁNÍ			
<p>OVO 2 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<p>DV: Reaguje na jednoduché mluvené pokyny</p>	<p>Reakce na jednoduché pokyny a jednoduchá sdělení</p>	<p>OSV 1 Rozvoj sociálních schopností - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV 8 Komunikace - cvičení pozorování, cvičení empatického a aktivního naslouchání</p> <p>Tv: Reakce na zákl. pokyny a signály</p>
<p>OVO 3 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<p>DV: Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>DV: Vyjádří svůj zážitek z naslouchání</p>	<p>Praktické naslouchání - zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu</p> <p>Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí - role mluvčího a posluchače</p> <p>Zážitkové naslouchání</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého</p>

MLUVENÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	DV: Rozliší chyby ve výslovnosti a správně vyslovuje	Jazykolamy, řečová cvičení Správná výslovnost	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání
OVO 5 V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	DV: Používá správnou techniku mluveného projevu, správného dýchání a tempo řeči v mluvených projevech	Technika mluveného projevu Cvičení zaměřená na hospodaření s dechem a užití správného tempa řeči	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění Hv: Dechová cvičení
OVO 6 Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	DV: Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních situacích DV: Užívá základní komunikační pravidla	Vhodný výběr jazykových prostředků, mimika, gesta Základní komunikační pravidla - pozdrav, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, role mluvčího a posluchače, střídání rolí, zdvořilost	OSV 8 Komunikace - řeč těla, zvuků, slov Prv: Dramatizace různých situací v životě dítěte
OVO 7 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev OVO 11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	DV: Tvoří krátké mluvené projevy DV: Vypráví příběh podle obrázků	Komunikační žánry - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, rozhovor na základě obrazového materiálu	OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OVO 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích

PÍSEMNÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 8 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	DV: Užívá základní hygienické návyky spojené se psaním	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení Tv: Pohybová chvilka
OVO 9 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	DV: Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev DV: Opisuje a přepisuje krátké texty	Technika psaní - úhledný, čitelný, přehledný písemný projev	OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace M: Psaní číslic, písmen a odpovědí ve slovních úlohách
OVO 10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	DV: Používá zásady techniky psaní	Docvičování tvarů psacího písma, málo používaná písmena malé i velké abecedy (X, Y, W, Q) Kontrola písemného projevu	
OVO 10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	DV: Zapiše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Vv: Výtvarné ztvárnění děje
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 12 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	DV: Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova a slabiky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky DV: Dělí hlásky na samohlásky, dvojhásky, souhlásky, používá zásady modulace souvislé řeči	Slovo – hlásky, slabiky Dělení hlásek Sluchové rozlišení hlásek Modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk, hlasitost	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Hv: Rozlišování krátkého, dlouhého tónu

SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 13 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</p> <p>OVO 14 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>DV: Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu</p> <p>DV: Vyjmenuje abecedu</p> <p>DV: Určuje slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu</p>	<p>Významy slov</p> <p>Věta - slovo</p> <p>Slova podle zobecněného významu</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Abeceda</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování</p> <p>MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov</p> <p>M: Velká tiskací písmena (označení úseček, geom.tvarů)</p>
TVAROSLOVÍ			
<p>OVO 15 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<p>DV: Určí slovní druhy, podstatná jména a slovesa v základním tvaru, rozpozná předložky a spojky</p> <p>DV: Vysvětlí význam podstatných jmen a sloves</p>	<p>Slovní druhy</p> <p>- podstatná jména</p> <p>- slovesa v základním tvaru</p> <p>- předložky a spojky</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení</p>
<p>OVO 16 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>	<p>DV: Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves</p>	<p>Správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves v mluveném projevu</p>	<p>OSV 8 Komunikace - komunikační dovednost</p> <p>MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
SKLADBA			
<p>OVO 17 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<p>DV: Vytváří jednoduchá souvětí, vybírá vhodné spojky nebo spojovací výrazy</p>	<p>Věta, pořádek slov ve větě</p> <p>Řazení vět v textu</p> <p>Spojky</p> <p>Souvětí</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>

OVO 18 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	DV: Rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího DV: Rozezná správná interpunkční znaménka ve větách oznamovacích, tázacích, přacích, rozkazovacích DV: Vyhledá v textu uvozovky a středníky	Věty podle postoje mluvčího Interpunkční znaménka - tečka, vykřičník, otazník - uvozovky, středník	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV 8 Komunikace - dovednosti pro verbální sdělování M: Tvoření otázek a odpovědí ve slovních úlohách
PRAVOPIS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	DV: Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mimo morfologický šev, párové souhlásky DV: Píše velká písmena na začátku vět a v typických příkladech vlastních jmen osob a zvířat	Pravopis lexikální - y/i po tvrdých a měkkých souhláskách - ú/ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě mimo morfologický šev - párové souhlásky - velká písmena na začátku vět - vlastní jména osob a zvířat	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 21 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	DV: Popíše své zážitky z četby a vyjádří své dojmy a pocity	Zážitky z čtení a naslouchání Vyjadřování dojmů a pocitů z četby literárních textů	OSV 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 20 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku OVO 23 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	DV: Vypravuje příběh čteného nebo slyšeného literárního textu DV: Přednáší vhodné literární texty DV: Účastní se dramatizací, přijímá role DV: Vytváří vlastní ilustrace k literárním textům	Vypravování čteného a slyšeného textu Přednes vhodných literárních textů Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - regulace vlastního jednání a prožívání, vůle OSV 4 Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Vv: Ilustrace k literárním textům
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 22 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	DV: Rozliší vyjadřování v próze a ve verších DV: Používá pojmy básník, spisovatel, kniha, čtenář DV: Rozliší pohádku od ostatních vyprávění, pozná básničku DV: Navštěvuje divadelní představení (dle aktuální nabídky) DV: Vysvětlí pojem lidová poezie, naučí se lidová říkadla DV: Rozliší bajku od pohádky	Literární druhy - poezie, próza Literární pojmy - básník, spisovatel, kniha, čtenář, báseň, verš Literární žánry - básně, pohádky, ostatní vypravování, divadelní představení - říkadla, bajky	OSV 6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce MuV 1 Kulturní diferenciaci - poznávání vlastního kulturního zakotvení Vv: Práce s ilustrací

Český jazyk a literatura 3. roč. – 9 hod. týdně			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	DV: Plynule čte náročnější texty	Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, čtení hlasité i tiché. Zdokonalování techniky čtení Porozumění přiměřeným textům	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Tv: Relaxační cvičení s doprovodem mluveného slova
OVO 2 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	DV: Vyhledá slova a věty v textu, zjistí při čtení základní informace	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací Hygienické návyky při čtení	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování Prv: Vyhledávání v encyklopediích
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	DV: Získává zážitky z naslouchání a vyjadřuje své dojmy DV: Užívá základní komunikační pravidla v rozhovoru	Praktické naslouchání - zdvořilé, ohleduplné, kontakt s partnerem Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní reakce na mluvíčího Role mluvíčího a posluchače, střídání rolí (otázky a odpovědi) Zážitkové naslouchání	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého Prv: Lidské vztahy

MLUVENÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	DV: Správně vyslovuje nejznámější přejatá slova DV: Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost	Cvičení správné výslovnosti (slova přejatá) Oprava nesprávné a nedbalé výslovnosti	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání Aj: Správná výslovnost
OVO 5 V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	DV: V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Technika mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, tempo, plynulost, zvukové prostředky řeči – intonace, hlasitost, přízvuky	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění Tv: Správné dýchání při cvičení
OVO 6 Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	DV: Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování Výběr jazykových prostředků Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV 8 Komunikace - řeč těla, zvuků, slov dovednosti pro sdělení verbální a neverbální Hv: Dramatizace písní
OVO 7 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev OVO 11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	DV: Používá vyjadřování závislé na komunikační situaci DV: Vypravuje podle obrazového materiálu DV: Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev DV: Popisuje jednoduché předměty, činnosti - využívá osnovy	Komunikační žánry - vypravování podle osnovy - vypravování podle obrazového materiálu - vypravování podle vlastních zážitků - popis (předmětu, zvířete) Základy mluveného projevu závislého na komunikační situaci	OSV 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne Vv: Malujeme obrázek k textu Prv: Pracovní postup při seti hrachu

PÍSEMNÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 8 Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	DV: Užívá základní hygienické návyky spojené s psaním	Základní hygienické návyky - správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 9 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	DV: Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní - upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou - odstraňování individuálních nedostatků v kvantitativních a kvalitativních znacích písma - osobitý rukopis	OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace Aj: Upevňování písemného projevu
OVO 9 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	DV: Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Kontrola vlastního písemného projevu - celková úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, poznámky	
OVO 10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	DV: Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žánry písemného projevu - vypravování podle osnovy - popis zvířete, popis předmětu - omluvenka, blahopřání - vyplňování poštovních formulářů (poštovní formuláře)	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Vv: Kresba, malba domácích zvířat Pč: Výroba přání k různým příležitostem

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 12 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	DV: Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova DV: Správně vyslovuje samohlásky a souhláskové skupiny DV: Souvisle mluví	Zvuková a grafická podoba slov Výslovnost souhláskových skupin Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek Spisovná a nespisovná výslovnost	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Aj: Poslech
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 13 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	DV: Používá aktivně abecedu, vyhledá a zařadí slova podle abecedy DV: Porovná významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Slova a pojmy Abeceda, řazení slov podle abecedy Vyhledávání v seznamech Význam slov, porovnávání významů slov Slova souznačná a protikladná	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování Prv: Práce s encyklopedií
OVO 14 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	DV: Porovná a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Porovnávání a třídění slov podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov

TVAROSLOVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 15 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	DV: Rozezná slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy, zařazování slov v základním tvaru ke slovním druhům	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 16 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	DV: Seznamuje se s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen a sloves DV: Vyjmenuje pádové otázky DV: Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod Mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas Skloňování a časování	OSV 8 Komunikace - komunikační dovednosti OSV 5 Vliv médií na každodenní život
SKLADBA			
OVO 17 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	DV: Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá, spojování vět do jednoduchých souvětí Spojky a jiné spojovací výrazy	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu Aj: Věta jednoduchá, zápor
OVO 18 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	DV: Rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Věty podle postoje mluvčího Melodie vět	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV 8 Komunikace - dovednosti pro verbální sdělování

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	DV: Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Vyjmenovaná slova Slova příbuzná Skupiny bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev) Vlastní jména míst - obce, řeky, hory Psaní nejčastějších přejatých slov	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností, zapamatování OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly Prv: Obec a okolí
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ			
OVO 21 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	DV: Vyjadřuje své pocity z přečteného textu DV: Beseduje o knihách DV: Využívá literární text jako zdroj informací	Zážitkové čtení Čerpání prožitků a dojmů z literárních textů Vyjadřování pocitů	OSV 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace Vv: Poslech pohádky – výtvarné vyjádření Aj: Poslech
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 20 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku OVO 23 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	DV: Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený literární text, účastní se dramatizací, přijímá role DV: Vytváří vlastní ilustrace k literárním textům DV: Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod Rozvoj čtenářství	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - regulace vlastního jednání a prožívání, vůle Aj: Dramatizace jednoduchých textů OSV 4 Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 22</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>DV: Rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>Literární druhy - poezie, próza</p> <p>Literární žánry - báseň, pohádka, povídka, divadelní hra</p> <p>- spisovatel, básník, Divadelní představení, herec</p>	<p>OSV 6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</p> <p>MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p> <p>MuV 1 Kulturní diferenciací - poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>Vv: Malujeme pohádku, báseň</p> <p>Prv: Živá a neživá příroda</p> <p>Prv: Lidské výtvoř</p>

Český jazyk a literatura 4. roč. – 7 hod. týdně			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Podle svých schopností přečte předem připravený text správnou technikou čtení Po tichém čtení reprodukuje text - zachytí posloupnost děje Čte s porozuměním textu Přednáší čtený text Dodržuje hygienické návyky při čtení	Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé Uvědomělé hlasité čtení - dodržování správné techniky čtení Tiché čtení - schopnost reprodukce posloupnosti děje Čtení s porozuměním Čtení s přednesem Hygienické návyky při čtení	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
OVO 2 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Rozumí pojmům podstatné a okrajové informace Ve vhodné úpravě zaznamená s pomocí učitele podstatné informace Používá slovník a encyklopedii	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (klíčová slova a věty) Záznam podstatných informací Literární slovník, encyklopedie	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Přv, V1: Vyhledávání ve slovnících a encyklopediích

NASLOUCHÁNÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 3 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Je ohleduplný a zdvořilý k partnerovi, navazuje s ním kontakt Odliší od sebe jednoduché druhy sdělení	Praktické naslouchání - zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s partnerem Posuzování úplnosti jednoduchého sdělení	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 7 Mezilidské vztahy
OVO 4 Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> Při naslouchání je pozorný, ohleduplný, aktivní, zná roli mluvčího a posluchače, uvědomuje si střídání rolí Rozliší podstatná fakta ve sdělení, v případě potřeby využívá kladení otázek, snaží se správně sdělení reprodukovat 	Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní role mluvčího a posluchače, střídání rolí Reprodukce přiměřeně složitěho sdělení, reprodukce podstatných fakt, kladení otázek Zážitkové naslouchání	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 5 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> Používá základní komunikační pravidla Správně osloví, zahájí i ukončí dialog i telefonický rozhovor Rozpozná odlišné vedení a obsah telefonického rozhovoru (přivolání pomoci, linka bezpečí, běžný hovor, manipulativní hovor – cizí osoba) Poznává, když uslyší záznamník, kdy začít se zanecháním vzkazu 	Základní komunikační pravidla - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu Komunikační žánry - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, vypravování vlastních zážitků, popis osob, zvířat, věcí	OSV 4 Psychohygiena OSV 8 Komunikace Vv: Návrh oznámení (plakátu) školní akce

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 6 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje, kde a jakým způsobem se setkává s reklamou Podle vlastních zkušeností a znalostí odhaluje cíl reklamy, její manipulativnost 	Reklamy	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
OVO 7 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> Uvědoměle využívá techniku mluveného projevu Odhadne, jak působí intonace, pauzy a tempo na jiného člověka Vyjadřuje se podle svého komunikačního záměru a komunikační situace 	Základy techniky mluveného projevu - intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči Vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru Mimojazykové prostředky řeči Zdvořilé vyjadřování	OSV 8 Komunikace
OVO 8 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost Pozná situace, kde by se měl spisovný jazyk používat 	Výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace Spisovná a nespisovná výslovnost	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace MuV 1 Kulturní diferenciacce
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 9 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje techniku psaní, především úhlednost a čitelnost Kontroluje své písemné projevy Dodržuje hygienické návyky při psaní Podle daného návodu napíše obsahově i formálně správně vzkaz, oznámení, pozvánku i zprávu 	Technika psaní - úhledný, přehledný, čitelný písemný projev Kontrola vlastních textů Hygienické návyky při psaní Žánry písemného projevu - vzkaz, oznámení, pozvánka, vypravování, popis, dopis, jednoduché tiskopisy - dotazník	OSV 7 Mezilidské vztahy OSV 8 Komunikace MeV 2 Interpretace mediálního sdělení a reality

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Rozpozná základní části osnovy vyprávění, s pomocí učitele vytváří a zapisuje podrobněji její jednotlivé části Dokáže předložené osnovy využívat Seznámí se s odlišnostmi mezi vyprávěním, popisem a dopisem, získané informace prakticky dokáže využít	Vytváření osnovy Základní části osnovy Využívání osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu	MeV 6 Tvorba mediálního sdělení OSV 5 Kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 14 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary OVO 17 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Orientuje se v zásadách spisovné výslovnosti Moduluje souvislou řeč Člení souvislou řeč	Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči Členění souvislé řeči	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 8 Komunikace
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 11 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Orientuje se v uváděných pojmech a dokáže je od sebe odlišit i využívat	Slovní zásoba - slova souznačná - slova mnohoznačná	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
OVO 12 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Naznačí stavbu slova – kořen, předponu a příponovou část V příponové části odlišuje při skloňování a časování koncovku	Stavba slova - kořen, předpona, příponová část Rozlišení přípony a koncovky při skloňování a časování	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání

TVAROSLOVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 13 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Pozná správné otázky a další pomůcky při rozlišování slovních druhů a používá je Skloňuje a časuje slova, uvědomuje si gramaticky správné tvary Určuje základní mluvnické kategorie	Slovní druhy ohebné a neohebné Skloňování podstatných jmen Časování sloves Mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas Mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod Vzory podst. jmen	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání Vv: Výroba kartiček se vzory podstatných jmen
OVO 14 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozliší slova spisovná a nespisovná Zachytí nespisovné tvary slov i odlišnou výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	Spisovné a nespisovné tvary slov Odlišná výslovnost hlásek v nespisovných tvarech slov	MeV 6 Tvorba mediálního sdělení
SKLADBA			
OVO 15 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Vyhledá úplnou základní skladební dvojici ve větě jednoduché a označí ji	Základní skladební dvojice	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OVO 16 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Podle počtu sloves rozliší větu jednoduchou od souvětí Podle počtu sloves spočítá počet vět v souvětí, všimá si spojovacích výrazů	Věta jednoduchá a souvětí Určování počtu vět v souvětí	MeV 6 Tvorba mediálního sdělení
OVO 17 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Vybírá vhodné spojovací výrazy v závislosti na smysluplnosti sdělení	Spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí	OSV 8 Komunikace

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 18 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Přiřazuje k vyjmenovaným slovům i slova příbuzná – odůvodní pravopis Objasní psaní některých předložek a předpon Objasní psaní zeměpisných názvů ▪ Orientuje se ve správném psaní koncovek podstatných jmen	Lexikální pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - předložky - předpony - vlastní jména nejvýznamnějších hor, řek, států Morfologický pravopis - koncovky podstatných jmen podle vzorů	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
OVO 19 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	▪ Řeší správně shodu přísudku s podmětem v psaném projevu	Syntaktický pravopis - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 20 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	▪ Pojmenovává své dojmy z četby, učí se je vyjadřovat slovně, výtvarně i dramaticky ▪ Získává vztah k literatuře a čte knihy podle vlastního zájmu	Zážitkové čtení a naslouchání - získávání pocitů a dojmů při poslechu i četbě literárních textů Vyjadřování zážitků slovně, písemně, kresbou, dramatizací Rozvoj čtenářství	OSV 8 Komunikace Pč: Vztah k literatuře, zážitky z četby

TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 21</p> <p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přednáší vhodné literární texty před ostatními spolužáky ▪ Reprodukuje předem připravený text ▪ Podle zadané osnovy napíše literární text na dané téma ▪ Účastní se dramatizací a přijímá role ▪ Vytváří vlastní ilustrace k literárním textům 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes básní a prózy - dramatizace - nácvik hříčky, scénky - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní tvořivé psaní - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	<p>OSV 5</p> <p>Kreativita</p> <p>OSV 9</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Př: Projekty</p> <p>MeV 7</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
<p>OVO 22</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje pojmy umělecký a neumělecký text ▪ Pojmenovává na základě nabídky různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<p>Umělecké a neumělecké texty</p> <p>Základní charakteristika uměleckých a neuměleckých textů, jejich rozlišnosti</p>	<p>MeV 1</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>OVO 23</p> <p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává základní literární druhy ▪ Odliší od sebe pohádku, bajku a povídku ▪ Používá a dovede vysvětlit pojmy spisovatel, básník, báseň, próza ▪ Vyznačí v básni slova, která se rýmují 	<p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární druhy – poezie, próza, drama - literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka 	<p>MeV 5</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Vv: Ilustrace k vybrané pohádce</p> <p>MuV 1</p> <p>Kulturní diferenciaci</p> <p>Vv: Příspěvek do školního časopisu, popř. časopisu pro děti</p>

Český jazyk a literatura 5. roč. – 7 hod. týdně			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	DV: Stále zdokonaluje techniku čtení DV: Pozná orientační prvky v textu DV: Snaží se číst s přednesem DV: Dodržuje hygienické návyky při čtení	Praktické čtení - Pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení - Zdokonalování techniky čtení - Porozumění čteným textům - Čtení s přednesem - Znalost orientačních prvků v textu - Hygienické návyky při čtení	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium
OVO 2 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	DV: Využívá slovníky a encyklopedie	Věcné čtení - Čtení jako zdroj informací - Čtení vyhledávací – rozlišení podstatných a okrajových informací, záznam podstatných informací - Využívání slovníků a encyklopedií	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky, výběr slov a záběrů, identifikace základních orientačních prvků v textu Př, VI: Vyhledávání ve slovnících a encyklopediích

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	DV: Zaznamená slyšený projev a reaguje na něj otázkami DV: Sděluje své dojmy z naslouchání	Zaznamenávání slyšeného projevu Zapamatování podstatných faktů Reprodukce obsahu slyšeného projevu Zážitkové naslouchání	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	DV: Dokáže zdvořile a ohleduplně naslouchat	Praktické naslouchání - ohleduplné, zdvořilé, vyjadřující kontakt s partnerem Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí na mluvčího, posuzování úplnosti nebo neúplnosti jednoduchého sdělení	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV 7 Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého

MLUVENÝ PROJEV			
OVO 5 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	DV: Dokáže ústně podat zprávu a oznámení, reprodukuje text DV: Dodržuje základní komunikační pravidla	Základní komunikační pravidla - střídání rolí mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování	OSV 4 Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích Vv: Návrh oznámení (plakátu) školní akce
		Komunikační žánry - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, vypravování	OSV 8 Komunikace – řeč těla, zvuků, slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace
OVO 6 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	DV: Dokáže zaujmout postoj k reklamě DV: Obhájí svůj názor DV: Vytvoří svou vlastní reklamu	Reklamy	OSV 8 Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
OVO 7 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	DV: Souvisle se vyjadřuje vhodnými prostředky DV: Využívá jazykových i mimojazykových prostředků (mimika, gesta)	Základy techniky mluveného projevu - souvislé vyjadřování k tématu Mimojazykové prostředky řeči	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)
OVO 8 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace	DV: Používá spisovnou a nespisovnou výslovnost v dané situaci (monolog, dialog, scénka, ...)	Využívání spisovné a nespisovné výslovnosti Zdvořilé vyjadřování	MuV 1 Kulturní diferenciaci - poznávání vlastního kulturního zakotvení OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regul. vlastního jednání a prožívání

PÍSEMNÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 9 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	DV: Odliší popis od vyprávění DV: Rozpozná rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem DV: Zdokonaluje techniku psaní DV: Dodržuje základní hygienické návyky při psaní	Upevňování techniky psaní - dodržování základních hygienických návyků při psaní Komunikační žánry - zpráva, oznámení, dopis, popis, inzerát, tiskopisy – složenka, podací lístek	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity OSV 7 Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy
			OSV 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti MeV 2 Interpretace mediálního sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
OVO 10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	DV: Vyjádří vlastními slovy příhodu, zážitek dle osnovy ve správné časové posloupnosti	Vyprávění Vytváření osnovy Vytváření vlastního vyprávění s dodržováním časové posloupnosti	MeV 6 Tvorba mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
	DV: Dodržuje zásady spisovné výslovnosti DV: Využívá v mluvené řeči tempo, intonaci, přízvuky DV: Správně vyslovuje běžná cizí slova	Spisovná výslovnost Modulace souvislé řeči Výslovnost nejpoužívanějších cizích slov	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV 8 Komunikace - dovednosti

SLOVNÍ ZÁSoba A TvořENÍ SloV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 11 Porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu	DV: Rozlišuje slova dle významu (stejného nebo podobného, jednovýznamová a mnohovýznamová)	Význam slov	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 12 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		Stavba slova - předpona, přípona, koncovka Dělení slov na konci řádku	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování
TVAROSLOVÍ			
OVO 13 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	DV: Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen	Slovní druhy ohebné i neohebné Podstatná jména - mluvnické kategorie – pád, číslo, rod - vzor podst. jmen	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení Vv: Výroba kartiček se vzory podst. jmen
	DV: Rozlišuje přídavná jména tvrdá a měkká	Přídavná jména - rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých	OSV 8 Komunikace - komunikační dovednosti
	DV: Určuje mluvnické kategorie sloves DV: Poznává zvrtné sloveso DV: Rozlišuje slovesné tvary	Slovesa - mluvnické kategorie – osoba, číslo, čas, způsob Poznávání zvrtných sloves Jednoduché a složené slovesné tvary	
OVO 14 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	DV: Opraví nespisovné tvary slov	Slova spisovná a nespisovná	MeV 6 Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení

SKLADBA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 15 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	DV: Určuje základní skladební dvojici ve větě (podmět, přísudek) DV: Vyhledává různé druhy podmětu a přísudku	Základní skladební dvojice Podmět holý a rozvitý Přísudek holý a rozvitý Nevyjádřený podmět	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení OSV 8 Komunikace - komunikační dovednosti OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
OVO 16 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	DV: Určuje větu jednoduchou, rozliší souvětí od věty jednoduché DV: Spojí vhodně věty jednoduché do souvětí DV: Dokáže změnit větu jednoduchou v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí Změna jednoduché věty v souvětí	MeV 6 Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení
OVO 17 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	DV: Používá vhodných spojovacích výrazů (spojek, vztažných zájmen, příslovcí) DV: Dokáže dle potřeby projevu spojovací výrazy obměňovat	Spojky a spojovací výrazy (aby, kdyby) Spojky a, i, ani, nebo, že, protože, když	OSV 8 Komunikace - komunikační dovednosti

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 18 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p>	<p>DV: Užívá vyjmenovaných slov i frekventovaných příbuzných slov DV: Vysvětlí psaní předpon s-, z-, vz- DV: Dokáže správně psát zeměpisné názvy DV: Použije pravidlo pro psaní předložek z, s (2.a 7.pád)</p> <p>DV: Píše koncovky podstatných jmen podle vzorů DV: Píše koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých podle vzorů DV: Správně řeší pravopis u sloves v přítomném čase DV: Pracuje s Pravidly českého pravopisu DV: Osvojuje si shodu přísudku s podmětem v jednoduchých případech</p> <p>DV: Převeďte řeč přímou v nepřímou a opačně (ústně i písemně)</p>	<p>Lexikální pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná v rozšířené slovní zásobě - předpony s-, z-, vz – orientačně - vlastní jména národností, států, planet</p> <p>Morfologický pravopis - předložky s, z - koncovky podstatných jmen podle vzorů - koncovky přídavných jmen podle vzorů - pravopis sloves v přítomném čase</p> <p>Pravidla českého pravopisu Syntaktický pravopis - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech</p> <p>- řeč přímá a nepřímá</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly</p> <p>Přv: Sluneční soustava VI: Názvy států</p>
<p>OVO 19 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>			

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 20: Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	DV: Získává vztah k literatuře a čte knihy podle svých zájmů	Vyjadřování dojmů z četby a poslechu Výchova k čtenářství	OSV 8 Komunikace - specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 21 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	DV: Vyjádří vlastními slovy přečtený nebo slyšený text DV: Přednáší vhodné literární texty DV: Zpracuje a přednese literární referát DV: Účastní se dramatizací a přijímá role DV: Tvoří podle svých schopností vlastní texty a ilustrace	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného literárního textu Přednes vhodných literárních textů Literární referáty, čtenářský deník Dramatizace: návčik hříčky, scénky Vlastní tvořivé psaní	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence Př, VI: Projekty MeV 7 Práce v realizačním týmu - utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu

ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 22 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	DV: Porovnává a rozliší různé druhy textů (uměleckých a neuměleckých) DV: Rozliší poezii od prózy, lyrickou poezii od epické DV: Orientuje se v základních literárních druzích a žánrech	Umělecké a neumělecké texty Literární druhy - poezie, próza, drama Literární žánry - báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - spisovatel, básník, herec, režisér - verš, rým, přirovnání	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních Vv: Ilustrace k vybrané pohádce, bajce MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti) MuV 1 Kulturní diferenciacce - poznávání vlastního kulturního zakotvení Vv: Časopis pro děti
	DV: Využívá při práci časopisy pro děti a mládež DV: Orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti	Časopisy pro děti a mládež Film a televize	
OVO 23: Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	DV: Vyhledává informace, navštěvuje knihovnu	Poznávání informačních zdrojů	

Český jazyk a literatura 6. roč. – 5 hod. týdně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

TVAROSLOVÍ

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 14 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	DV: Určuje slovní druhy DV: Skloňuje vlastní jména v regionu DV: Rozlišuje jména obecná a vlastní	Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková Podstatná jména obecná a vlastní	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání V průběhu školního roku mezipředmětové vztahy s Vv, Hv, Z, D, Př v návaznosti na texty v učebnici
	DV: Určuje přídavná jména, podle vzorů doplňuje i/y DV: Utvoří tvary 2. a 3.stupně	Přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací Jmenné tvary Stupňování přídavných jmen	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
	DV: Vyhledává a určuje zájmena a s pomocí učitele je skloňuje	Zájmena	
	DV: Vyhledává a určuje číslovky a s pomocí učitele je skloňuje	Číslovky	
	DV: Užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu	Slovesa Podmiňovací způsob přítomný, minulý	
OVO 13 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	DV: Seznámí se s jazykovými příručkami a orientuje se v nich	Jazykové příručky: Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny Stručná mluvnice česká	

SKLADBA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 16 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	DV: Určuje základní větné členy	Základní větné členy Podmět vyjádřený, nevyjádřený Přísudek slovesný, jmenný	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	DV: Osvojuje si rozvíjející větné členy DV: Využívá znalostí z tvarosloví a aplikuje je v syntaktickém pravopisu	Rozvíjející větné členy Shoda přísudku s podmětem	
	DV: Utvoří větu jednoduchou s podmětem vyjádřeným podstatným jménem	Věta jednoduchá	
	DV: Spojí věty do souvětí	Souvětí	
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 11 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	DV: Čte správně zdvojené souhlásky, používá důraz a pauzy	Spisovná a nespisovná výslovnost Modulace souvislé řeči – přízvuk slovní i větný, intonace Členění souvislé řeči	OSV8 Komunikace
NAUKA O ČESKÉM JAZYCE			
OVO 18 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	DV: Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, zdůvodní užití obecné češtiny a nářečí	Spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 17 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	DV: Aplikuje znalosti pravopisu lexikálního, morfologického, slovo- tvorného a syntaktického ve větě jednoduché a v souvětí	Zdvojené souhlásky Souhláskové skupiny na švu kořene, předpony a přípony Psaní přídavných jmen, zájmen a číslovek Slovesné tvary v podmiňovacím způsobu Shoda přísudku s podmětem	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
OVO 1 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji OVO 8 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky	DV: Čte s menšími výkyvy a s porozuměním DV: Orientuje se v obsahu čteného textu DV: Vyhledá klíčová slova, hlavní myšlenky, tvoří osnovu DV: Vyjadřuje vlastní názor na text	Technika čtení (plynulost, přiměřené tempo) Čtení s porozuměním (vyhledávání informací v textu, klíčových slov, hlavních myšlenek) - tvoření osnovy - vyjádření vlastního názoru na obsah textu	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MLUVENÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>OVO 2 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>DV: Uplatňuje zásady dorozumívání a zásady kultivovaného projevu</p> <p>DV: Dodržuje zásady dialogu</p>	<p>Zásady kultivovaného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika, zvukové prostředky projevu - střídání rolí, pozornost <p>Naslouchání</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p>
PÍSEMNÝ PROJEV			
<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Dodržuje správnou techniku psaní</p> <p>DV: Písemný projev odpovídá úrovni dovedností v pravopisu, gramatice a stylistických postupech</p> <p>DV: Orientuje se v kompozici textu a zpracuje osnovu</p> <p>DV: Tvoří vlastní texty na základě svých dispozic</p> <p>DV: Pořídí si výpisky, poznámky</p> <p>DV: Vypravování, popis, zprávu, dopis, charakteristiku a výtah zpracuje na adekvátní slohové a jazykové úrovni</p>	<p>Technika psaní (čitelnost, přehlednost, úprava)</p> <p>Aplikace jazykových prostředků a stylistických poznatků</p> <p>Vlastní tvořivé psaní</p>	<p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MeV 3 Stavba mediálních sdělení</p> <p>MeV 6 Tvorba mediálního sdělení</p>

SLOHOVÉ ÚTVARY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>DV: Vypráví zážitek</p> <p>DV: Odlišuje spisovný a nespisovný jazyk, užívá prostředků oživujících vypravování, použije přímou řeč, vypracuje osnovu textu</p>	Vypravování	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na texty a témata - D, Z, Př, Vv, Hv
<p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	DV: Vyplní předtištěnou objednávku	Objednávka	OSV 8 Komunikace
	DV: Prakticky užije znalostí o stavbě dopisu, stylizuje dopis osobní a úřední	Dopis osobní a úřední	
<p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>DV: Zpracuje jednoduchý popis</p> <p>DV: Popisuje jednotlivosti, dodržuje zvolený postup</p> <p>DV: Pojmenuje povahové vlastnosti</p> <p>DV: Popisuje jednotlivé kroky v časové posloupnosti, volí vhodná dějová slovesa</p>	Popis budovy, postavy, pracovního postupu	
<p>OVO 2 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	DV: Formuluje hlavní myšlenky textu formou hesel a krátkých vět	Výpisky, citát	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 7 Mezilidské vztahy
<p>OVO 8 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	DV: Zaznamenává hlavní myšlenky jednoduchého odborného článku, zachycuje stručně stavbu textu	Výtah	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>DV: Rozliší od sebe zprávu a oznámení a sestaví jejich text</p>	<p>Zpráva a oznámení, pozvánka</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>MeV 3</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p>MeV 6</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p>
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19</p> <p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>DV: Přednáší vhodné literární texty</p> <p>DV: Volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu</p> <p>DV: Účastní se dramatizací</p> <p>DV: Ilustruje podle svých schopností a zájmů</p>	<p>Přednes vhodných literárních textů</p> <p>Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>Záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p>Dramatizace</p> <p>Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p>	<p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 5</p> <p>Kreativita</p> <p>OSV 9</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>MeV 1</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MeV 7</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>

ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH DĚL			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 21 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>OVO 23 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>DV: Hledá smysl a podstatu díla ve spolupráci s ostatními, zaměřuje se na srovnávání a hledání souvislostí</p> <p>DV: Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život</p> <p>DV: Sděluje názory na přečtené dílo a zážitky z četby</p> <p>DV: Snaží se poznat hodnotnou literaturu a odlišit ji od konzumní</p> <p>DV: Vybírá si a čte knihy podle vlastních zájmů</p>	<p>Smysl a podstata díla, vyvozování souvislostí, pointa Literatura – zdroj zábavy a poučení, zprostředkování hodnot Literatura – inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb Vyjádření názoru na přečtené dílo ústně, písemně i kresbou Zážitky z četby Hodnotná a konzumní literatura Rozvíjení čtenářství</p>	<p>OSV 8 Komunikace</p>
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
<p>OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>DV: Rozpoznává téma literárního díla, charakterizuje prostředí, literární hrdiny, stanoví stručně kompozici příběhu</p>	<p>Struktura literárního díla: téma, prostředí, doba, literární hrdina a charakteristika postav, kompozice díla</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MuV 2 Lidské vztahy</p>
<p>OVO 27 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>DV: Orientuje se v jazyce literárního díla</p> <p>DV: Vyhledává informace, navštěvuje knihovnu</p> <p>DV: Získává přehled o českých a světových tvůrcích čtených ukázek</p>	<p>Jazyk literárního díla - obrazná pojmenování: přirovnání, personifikace, zdrobnělina, výstižná slovesa, přímá řeč Nejvýznamnější čeští a světoví tvůrci čtených ukázek</p>	<p>MuV 1 Kulturní difference</p> <p>MuV 4 Multikulturalita</p>

UKÁZKY LITERÁRNÍCH DRUHŮ A ŽÁNŘŮ (ČETBA)			
OVO i DV se vztahují k četbě všech ukázek		Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>OVO 22 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>OVO 21 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>OVO 24 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>DV: Čte s porozuměním DV: Reprodukuje hlavní myšlenky textu DV: Uvede významné spisovatele jednotlivých žánrů DV: Interpretuje vlastními slovy smysl díla DV: Uvede základní rysy pohádky, pověsti, balady, báje, povídky DV: Pojmenuje charakterové vlastnosti postav DV: Přednese vhodný literární text DV: Vysvětlí pojmy sloka – verš – rým DV: Určí přirovnání, personifikaci DV: Vypráví některou pověst z regionu DV: Vysvětlí pojmy lyrika – epika DV: Dramatizuje jednoduchý text DV: Vyhledává neznámá slova ve slovnících a příručkách DV: Formuluje vlastní názor na přečtený text a svoje pocity DV: Porovnává základní literární druhy a žánry DV: Vytváří vlastní výtvarný doprovod k některým textům DV: Uvede významné české ilustrátory</p>	<p>Úvod do literatury: literatura a skutečnost poezie – próza – drama lyrika – epika</p>	<p>Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na čtené texty - D, Z, Př, Vv</p>
		<p>Epické žánry – pohádky klasické a moderní, české a jiných národů Autoři pohádek</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
		<p>Lyrické žánry – báseň, jazyk básně – obrazné vyjadřování Přirovnání, zosobnění verš – strofa – rým Vlastní tvorba básně</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 8 Komunikace</p>
		<p>Epické žánry – pověsti české a jiných národů, pověsti regionální</p>	
		<p>Lyricko-epické žánry – balady nás v 19. a 20. století, lidové a umělé, přednes</p>	<p>OSV 5 Kreativita</p>
		<p>Epické žánry – báje a mýty antické a biblické</p>	
		<p>Epické žánry - povídka</p>	
		<p>Epika - příběhy a humor</p>	

Český jazyk a literatura 7. roč. – 5 hod. týdně**JAZYKOVÁ VÝCHOVA****NAUKA O VÝZNAMU SLOV**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 15 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	DV: Určuje věcné významy slov DV: Používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova DV: Vyhledává rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná DV: Užívá ve větách synonyma, homonyma, antonyma DV: Využívá termínů z jiných učebních předmětů	Slova jednoznačná a mnohoznačná Slovo a sousloví, rčení Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy s D, Z, Př, Vv v návaznosti na texty v učebnici D, Z, M, Př : Odborné názvy

NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

OVO 12 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	DV: Rozlišuje slova odvozená a složená, zkratky, zkratková slova	Slovní zásoba způsoby jejího obohacování Způsoby tvoření slov	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
--	--	---	--------------------------------------

TVAROSLOVÍ

OVO 14 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	DV: Správně třídí slovní druhy DV: Převádí slovesa z činného rodu do trpného a naopak DV: Vyhledá v textu neohebná slova a rozliší je DV: Využívá příslovečné spřežky	Slova ohebná – opakování Slovesný rod činný a trpný Slova neohebná Stupňování příslovčí	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
---	--	--	--------------------------------------

SKLADBA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 16</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>DV: Rozlišuje věty podle postoje mluvčího</p> <p>DV: Hledá rozdíly mezi větou dvojčlennou a jednočlennou</p> <p>DV: Vysvětlí vztahy a souvislosti mezi větnými členy</p> <p>DV: Určuje ve větě podmět a přísudek vyjádřený různými způsoby</p> <p>DV: Nahrazuje větné členy vedlejšími větami</p>	<p>Věty oznamovací, rozkazovací, tázací, práci, zvolací</p> <p>Věty dvojčlenné a jednočlenné</p> <p>Větné členy holé, rozvité, několikanásobné</p> <p>Podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovecná určení, doplněk</p> <p>Seznámení s druhy VV</p> <p>Nahrazení větných členů vedlejšími větami</p>	<p>OSV 10</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
PRAVOPIS			
<p>OVO 17</p> <p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>DV: Aplikuje poznatky o tvoření slov v písemném projevu</p> <p>DV: Procvičuje a ověřuje správnost psaní velkých písmen</p>	<p>Slootovorný:</p> <p>Předpony s-, z-, vz- a skupiny hlásek při stupňování přídavných jmen a příslovcí</p> <p>Morfologický:</p> <p>Psaní i/y</p> <p>Psaní velkých písmen ve jménech vlastních</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p>
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
<p>OVO 1</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>OVO 8</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>DV: Čte s menšími výkyvy a s porozuměním</p> <p>DV: Orientuje se v obsahu čteného textu</p> <p>DV: Vyhledá klíčová slova, hlavní myšlenky, tvoří osnovu</p> <p>DV: Vyjadřuje vlastní názor na text</p>	<p>Technika čtení (plynulost, přiměřené tempo)</p> <p>Čtení s porozuměním (vyhledávání informací v textu, klíčových slov, hlavních myšlenek)</p> <p>Tvoření osnovy</p> <p>Vyjádření vlastního názoru na obsah textu</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MeV 1</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

MLUVENÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>DV: Uplatňuje zásady dorozumívání a zásady kultivovaného projevu</p> <p>DV: Dodržuje zásady dialogu</p>	<p>Zásady kultivovaného projevu Technika, zvukové prostředky projevu Střídání rolí, pozornost, Naslouchání</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p>
PÍSEMNÝ PROJEV			
<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Dodržuje správnou techniku psaní</p> <p>DV: V písemném projevu použije dovedností z pravopisu, gramatiky a stylistických postupů</p> <p>DV: Orientuje se v kompozici textu a zpracuje osnovu</p> <p>DV: Tvoří vlastní texty na základě svých dispozic</p> <p>DV: Pořídí si výpisky, poznámky</p> <p>DV: Vypravování, popis, líčení, charakteristiku, životopis, žádost a výtah zpracuje na adekvátní slohové a jazykové úrovni</p>	<p>Technika psaní (čitelnost, přehlednost, úprava) Aplikace jazykových prostředků, stylistických poznatků a dovedností Vlastní tvořivé psaní</p>	<p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

SLOHOVÉ ÚTVARY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 2 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>DV: Pojmenovává vlastnosti předmětů</p> <p>DV: Porovnává detaily, vybírá vhodné jazykové prostředky</p> <p>DV: Postupuje od důležitého k méně důležitému</p> <p>DV: Popisuje srozumitelně a přehledně všechny fáze postupu</p> <p>DV: Odlišuje prvky popisu a dokáže vyjádřit své pocity a dojmy</p>	<p>Popis výrobku Popis uměleckého díla Popis pracovního postupu</p>	<p>Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na texty a témata - D, Z, Př, Vv, OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Vv: Popis obrazu</p>
<p>OVO 1 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>DV: Rozliší charakteristiku přímou a nepřímou</p> <p>DV: Vystihne povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy</p>	Charakteristika	<p>OSV 7 Mezilidské vztahy MeV 7 Práce v realizačním týmu</p>
<p>OVO 2 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>DV: Vyjádří své pocity a svůj vztah k popisovanému jevu</p>	Líčení	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>OVO 8 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>DV: Rozlišuje v textu podstatné a okrajové informace</p>	Výtah	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>
	<p>DV: Formuluje věcně a výstižně ústní a písemnou žádost</p> <p>DV: Dodržuje ustálenou formu</p>	Žádost	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>DV: Věcně, stručně a výstižně zachytí základní údaje o určité osobě</p>	<p>Životopis</p>	<p>OSV 10</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>OVO 5</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 6</p> <p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>OVO 9</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>OVO 10</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Dodrží předepsanou osnovu</p> <p>DV: Využívá vhodných jazykových a stylistických prostředků</p>	<p>Vypravování</p>	<p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 8</p> <p>Komunikace</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	DV: Přednáší vhodné literární texty DV: Volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu DV: Účastní se dramatizací DV: Ilustruje podle svých schopností a zájmů	Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na texty a témata D, Z, Př, Vv OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV 7 Práce v realizačním týmu
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH DĚL			
OVO 21 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo OVO 23 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	DV: Hledá smysl a podstatu díla ve spolupráci s ostatními, zaměřuje se na srovnávání a hledání souvislostí DV: Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život DV: Sděluje názory na přečtené dílo a zážitky z četby DV: Snaží se poznat hodnotnou literaturu a odlišit ji od konzumní DV: Vybírá si a čte knihy podle vlastních zájmů	Smysl a podstata díla Vyvozování souvislostí, pointa Literatura – zdroj zábavy a poučení, zprostředkování hodnot Literatura – inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb Vyjádření názoru na přečtené dílo ústně, písemně i kresbou Zážitky z četby Hodnotná a konzumní literatura Rozvíjení čtenářství	OSV 8 Komunikace

ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla OVO 27 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	DV: Rozpoznává téma literárního díla, charakterizuje prostředí, literární hrdiny, stanoví stručně kompozici příběhu	Struktura literárního díla: téma, prostředí, doba, literární hrdina a charakteristika postav, kompozice díla	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MuV 2 Lidské vztahy
	DV: Orientuje se v jazyce literárního díla	Jazyk literárního díla - obrazná pojmenování: metafora, metonymie, epiteton, archaismy, nářečí	MuV 1 Kulturní difference MuV 4 Multikulturalita
	DV: Pojmenuje české a světové tvůrce čtených ukázek DV: Vyhledává informace, navštěvuje knihovnu	Nejvýznamnější čeští a světoví tvůrci čtených ukázek	
UKÁZKY LITERÁRNÍCH DRUHŮ A ŽÁNŘŮ (ČETBA)			
OVO i DV se vztahují k četbě všech ukázek			
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla OVO 21 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo OVO 22 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	DV: Jednoduše popisuje strukturu literárního díla DV: Reprodukuje přečtený text DV: Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život DV: Sděluje názory na přečtené dílo, slovně, písemně, kresbou vyjadřuje své zážitky z četby DV: Poznává hodnotnou literaturu a odlišuje ji od konzumní (brak)	Opakování literární teorie - struktura literárního díla, literární hrdina	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na čtené texty - D, Z, Př, Aj, Vv
		Epické žánry – pověst	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
		Epické žánry – bajky veršované, prozaické Tvořivá činnost – pokus o vlastní bajku	OSV 5 Kreativita
		Epické žánry - epos hrdinský, rytířský	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 23 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>OVO 24 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>DV: Přednese vhodný text s výraznou intonací</p> <p>DV: Rozliší základní literární druhy a žánry</p> <p>DV: Získává přehled o českých a světových tvůrcích čtených žánrů</p> <p>DV: Navštěvuje divadelní a filmová představení a porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování</p> <p>DV: Vyhledává informace v různých zdrojích, navštěvuje knihovnu</p>	Lyrické žánry – báseň	<p>OSV 5 Kreativita MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
		Lyricko-epické žánry – romance, balada	
		Epické žánry – povídka, román	
		Literatura faktu - paměti - životopis - cestopis	
		Drama	
		Epika – příběhy, detektivky, sci-fi, kovbojky, indiánky, braková literatura – rodokapsy, červená knihovna	
		Epické žánry – pohádka	

Český jazyk a literatura 8. roč. – 5 hod. týdně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSoby

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 11 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	DV: Vyhledává slova cizího původu a nahrazuje je slovy domácími	Přejímání slov z cizích jazyků Výslovnost a pravopis přejatých slov	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy - D, Z, Př, Vv v návaznosti na texty v učebnici OSV1 Rozvoj schopností poznávání OSV 8 Komunikace

TVAROSLOVÍ

OVO 14 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	DV: Rozlišuje slovesný vid dokonavý a nedokonavý	Skloňování jmen přejatých Slovesný vid	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
---	--	---	---

PRAVOPIS

OVO 17 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	DV: Aplikuje pravopisná pravidla	Psaní koncovek i/y Shoda přísudku s podmětem Psaní předpon s-, z-, vz- Psaní předložek s/se, z/ze Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
---	----------------------------------	---	---

SKLADBA

OVO 16 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	DV: Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí DV: Určuje druhy vět vedlejších a významové poměry DV: Používá vhodné spojovací výrazy a odděluje větu vedlejší čárkou	Věta jednoduchá a souvětí Druhy vět vedlejších Významové poměry Souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy v souvětí Interpunkce v souvětí	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
--	---	---	---

OBECE VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 15 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	DV: Porovná slovanské a světové jazyky DV: Vyjadřuje se přiměřeně a vhodně v dané komunikační situaci	Slovanské jazyky Útvary českého jazyka Jazyková kultura	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Aj, Nj: Zařazení jazyků do skupin
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
OVO 1 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji OVO 3 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj OVO 8 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	DV: Čte plynule a s porozuměním DV: Čtením získává informace DV: Používá základy studijního čtení DV: Rozlišuje fakta od názorů a mínění a porovnává je DV: Vyjadřuje vlastní názor na text	Čtení s porozuměním a přednesem Čtení orientační a vyhledávací Studijní čtení (hlavní myšlenky, poznámky, výpisky) Kritické čtení (analytické a hodnotící, rozlišování faktů od názorů)	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na texty a témata - D, Z, Př, Vv OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 2 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru OVO 3 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj OVO 4 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	DV: Dodržuje zásady dorozumívání a respektuje komunikační normu DV: Vyjadřuje se vhodně vzhledem ke komunikační situaci DV: Řídí se zásadami kultivovaného projevu DV: Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr mluvčího DV: Vytváří poznané komunikační žánry	Zásady dorozumívání (spisovný jazyk, otázky a odpovědi, řečnické otázky, role mluvčího a posluchače) Komunikační situace (připravený a nepřipravený projev)	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 8 Komunikace OSV 9 Kooperace a kompetice MeV 5

<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>DV: Vyjadřuje názor na mluvený projev</p>	<p>Komunikační záměr (objektivnost a subjektivnost)</p> <p>Sdělení, vhodný výběr jazykových prostředků, komunikační žánry (referát, anketa, reportáž)</p>	<p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
PÍSEMNÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Dodržuje správnou techniku psaní</p> <p>DV: Informace v textu uspořádá podle logické návaznosti a vytvoří soudržný text</p> <p>DV: Tvoří vlastní texty na základě svých dispozic a zájmů</p>	<p>Technika psaní (čitelnost, přehlednost, úprava, gramatická a pravopisná správnost textů)</p> <p>Vlastní tvořivé psaní</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MeV 3 Stavba mediálních sdělení MeV 6 Tvorba mediálního sdělení MeV 7 Práce v realizačním týmu</p>

SLOHOVÉ ÚTVARY			
<p>OVO 1 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>OVO 8 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>DV: Formuluje základní myšlenky textu, stylizuje text výtahu</p>	<p>Výtah</p>	<p>Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na texty a témata D, Z, Př, Vv OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 10</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Využívá četby a znalostí z literatury při charakteristice známé literární postavy</p>	<p>Charakteristika literární postavy</p>	<p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy</p>
<p>OVO 1</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>DV: Používá vhodné jazykové prostředky pro odborný slohový styl</p>	<p>Výklad</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>OVO 2</p> <p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>OVO 10</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Využívá vhodné výrazy k vyjádření svých citů, pocitů a nálad</p>	<p>Líčení</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 10</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>OVO 1</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>OVO 3</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>OVO 10</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Uvažuje nad problémem, vyjadřuje vlastní názor</p>	<p>Úvaha</p>	<p>OSV 5</p> <p>Kreativita</p> <p>OSV 9</p> <p>Kooperace a kompetice</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>OVO 8 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>DV: Informuje o průběhu jednání či akce (sportovní, kulturní)</p> <p>DV: Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	Referát	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	DV: Přednáší vhodné literární texty DV: Volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu DV: Účastní se dramatizací DV: Ilustruje podle svých schopností a zájmů	Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV 7 Práce v realizačním týmu
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH DĚL			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 21 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo OVO 23 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	DV: Hledá smysl a podstatu díla ve spolupráci s ostatními, zaměřuje se na srovnávání a hledání souvislostí DV: Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život DV: Sděluje názory na přečtené dílo a zážitky z četby DV: Snaží se poznat hodnotnou literaturu a odlišit ji od konzumní DV: Vybírá si a čte knihy podle vlastních zájmů	Smysl a podstata díla, vyvozování souvislostí, pointa Literatura – zdroj zábavy a poučení, zprostředkování hodnot Literatura – inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb Vyjádření názoru na přečtené dílo ústně, písemně i kresbou Zážitky z četby Hodnotná a konzumní literatura Rozvíjení čtenářství	OSV 8 Komunikace

ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	DV: Rozpoznává téma literárního díla, charakterizuje prostředí, literární hrdiny, stanoví stručně kompozici příběhu	Struktura literárního díla: téma, prostředí, doba, literární hrdina a charakteristika postav, kompozice díla	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MuV 2 Lidské vztahy
	DV: Orientuje se v jazyce literárního díla	Jazyk literárního díla - obrazná pojmenování: nespisovné jazykové prostředky, expresivní slova, vulgarismy, poetismy, neologismy	MuV 1 Kulturní difference MuV 4 Multikulturalita
OVO 27 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	DV: Pojmenuje české a světové tvůrce čtených ukázek DV: Vyhledává informace, navštěvuje knihovnu	Nejvýznamnější čeští a světoví tvůrci čtených ukázek	

UKÁZKY LITERÁRNÍCH DRUHŮ A ŽÁNŘŮ (ČETBA)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO i DV se vztahují k četbě všech ukázek			
OVO 24 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla OVO 25 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	DV: Rozlišuje literární druhy a žánry DV: Pracuje s jazykem literárního díla DV: Vyhledává nespisovné výrazy a zdůvodňuje jejich užití v textu DV: Uvědomuje si užití obrazných pojmenování v literárním díle DV: Osvojuje si znalosti o satíře DV: Určuje zvukové prostředky poezie - rým, rytmus, volný verš DV: Pojmenuje hlavní vývojová období starší národní a světové literatury DV: Vyjmenuje typické představitele starší české a světové literatury	Ze starší české literatury	Po celý školní rok mezipředmětové vztahy v návaznosti na čtené texty – D, Z, Př, Aj, Nj, Vv
		Evropská renesance, humanismus poč. 14. stol. – poč. 17. stol.	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá
		Pobělohorská literatura v Čechách v období baroka – 17. stol.	
		Evropský klasicismus	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá
		Z literatury národního obrození konec 18. – 1. pol. 19. stol.	
		Světová literatura - romantismus konec 18. – 1. pol. 19. stol. - realismus 2. pol. 19. stol.	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá
		Z české literatury 2. pol. 19. stol. Další ukázky nezávisle na chronologickém řazení	

Český jazyk a literatura 9. roč. – 5 hod. týdně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOVA

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 12 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	DV: Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami	Rozvoj a rozvrstvení slovní zásoby	V průběhu celého školního roku mezipředmětové vztahy - D, Z, Př, Vv v návaznosti na texty v učebnici OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 9 Kooperační a kompetice

NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

OVO 12 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	DV: Příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a v písemném projevu využívá zkratky	Stavba slova Odvozování, skládání, zkracování slov	
--	--	---	--

TVAROSLOVÍ

OVO 14 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	DV: Skloňuje podstatná jména obecná i vlastní DV: Skloňuje a stupňuje přídavná jména DV: Používá správně tvary zájmen a číslovek DV: Tvoří správně a užívá slovesné tvary DV: Využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a v souvětí	Slovní druhy – slova ohebná, neohebná Podstatná jména – mluvnické významy Přídavná jména – mluvnické významy, druhy, stupňování Zájmena a číslovky – druhy, skloňování Slovesa – mluvnické významy, slovesné tvary Příslovce, předložky, spojky	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
---	--	--	--

SKLADBA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 16 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	DV: Určuje věty hlavní a vedlejší, řídicí a závislé DV: Určí druh souvětí DV: Odlišuje přímou řeč v písemném projevu DV: Využívá znalostí o oslovení, vsuvce a větě neúplné DV: Upravuje nevhodný pořádek slov ve větě	Grafické znázornění věty jednoduché a souvětí Věty hlavní a vedlejší, řídicí a závislé Složitá souvětí Řeč přímá a nepřímá Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná Pořádek slov ve větě	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OVO 17 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	DV: Aplikuje pravopisná pravidla	Pravopis	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
OVO 18 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	DV: Pojmenuje disciplíny jazykovědy	Obecné výklady o jazyce	OSV3 Seberegulace a sebeorganizace

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**ČTENÍ**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>OVO 3</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>OVO 8</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>DV: Čte plynule a s porozuměním</p> <p>DV: Čtením získává informace</p> <p>DV: Používá základy studijního čtení</p> <p>DV: Rozlišuje fakta od názorů a mínění a porovnává je</p> <p>DV: Vyjadřuje vlastní názor na text</p>	<p>Čtení s porozuměním a přednesem</p> <p>Čtení orientační a vyhledávací</p> <p>Studijní čtení (hlavní myšlenky, poznámky, výpisky)</p> <p>Kritické čtení (analytické a hodnotící), rozlišování faktů od názorů</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MeV 1</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

MLUVENÝ PROJEV

<p>OVO 2</p> <p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>OVO 3</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>OVO 4</p> <p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>OVO 5</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>DV: Dodržuje zásady dorozumívání a respektuje komunikační normu</p> <p>DV: Vyjadřuje se vhodně vzhledem ke komunikační situaci</p> <p>DV: Řídí se zásadami kultivovaného projevu</p> <p>DV: Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr mluvčího</p> <p>DV: Vytváří poznané komunikační žánry</p> <p>DV: Zapojuje se do diskuse</p> <p>DV: Vyjadřuje názor na mluvený projev</p>	<p>Zásady dorozumívání (spisovný jazyk, otázky a odpovědi, řečnické otázky, role mluvčího a posluchače)</p> <p>Komunikační situace (připravený a nepřipravený projev)</p> <p>Komunikační záměr (objektivnost a subjektivnost sdělení, vhodný výběr jazykových prostředků)</p> <p>Komunikační žánry (referát, diskuse, anketa, reportáž)</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 8</p> <p>Komunikace</p> <p>OSV 9</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>MeV 5</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
---	--	---	--

<p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>OVO 7 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>			
--	--	--	--

PÍSEMNÝ PROJEV			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Dodržuje správnou techniku psaní</p> <p>DV: Informace v textu uspořádá podle logické návaznosti a vytvoří soudržný text</p> <p>DV: Tvoří vlastní texty na základě svých dispozic a zájmů</p>	<p>Technika psaní (čitelnost, přehlednost, úprava, věcná, gramatická a pravopisná správnost textů)</p> <p>Vlastní tvořivé psaní</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 9 Kooperační a kompetice</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MeV 3 Stavba mediálních sdělení</p> <p>MeV 6 Tvorba mediálního sdělení</p> <p>MeV 7 Práce v realizačním týmu</p>
SLOHOVÉ ÚTVARY			
<p>OVO 1 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>DV: Užívá odbornou terminologii</p> <p>DV: S pomocí učitele zpracuje osnovu výkladu</p>	<p>Výklad</p>	<p>V průběhu celého školního roku mezipředmětové vztahy v návaznosti na texty a témata – D, Z, Př, Vv</p> <p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>OVO 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>DV: Vypravuje scénu z filmu nebo ukázkou z knihy</p>	<p>Vypravování</p>	<p>OSV 8 Komunikace</p>

<p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>OVO 3 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>DV: Zpracovává úvahu, uplatňuje své zkušenosti, názory a postoje</p>	<p>Úvaha</p>	<p>OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice</p>
<p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>OVO 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>DV: Pronese s oporou o text připravený proslov</p> <p>DV: V mluveném projevu používá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo</p>	<p>Proslov</p>	<p>OSV 8 Komunikace</p>

<p>OVO 10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>			
<p>OVO 3 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>OVO 4 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>OVO 6 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>OVO 7 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>DV: Zapojí se do diskuse, využívá zásad komunikace</p> <p>DV: Vyjadřuje se kultivovaně</p>	<p>Diskuse</p>	<p>OSV 8 Komunikace</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	DV: Přednáší vhodné literární texty DV: Volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu DV: Účastní se dramatizací DV: Ilustruje podle svých schopností a zájmů	Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV 7 Práce v realizačním týmu
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH DĚL			
OVO 21 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo OVO 23 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	DV: Hledá smysl a podstatu díla ve spolupráci s ostatními, zaměřuje se na srovnávání a hledání souvislostí DV: Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život DV: Sděluje názory na přečtené dílo a zážitky z četby DV: Rozpoznává hodnotnou literaturu a odliší ji od konzumní DV: Vybírá si a čte knihy podle vlastních zájmů	Smysl a podstata díla, vyvozování souvislostí, pointa Literatura – zdroj zábavy a poučení, zprostředkování hodnot Literatura – inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb Vyjádření názoru na přečtené dílo	OSV 8 Komunikace

		ústně, písemně i kresbou Zážitky z četby Hodnotná a konzumní literatura Rozvíjení čtenářství	
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	DV: Rozpoznává téma literárního díla, charakterizuje prostředí, literární hrdiny, stanoví stručně kompozici příběhu	Struktura literárního díla: téma, prostředí, doba, literární hrdina a charakteristika postav, kompozice díla	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MuV 2 Lidské vztahy
	DV: Orientuje se v jazyce literárního díla	Jazyk literárního díla - obrazná pojmenování - volný verš	MuV 1 Kulturní difference MuV 4 Multikulturalita
OVO 27 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	DV: Vyjmenuje české a světové tvůrce čtených ukázek DV: Vyhledává informace, navštěvuje knihovnu	Nejvýznamnější čeští a světoví tvůrci čtených ukázek	Po celý školní mezipředmětové vztahy v návaznosti na čtené texty – D, Z, Př, Aj, Vv
UKÁZKY LITERÁRNÍCH DRUHŮ A ŽÁNŘŮ (ČETBA)			
OVO i DV se vztahují k četbě všech ukázek			
OVO 20 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora OVO 26 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování OVO 27	DV: Rozlišuje humor situační a jazykový DV: Chápe úkol literatury v době lidské nesvobody, odsuzuje válečné běsnění, přinášející lidské útrapy DV: Vnímá dopad války na literární tvorbu DV: Vysvětlí základní pojmy teorie filmu (scénář, režisér apod.) DV: Seznamuje se se samizdatovou literaturou DV: Zjišťuje informace pomocí Slovníku českých spisovatelů a jiných příruček a pomocí internetu	Literatura od počátku století do roku 1945 – česká, světová	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá
		Literatura 2. světové války	OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika
		Literatura po 2. světové válce	
		Literatura po roce 1968	
		Literatura 90. let 20. století	

Základní škola Kojetín, náměstí Míru 83

Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<p>DV: Orientuje se v divadelní tvorbě 20. a 21. století</p> <p>DV: Odlišuje klasické a moderní divadlo, divadla malých forem, muzikál</p> <p>DV: Pozoruje kontakt herce s posluchačem</p> <p>DV: Vyjmenuje nejvýznamnější české divadelní scény</p> <p>DV: Vyjádří svůj názor na zhlédnuté divadelní představení</p> <p>DV: Orientuje se v základních literárních směrech v české a světové literatuře 20. století a vyjmenuje jejich typické představitele</p>	České divadlo ve 20. století Další ukázky nezávisle na chronologickém řazení	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
---	--	---	--------------------------------------

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v Cizím jazyce **předpokládá** dosažení úrovně A2, směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- o **pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje**, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- o **pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání**
- o **rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti**
- o vnímání a postupnému osvojování jazyka, k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- o zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- o samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- o získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- o Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá zpravidla ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Do skupin mohou být žáci zařazováni s ohledem na tempo, které bezpečně zvládají.

Žáci pracují v kmenových třídách, jazykové učebně nebo v odborných učebnách. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje - více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka - k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka, do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka – **Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.**

Na I. stupni ZŠ (3.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Metody a formy práce jsou založeny na hře, pozorování, poslechu, imitaci a tvořivých činnostech. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace, improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu, tvořivost a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí, zejména prostřednictvím internetu.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce používáme cizí jazyk a využíváme výpočetní techniku, audio a video
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti

- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě

- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

Anglický jazyk 3. roč. – 3 hod. týdně (3)			
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	DV: Vybaví si slovní zásobu v daných okruzích	Rodina - zájmena já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni Ovoce, zelenina Domácí zvířata Lidské tělo Číslice 0 - 12 Barvy	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí MuV 2 Tolerantní vztahy s jinými lidmi
OVO 2 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	DV: Pozdraví, představí se a poděkuje DV: Rozliší jednoduché pokyny ve třídě	Pozdrav, představování se Poděkování Pokyny ve třídě	OSV 3 Regulace vlastního chování
OVO 3 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	DV: Napíše krátká sdělení DV: Zaspívá anglické písně DV: Vybaví si a reprodukuje angl. abecedu Píše a vyslovuje znaky výslovnosti	Blahopřání Anglická abeceda Anglické písně Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
OVO 4 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	DV: Utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku, na kterou odpoví DV: Pojmenuje školní potřeby	Věta jednoduchá Sloveso být Člen určitý a neurčitý Škola	

Anglický jazyk 3. roč. – 3 hod. týdně (3)			
OVO 5 Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	DV: Orientuje se ve slovníčku v učebnici a používá ho, vytváří obrázkový slovník	Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	
OVO 6 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	DV: Seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály	Anglické písně Motivační říkanky a písně	

Anglický jazyk 4. roč. – 3 hodiny týdně (3)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
OVO 1 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	DV: Rozliší jednoduché pokyny ve třídě.	Pokyny ve třídě Kalendářní rok (dny v týdnu, měsíce, svátky- Vánoce, Velikonoce, Halloween)	MuV 1 Kulturní diferenciacce - zvyky a tradice
OVO 2 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	DV: Vybaví si slovní zásobu daného tématu.	Domov - místo, kde bydlím Nálady, pocity Lidské tělo Rodina, oblékání, jídlo	MuV 1 Kulturní diferenciacce - písně, poezie angl. mluvících zemí
OVO 3 Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	DV: Poslouchá krátké texty. DV: Odpoví na jednoduchou otázku.	Zvířata Škola Barvy	MuV 2 Lidské vztahy - příběhy dětí VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích
MLUVENÍ			
OVO 4 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se.	DV: Vybaví si pozdravy při setkání a loučení s dítětem i dospělým.	Číslice 13 – 20 Nábytek Motivační písničky a říkanky Autentické ilustrativní materiály, krátké poslechové ukázky k tématům	
OVO 5 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	DV: Sdělí, co má a nemá rád.	Krátké texty k tematickým okruhům	

volného času a dalších osvojovaných témat.		Komiksy, jednoduché příběhy na daná témata, říkanky	
OVO 6 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	DV: Sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci. DV: Zeptá se, utvoří jednoduché otázky.	Anglická abeceda Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		Modelové situace na dané téma Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Orientace v textu, překlad textu Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Hra v rolích, modelové situace na dané téma Říkanky a písničky	
OVO 7 Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	DV: Orientuje se v krátkém textu, odpoví na položenou otázku.		
OVO 8 Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	DV: Seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály. DV: Reprodukuje krátkou říkanku a písničku.		
PSANÍ			
OVO 9 Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	DV: Seřadí věty podle kontextu (pořadí).		
OVO 10 Vyplní osobní údaje do formuláře.	DV: Sdělí základní informace o sobě.		

Anglický jazyk 5. roč. – 3 hodiny týdně (3)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
OVO 1 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	DV: Rozliší jednoduché pokyny. DV: Reaguje na jednoduché otázky. Nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace.	Město Dopravní prostředky	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - vzdělávání mladých Evropanů VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice OSV 4 Psychohygiena - organizace a plánování volného času
OVO 2 Rozumí slovům a jednoduchým větám , pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	DV: Vybaví si a používá slovní zásobu daného jednoduchého tématu.	Bydliště Školní rozvrh Volný čas, moje koníčky, denní program, vyjádření času	
OVO 3 Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	DV: Poslouchá krátké texty.	Nákupy Příroda a počasí Hudební nástroje	
MLUVENÍ		Sport	
OVO 4 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se.	DV: Zvládá jednoduchou společenskou konverzaci.	Zdraví, nemoc Povolání	
OVO 5 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	DV: Mluví o probíraných tématech, používá známá slova a jednoduché věty.	Číslice 0 – 100 Kalendářní rok (roční období, hodiny vyučovací předměty v angl. škole,	

volného času a dalších osvojovaných témat.		rozvrh, prázdniny, Vánoce, Velikonoce, Valentýn...) Nákupy	
OVO 6 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	DV: Za podpory učitele udrží průběh konverzace v modelové situaci.	Reálie Velké Británie Komiksy, krátké texty na daná témata Představení blízkých osob Práce s textem, doplňování textu, aktivně pracuje se slovníkem. Orientace v plánu města, instrukce, jak se dostanu..., možnosti činností ve městě Krátké texty k tematickým okruhům. Písničky, říkanky Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
OVO 7 Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	DV: Vyhledá konkrétní informace v jednoduchém textu, rozpozná jejich smysl, dokáže se zeptat na konkrétní věc.
OVO 8 Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	DV: Při ústní reprodukci různých textů používá dané fráze a spojení. DV: Čte krátké jednoduché texty.
PSANÍ	
OVO 9 Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	DV: Používá fráze a věty. DV: Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb.
OVO 10 Vyplní osobní údaje do formuláře.	DV: Doplní text.

Anglický jazyk 6. roč. – 3 hod. týdně (3)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Texty a písně z učebnice Rozvrh hodin Poznávání hodin Datum Rozhovory Rodina Bydlení, domov Škola Stravovací návyky Státy a národnosti Nákupy a móda Příroda a město Zvířata Vnitřní a vnější charakteristika člověka Autentické texty (časopisy) Kultura Realie zemí příslušných jazykových oblastí Společnost a její problémy Zvuková a grafická podoba jazyka – prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov osvojené slovní zásoby Rozvíjení slovní zásoby i ústní i písemné komunikaci Práce se slovníkem Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (rozhovory, otázky a odpovědi)	Hv: Anglické písně Ov: Rodina Př: Člověk a zdraví Z: Státy Př: Živočišné druhy EV 2 Základní podmínky života - ochrana bioogických druhů Ov: Zásady společenského chování Čj: Řadové číslovky
OVO 1 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	<ul style="list-style-type: none">• Porozumí tématu krátkého textu.• Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět.		
OVO 2 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">• Určí smysl krátkých jednoduchých zpráv, aplikuje fráze a slovní zásobu ze známých oblastí		
MLUVENÍ			
OVO 3 Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	<ul style="list-style-type: none">• Rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru.		
OVO 4 Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	<ul style="list-style-type: none">• Popíše sebe samého, další osoby, prostředí v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života.		
OVO 5 Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	<ul style="list-style-type: none">• Vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí.		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		Užívání členů Zájmena osobní a přivlastňovací samostatná Předložky on, in, at Sloveso can Datum, řadové číslovky Přivlastňovací pád při popisu osob Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý	
OVO 6 Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	<ul style="list-style-type: none">Rozvíjí slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci.Práce se slovníkem.		
OVO 7 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	<ul style="list-style-type: none">Vyhledá specifické informace v textu, odpovědi na otázky.Práce se slovníkem.		
PSANÍ			
OVO 8 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	<ul style="list-style-type: none">Představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí.		
OVO 9 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá.		
OVO 10 Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<ul style="list-style-type: none">Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá.		

Anglický jazyk 7. roč. – 3 hod. týdně (3)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
OVO 1 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti, číselné a časové údaje). 	Jednoduché texty k dané tematice Texty v učebnici Lidské tělo, popis osoby Režim dne Sport a péče o zdraví, stravovací návyky	Př: Lidské tělo, člověk a zdraví Tv: Sportovní aktivity
OVO 2 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> Objasní smysl jasných jednoduchých zpráv, aplikuje fráze a slovní zásobu z různých oblastí, vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky v promluvě a konverzaci. 	Příroda Počasí, roční období, měsíce Cestování, volný čas Nákupy a móda Moderní technologie a média - telefonování	Z, F: Počasí Hv: Hudební nástroje
MLUVENÍ			
OVO 3 Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> Běžně používá ustálené věty a fráze typické pro dané sdělení. Omluví se, reaguje na omluvu. 	Hudba, kultura Vyjádření časových úseků (minuta, hodina, letopočty, století) Autentické texty (časopisy) Zvuková a grafická podoba jazyka – fonologický systém jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času
OVO 4 Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	<ul style="list-style-type: none"> Popíše plány, zážitky, prostředí, každodenní činnosti a potřeby. 	Reálie zemí příslušných jazykových oblastí	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - mezinárodní setkávání
OVO 5 Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	<ul style="list-style-type: none"> Vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí. 	Práce se slovníkem	OSV 6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		Příslovce Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Budoucí čas going to Řadové číslovky, datum Minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa) Předložky místa Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Použití „some, any“ Stupňování přídavných jmen
OVO 6 Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	<ul style="list-style-type: none">• Určí hlavní myšlenku jednoduchého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje na základě vizuální podpory či předem známé skutečnosti.	
OVO 7 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	<ul style="list-style-type: none">• Vyhledá specifické informace v textu, odpovídi na otázky.• Objasní známé výrazy.• Dokáže použít slovník.	
PSANÍ		
OVO 8 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	<ul style="list-style-type: none">• Sdělí konkrétní informaci o sobě.	
OVO 9 Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">• Sestaví gramaticky a formálně správně věty, jednoduchý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů.	
OVO 10 Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<ul style="list-style-type: none">• Napiše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz.• Použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování, prosba).	

Anglický jazyk 8. roč. – 3 hod. týdně (3)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Texty z učebnice a časopisů Práce s mapou, plánkem města, zeměpisné údaje Orientace ve městě Cestování (dopravní prostředky) Londýn Sport Volný čas Nákupy a móda Příroda a město Pocity a nálady Stravovací návyky Rodina Zvyky, tradice, svátky – kultura (Velká Británie, USA, ČR – reálie zemí) Autentické materiály (reálie, časopisy) Prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace Pravopis slov osvojené slovní zásoby Práce se slovníkem Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves Modální slovesa Minulý čas průběhový Přítomný čas prostý a průběhový (prohloubení učiva) Budoucí čas (will) Předpřítomný čas Předložky	Z: Práce s mapou Z: Doprava a cestování Tv: Sportovní aktivity Př: Člověk a péče o zdraví Ov: Kultura Př: Příroda MuV 1 Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami MuV 4 Multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá – kultura národů Evropy MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času Pě: Přání k narozeninám Čj: Minulý čas, stupňování př. jmen
OVO 1 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	• Porozumí tématu krátkého textu, který obsahuje slovní zásobu používanou v každodenním životě		
OVO 2 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	• Objasní hlavní myšlenky v promluvě a konverzaci.		
MLUVENÍ			
OVO 3 Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	• Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá. • Sestaví gramaticky a formálně správně věty.		
OVO 4 Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	• Mluví o probíraných tématech a rozvíjí používání gramatických jevů a slovní zásoby		
OVO 5 Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	• Při realizaci komunikačního záměru se vyjadřuje vlastními slovy (jsou tolerovány elementární chyby)		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
OVO 6 Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	<ul style="list-style-type: none">• Vyhledá v textu odpovědi na otázky nebo informaci a používá slovník
OVO 7 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	<ul style="list-style-type: none">• Vyjádří hlavní myšlenku jednoduchého textu
PSANÍ	
OVO 8 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	<ul style="list-style-type: none">• Sdělí základní informace
OVO 9 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">• Používá gramatické jevy a slovní zásobu probíraných témat• Pracuje se slovníkem
OVO 10 Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<ul style="list-style-type: none">• Použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)

Anglický jazyk 9. roč. – 3 hod. týdně (3)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Četba textů z učebnice a časopisů, autentické texty Popis pokoje – Bydlení Moderní technologie a média, technika Hudební nástroje Volba povolání Kultura - film Péče o zdraví Životopis Sport Příroda a životní prostředí Člověk a společnost (EU) Problémy mládeže Reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Velká Británie, Austrálie Autentické materiály (reálie, časopisy) Společnost a její problémy Zvuková a grafická podoba jazyka – výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slovní zásoby, fonologický systém Budoucí čas prostý – will Předpřítomný čas prostý – trpný rod, činný rod Opisné modální konstrukce (should) Přídavná jména Příslovce – tvoření, pravidelné stupňování Podmínkové věty (if)	Hv: Hudební nástroje Ov: Volba povolání Př: Péče o zdraví Čj: Životopis Z: V.Británie, USA Čj: Budoucí čas, předložky, příslovce MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení Moderní technologie a média Společnost a její problémy
OVO 1 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	<ul style="list-style-type: none">Rozumí tématu krátkého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu		
OVO 2 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">Objasní hlavní myšlenku v promluvě a konverzaciUžívá fráze a slovní zásobu probírané tematiky		
MLUVENÍ			
OVO 3 Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	<ul style="list-style-type: none">Přesně a gramaticky správně formuluje své otázky, nerozumí-li, znovasi vyžádá sdělení informace		
OVO 4 Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	<ul style="list-style-type: none">Mluví o probíraných tématech a upevňuje používání gramatických jevů a slovní zásoby		
OVO 5 Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	<ul style="list-style-type: none">Rozvíjí používání gramatických jevů a slovní zásoby k realizaci komunikačního záměru.		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
OVO 6 Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	<ul style="list-style-type: none">• Používá výkladový slovník k objasnění textu s neznámými slovy
OVO 7 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	<ul style="list-style-type: none">• Vyjádří hlavní myšlenku jednoduchého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu
PSANÍ	
OVO 8 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	<ul style="list-style-type: none">• Sdělí konkrétní informaci o sobě
OVO 9 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">• Sestaví gramaticky a formálně správně věty, přiměřeně dlouhý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů• Pracuje se slovníkem
OVO 10 Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<ul style="list-style-type: none">• Přesně a gramaticky správně formuluje a napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

RUSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU RUSKÝ JAZYK

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v dalším cizím jazyce **předpokládá** dosažení úrovně A1, směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- **pochopení** jazyka jako **prostředku historického a kulturního vývoje**, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a **pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti**
- vnímání a postupnému osvojování jazyka, k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Další cizí jazyk je vyučován v 7., 8. a 9 ročníku, 2 hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Do skupin mohou být žáci zařazováni s ohledem na tempo, které bezpečně zvládají.

Žáci pracují v kmenových třídách, jazykové učebně nebo v odborných učebnách. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka v základní škole směřuje - více než k ovládání tohoto cizího jazyka - k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka, do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 4 základní oblasti cizího jazyka – **poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní**.

Ve výuce jde o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP (2 vyučovací hodiny).

V předmětu se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce používáme cizí jazyk a využíváme výpočetní techniku, audio a video
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**

- **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnost

Ruský jazyk 7. ročník – 2 hod. týdně (2)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
OVO 1 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	<ul style="list-style-type: none"> Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět. 	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Azbuka	<p><u>VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>Evropa a svět nás zajímá – (vyhledávání na PC, práce s časopisy, tiskem, projekt)</p> <p><u>MuV – Multikulturní výchova</u></p> <p>Multikulturalita – beseda</p> <p><u>OSV – Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>Komunikace – (monology, dialogy, komunikace v různých situacích)</p> <p>Evropský den jazyků</p>
OVO 2 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> Určí smysl krátkých a jednoduchých zpráv a jednoduchých vět, aplikuje fráze a slovní zásobu osvojovaných témat. 	<p>Slovní zásoba k tematickým okruhům.</p> <p>Práce se slovníkem.</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (vyjádření záporu, minulý čas, číslovky 1 - 12, přivlastňovací zájmena, přídavná jména).</p>	
OVO 3 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky. 	<p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí.</p>	
MLUVENÍ			
OVO 4 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> Používá ustálené věty a fráze. 	<p>Domov Rodina Zvířata Škola Pozdravy Představení se Sport Volný čas Povolání</p>	
OVO 5 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> Popíše sebe samého, prostředí v němž žije, každodenní činnosti a potřeby. 		

<p>OVO 6</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Používá slovní zásobu osvojovaných témat.		
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>			
<p>OVO 7</p> <p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Na základě vizuální podpory odvodí význam slov.		
<p>OVO 8</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Pracuje se slovníkem.		
<p>OVO 9</p> <p>Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Vyhledá specifické informace v textu a odpovědi na otázky.		
<p>PSANÍ</p>			
<p>OVO 10</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Sdělí konkrétní informace o sobě.		
<p>OVO 11</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Představí sebe a členy své rodiny, kamarády, uvede jejich věk, povolání, sdělí, kde bydlí a jak tráví volný čas.		
<p>OVO 12</p> <p>Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá.		

Ruský jazyk 8. ročník – 2 hod. týdně (2)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba k tematickým okruhům. Práce se slovníkem. Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (příslovce, slovesa, časování sloves, číslovky 10 - 100, 1000, přídavná jména, ukazovací zájmena). Reálie zemí příslušných jazykových oblastí. Nákupy a móda Oblékání Volný čas Režim dne Jídlo Barvy Popis osoby Dopravní prostředky	<u>VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímá – (vyhledávání na PC, práce s časopisy, tiskem, skupinová práce, hry)</i> <u>MuV – Multikulturní výchova</u> Komunikace – (<i>monology, dialogy, komunikace v různých situacích</i>)
OVO 1 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	• Rozpozná známá slova a slovní spojení.		
OVO 2 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	• Objasní hlavní myšlenku, aplikuje fráze a slovní zásobu vlastními slovy.		
OVO 3 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	• Získané informace aplikuje v krátkých rozhovorech.		
MLUVENÍ			
OVO 4 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	• Používá slovní zásobu, krátké věty a fráze.		
OVO 5 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	• Používá gramatické jevy a slovní zásobu k realizaci popisu.		
OVO 6 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	• Přesně a gramaticky správně formuluje odpovědi, nerozumí-li, znovu si vyžádá sdělení informace.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			

Ruský jazyk 8. ročník – 2 hod. týdně (2)			
OVO 7 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	<ul style="list-style-type: none">• Odvodí význam slov dle kontextu.	Kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce , dny v týdnu, hodiny	
OVO 8 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	<ul style="list-style-type: none">• Objasní známé výrazy.• Dokáže použít slovník.		
OVO 9 Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci.	<ul style="list-style-type: none">• Vyhledané informace použije ke krátkému sdělení.		
PSANÍ			
OVO 10 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	<ul style="list-style-type: none">• Napíše gramaticky a formálně správně sdělující informaci.		
OVO 11 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">• Správně formuluje a napíše krátký dotaz, pozdrav nebo vzkaz.		
OVO 12 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<ul style="list-style-type: none">• Použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).		

Ruský jazyk 9. ročník – 2 hod. týdně (2)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
OVO 1 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumí tématům krátkých textů, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě. 	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.	<u>VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá – vyhledávání na PC, práce s časopisy, dramatizace, rozhovory) <u>MeV – Mediální výchova</u> Fungování a vliv médií ve společnosti – beseda Evropský den jazyků
OVO 2 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • Tvoří otázky a odpovědi. 	Slovní zásoba k tematickým okruhům. Práce se slovníkem.	
OVO 3 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje myšlenku promluvy a konverzaci. 	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (slovesa – minulý čas, rozkazovací způsob, muset, nesmět, skloňování podstatných jmen, třetí stupeň podstatných jmen, budoucí čas, řadové číslovky).	
MLUVENÍ			
OVO 4 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> • Mluví o probíraných tématech. 	Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Zdraví Lidské tělo	
OVO 5 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> • Gramaticky a foneticky správně používá slovní zásobu. 	Příroda Počasí Svátky Volný čas Státy a národnosti	
OVO 6 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje vlastními slovy své sdělení. 	Obec Orientace ve městě Pocity, nálady Moskva	

Ruský jazyk 9. ročník – 2 hod. týdně (2)		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
OVO 7 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	<ul style="list-style-type: none">Objasní svými slovy nápisy a pokyny.	
OVO 8 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	<ul style="list-style-type: none">Používá slovník k objasnění významu vět s neznámými slovy.	
OVO 9 Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci.	<ul style="list-style-type: none">Vyjádří hlavní myšlenku jednoduchého textu.	
PSANÍ		
OVO 10 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	<ul style="list-style-type: none">Vyplní vzorový formulář.	
OVO 11 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">Sestaví gramaticky a formálně správně věty, přiměřeně dlouhý text, používá správně gramatické tvary.	
OVO 12 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<ul style="list-style-type: none">Správně formuluje odpovědi na dotaz nebo vzkaz.	

Psaní adresy
Blahopřání k svátkům
Ubytovací formulář

MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. a 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. stupeň – Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy;
2. stupeň – Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na 2. stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech školské matematiky, ale je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by se měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizaci úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu je cvičení z Matematiky (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě získaných znalostí v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her popř. miniprojektů. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Matematika se realizují obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních pojmů a vztahů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh
- Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků
- Při výuce podporujeme dle možností používání výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Podporujeme moderní formy vyučování
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí. Při kázeňských problémech žáků se snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

MATEMATIKA 1. ROČ. – 4 HOD. TÝDNĚ (4)**ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>OVO 2 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>OVO 3 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>OVO 4 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>OVO 5 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>DV: Rozezná jednotlivá čísla do 20 na základě názoru</p> <p>DV: Určí počet prvků v oboru do 10, do 20</p> <p>DV: Využívá matematické pomůcky</p> <p>DV: Seřadí čísla podle velikosti</p> <p>DV: Porovná čísla dané skupiny do 20, využívá znaky $>$, $<$, $=$</p> <p>DV: Píše a čte čísla 0 – 20</p> <p>DV: Vyhledá dané číslo, zapíše, porovná na číselné ose</p> <p>DV: Využívá matematické znaky</p> <p>DV: Užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání v oboru čísel do 20</p> <p>DV: Z paměti sčítá a odčítá do 5, do 10, do 20</p> <p>DV: Sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky</p> <p>DV: Zapisuje příklady</p> <p>DV: Využívá komutativnosti</p> <p>DV: Sestaví jednoduché slovní úlohy</p> <p>DV: Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</p> <p>DV: Seznamuje se s jednotkami metr, litr, kilogram</p>	<p>Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0, 1 – 5, 6 – 10, 10 – 20</p> <p>Určování čísel v řadě do 10, do 20 Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru</p> <p>Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů Psaní jednotlivých čísel 0 – 20</p> <p>Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy</p> <p>Vyvození +, - na názorných příkladech Sčítání, odčítání do 5, do 10 Zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti Využívání početních situací v praktických činnostech</p> <p>Jednotky metr - m, litr – l, kilogram - kg</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí</p> <p>Čj: Správné psaní tvarů číslic, úprava psaného textu, odpovědi slov. úloh – psaní vět, tvorba slov. úloh</p> <p>Vv: Výtvarné vyjádření slov. úloh Prv : Orientace v prostoru</p>

ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>OVO 7 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>OVO 8 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>DV: Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh</p> <p>DV: Určí místo v řadě</p>	<p>Čte slovní úlohy s porozuměním, řešení slovních úloh</p> <p>Vztahy o několik více, méně</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - moje učení</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p> <p>Prv: Orientace v čase(den, měsíc, rok)</p> <p>Tv: Určení místa v řadě</p>
GEOMETRIE			
<p>OVO 9 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v rovině jejich reprezentaci</p> <p>OVO 10 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>OVO 11 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>DV: Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku .</p> <p>DV: Seznámí se s rovinnými a prostorovými útvary.</p> <p>DV: Určí shodné a neshodné tvary základních útvarů</p> <p>DV: Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar</p>	<p>Základní tvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh</p> <p>Prostorové útvary - krychle, kvádr, koule, válec</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci</p> <p>Pč : Modelování, stavebnice</p> <p>Vv : Geom.tvary - kompozice plochy</p>

MATEMATIKA 2. ROČ. – 5 HOD. TÝDNĚ**ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>OVO 2 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>OVO 3 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>OVO 4 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>OVO 5 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>DV: Sčítá a odčítá čísla do 20 s přechodem přes desítku</p> <p>DV: Určí jednotlivá čísla do 100</p> <p>DV: Určí počet daného čísla do 100. Zapiše a přečte všechna čísla do 100 (zápis čísel v desítkové soustavě)</p> <p>DV: Určí posloupnost jednotlivých čísel do 100</p> <p>DV: Vyhledá dané číslo v řadě, přečte všechna čísla 0 – 100</p> <p>DV: Určí a porovná velikost daného čísla</p> <p>DV: Najde a zapiše dané číslo na číselné ose</p> <p>DV: Porovná čísla dané skupiny, využívá znaky $<$, $>$, $=$</p> <p>DV: Sčítá a odčítá do 100 vybrané příklady, používá číselnou osu, počítá z paměti</p> <p>DV: Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu, ústně i písemně</p> <p>DV: Využívá komutativnosti</p> <p>DV: Určí násobky 1, 2, 3, 4, 5, 10 a upevňuje si je pomocí názoru</p> <p>DV: Násobí a dělí v oboru těchto násobílek</p> <p>DV: Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</p>	<p>Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku v oboru přirozených čísel</p> <p>Vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru Počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel</p> <p>Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru</p> <p>Čtení, psaní, porovnávání čísel do 100</p> <p>Orientace na číselné ose Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů Psaní jednotlivých čísel 0 – 100</p> <p>Sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky; příklady typu: 20+30, 45+8</p> <p>Počítání s použitím závorek Doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů Násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 10 Využívání početních situací v praktických činnostech (slovní úlohy)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí Čj : Správné psaní číslic, vytváření odpovědí ke slov. úlohám, správné gramatické psaní odpovědí</p> <p>Prv : Orientace v prostoru Hra na obchod</p> <p>Vv : Znázorňování slov. úloh</p>

ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>OVO 7 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>OVO 8 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>DV: Používá jednotky času</p> <p>DV: Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí</p> <p>DV: Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh</p> <p>DV: Užívá číslovky řadové</p> <p>DV: Určí místo v řadě</p>	<p>Jednotky času Rok, měsíc, den, hodina, minuta Určování času na hodinách ručičkových i digitálních</p> <p>Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh Vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života Slovní úlohy typu: o n více, o n méně Čtení jednoduchých tabulek</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - moje učení</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí Prv : Orientace v čase Tv : Určí místo v řadě</p>
GEOMETRIE			
<p>OVO 9 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa</p> <p>OVO 10 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>OVO 11 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>DV: Rozezná a pojmenuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychli, kvádr, kouli, kužel, válec</p> <p>DV: Rozliší čáru křivou, rovnou, lomenou</p> <p>DV: Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar</p> <p>DV: Užívá jednotky m, l, kg</p> <p>DV: Narýsuje úsečku, určí délku úsečky na cm a porovná</p> <p>DV: Narýsuje přímku</p> <p>DV: Určí dané geometrické tvary, popíše rozdíly</p>	<p>Základní útvary v rovině a v prostoru - krychle, kvádr, koule, kužel, válec - určování odlišností jednotlivých těles</p> <p>Jednotky: m, l, kg Rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček Rýsování přímek</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 9 Kooperační a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci</p> <p>PČ: Modelování Konstruktivní práce</p>

Matematika 3. roč. – 5 hod. týdně**ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>OVO 2 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>OVO 3 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>OVO 4 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>OVO 5 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>DV: Používá komutativnosti v řešení početních operací</p> <p>DV: Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla do 100 z paměti i písemně</p> <p>DV: Používá násobilku k řešení úloh</p> <p>DV: Počítá úlohy typu n krát více, n krát méně</p> <p>DV: Používá matematické symboly $+$, $-$, \times, $:$</p> <p>DV: Dělí se zbytkem</p> <p>DV: Poznává jednotlivá čísla do 1 000 na základě názoru</p> <p>DV: Určí počet daného čísla do 1 000</p> <p>DV: Využívá matematické pomůcky</p> <p>DV: Porovná čísla dané skupiny, využívá znaky $<$, $>$, $=$</p> <p>DV: Píše a čte od 100 do 1 000</p> <p>DV: Vyhledá, zapíše a porovná číslo na číselné ose</p> <p>DV: Z paměti sčítá a odčítá jednoduché příklady do 1 000</p> <p>DV: Zapíše příklady a provede zkoušky správnosti výpočtu</p> <p>DV: Využívá komutativnosti</p> <p>DV: Sestaví jednoduché slovní úlohy</p>	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - číselný obor 0 - 1000</p> <p>Sčítání a odčítání dvojčíselných čísel do 100 z paměti i písemně</p> <p>Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100</p> <p>Násobení a dělení mimo obor násobílek</p> <p>Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky</p> <p>Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru</p> <p>Přirozená čísla 0 – 1 000</p> <p>Určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách</p> <p>Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě do 1000</p> <p>Počítání a určování předmětů v daném souboru</p> <p>Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů</p> <p>Psaní a čtení jednotlivých čísel 100 – 1000</p> <p>Číselná osa, znázorňování čísel</p> <p>Určování čísel na číselné ose</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - smysl pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost</p> <p>Tv : Soutěživé hry s čísly</p> <p>Čj : Správný zápis čísel dle normy psaní, správný zápis slovních úloh</p> <p>Pč : Práce s drobným materiálem (určení správného počtu prvků) Práce ve skupině</p> <p>Vv: Výroba papírových mincí a bankovek</p> <p>Aj : Hry s čísly</p>

Matematika 3. roč. – 5 hod. týdně

	<p>z praktického života</p> <p>DV : Užívá závorky</p> <p>DV : Provádí předběžný odhad výsledku</p> <p>DV: Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</p>	<p>Porovnávání čísel pomocí číselné osy</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly 0 - 1000</p> <p>Sčítání a odčítání z paměti</p> <p>Násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným</p> <p>Písemné sčítání dvou trojciferných čísel</p> <p>Řešení slovních úloh se dvěma početními výkony</p>	
ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>OVO 7</p> <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>OVO 8</p> <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>DV: Užívá jednotky času: hodina, minuta, vteřina</p> <p>DV: Provádí odhady předběžného výsledku měření</p> <p>DV: Narýsuje a používá tabulku</p> <p>DV: Vytváří slovní úlohy vztahující se k regionu</p>	<p>Orientace v čase</p> <p>Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností</p> <p>Provádění jednoduchých převodů času</p> <p>Práce s tabulkami, diagramy – sestavování</p>	<p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace - moje učení</p> <p>EV 4</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Prv : Neživá příroda</p> <p>Tabulky a grafy</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Naše obec – orientační plánec</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 9 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>OVO 10 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>OVO 11 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>DV: Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je i na krychli, kvádru.</p> <p>DV: Pozná základní prostorové útvary</p> <p>DV: Určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů</p> <p>DV: Vypočítá obvod rovinného obrazce se čtením délek jeho stran</p> <p>DV: Provádí jednoduché převody</p> <p>DV: Rýsuje a měří úsečky různé délky</p> <p>DV: Rýsuje a změří úsečky v různých polohách</p> <p>DV: Učí se pracovat s kružítkem</p> <p>DV: Určí souměrný útvar</p> <p>DV: Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar</p>	<p>Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh)</p> <p>Různá měřidla délky, měření úsečky</p> <p>Jednotky délky: mm, cm, dm, m</p> <p>Přímka, úsečka, bod, průsečík</p> <p>Strana rovinného obrazce</p> <p>Obvod (čtverec, obdélník, trojúhelník)</p> <p>Rýsování</p> <p>Základní prostorové útvary (krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan)</p> <p>Osově souměrné útvary</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání Prv : Měření délky Pč : Modelování, znázorňování prostorových útvarů, konstruktivní činnosti Vv : Dekorativní práce s rovinnými obrazci Osově souměrné obrázky Prv : Věci okolo nás</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci</p>

Matematika 4. roč. – 5 hod. týdně

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> Používá komutativní a asociativní zákon při pamětném i písemném sčítání a násobení 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 10 000 Sčítání a odčítání z paměti Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací	OSV 1 Rozvoj a schopnosti poznávání OSV 8 Komunikace OSV 3
OVO 2 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Poznává jednotlivá čísla do 10 000 na základě názoru Správně používá matematické symboly $+$, $-$, \times, $:$ Písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí v oboru do 10 000 Pracuje s jednotkami délky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dkg, g) Seznamuje se s jednotkami objemu a času 	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0 – 10 000 Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky Násobení jednociferným a dvojciferným činitelem Určování čísel v řadě do 10 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících Písemné dělení dvou a vícečiferného dělece jednociferným dělitelem	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Př: Měření, využití délky Pč: Pěstelské práce, sázení na záhonu
OVO 3 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 10 000	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky $>$, $<$, $=$ 	Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky Porovnávání čísel	
OVO 4 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Používá násobilku k řešení úloh Zkouší využívat počtu do 10 000 v nejrůznějších životních situacích Seznamuje se s grafem 	Řešení slovních úloh Práce s kalkulaátorem Grafy	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>OVO 6 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> Měří, váží, zaznamenává důležitosti, sestavuje a doplňuje tabulku 	<p>Práce s tabulkami Zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí Př: Cestujeme po ČR</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>OVO 7 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rýsuje dané geometrické útvary v rovině 	<p>Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice</p>	
<p>OVO 8 Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran</p>	<ul style="list-style-type: none"> Určuje délku lomené čáry Graficky sčítá a odčítá úsečky 	<p>Obvod mnohoúhelníku</p>	
<p>OVO 9 Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje a sám narýsuje rovnoběžky a kolmice 	<p>Rovnoběžky, kolmice</p>	
<p>OVO 10 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Používá základní jednotky obsahu (mm², cm², m²) Určí obsah obrazce ve čtvercové síti 	<p>Jednotky obsahu Obsah obrazce, čtvercová síť</p>	
<p>OVO 11 Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> Znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary 	<p>Osová souměrnost, čtvercová síť</p>	<p>OSV 5 Kreativita</p>

Matematika 5. roč. – 5 hod. týdně**ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>OVO 2 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>OVO 3 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>DV: Používá komutativnosti v řešení početních operací</p> <p>DV: Sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 000 z paměti i písemně</p> <p>DV: Používá násobilku k řešení úloh</p> <p>DV: Dokáže správně používat matematické symboly $+$, $-$, \times, $:$</p> <p>DV: Písemně sčítá a odčítá, násobí a dělí v oboru do 10 000</p> <p>DV: Poznává jednotlivá čísla do 1 000 000 na základě názoru</p> <p>DV: Určí počet daného čísla do 1 000 000</p> <p>DV: Využívá počtu do 1 000 000 v nejrůznějších životních situacích</p> <p>DV: Provádí zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce, miliony</p> <p>DV: Používá odhadu výsledku ke kontrole</p> <p>DV: Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky $>$, $<$, $=$</p>	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 000 z paměti i písemně</p> <p>Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100</p> <p>Písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem</p> <p>Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky</p> <p>Písemné dělení jednociferným dělitelem</p> <p>Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru</p> <p>Přirozená čísla 0 – 1 000 000</p> <p>Určování čísel v řadě do 1 000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících</p> <p>Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě</p> <p>Počítání a určování předmětů v daném souboru využitím matematických symbolů</p> <p>Zaokrouhlování do milionu.</p> <p>Písemné algoritmy početních operací</p> <p>Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000</p> <p>Sčítání a odčítání z paměti</p> <p>Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 8 Komunikace Pě: Pěstitelské práce, sázení na záhonu</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>OVO 4 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>DV: Užívá jednotky hmotnosti, objemu, délky a času DV: Převádí jednotky délky na dm, m, km Hmotnosti: dkg, kg, t DV: Sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách DV: Řeší složené slovní úlohy</p> <p>DV: Zapiše a přečte římské číslice do 20 DV: Vysvětlí, jak se číslice odvozují DV: Vyjmenuje znaky římských čísel</p> <p>DV: Převádí celá čísla na zlomky DV: Určí část z celku</p> <p>DV: Zapiše desetinné číslo DV: Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</p>	<p>Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna Délky – dm, m, km</p> <p>Tabulky, grafy</p> <p>Řešení slovních úloh Jednoduchá měření Práce s kalkulaátorem Římské číslice</p> <p>Zlomky</p> <p>Základní počítání a převody Desetinná čísla – základní poznatky Zajímavé matematické úlohy</p>	<p>Čj: Jak mám nakupovat</p>
---	--	--	------------------------------

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>OVO 6 Čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>DV: Vyhledá si autobusové a vlakové spoje DV: Za základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu</p> <p>DV: Využije tabulku a jejích výsledků, sestaví graf DV: Pokouší se o sestavení diagramu</p>	<p>Práce s daty - praktické využití jízdních řádů.</p> <p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>Práce s diagramem</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Př: Cestujeme po Evropě, po ČR</p>
GEOMETRIE			
<p>OVO 7 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p> <p>OVO 8 Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod obdélníku sečtením jeho stran</p> <p>OVO 9 Sestrojí rovnoběžky</p> <p>OVO 10 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>OVO 11 Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>DV : Sestrojí čtverec, obdélník DV: Užívá trojúhelníkové nerovnosti DV: Dokáže narýsovat daný trojúhelník DV: Dokáže narýsovat součet a rozdíl úseček</p> <p>DV: Rýsuje a určuje délku lomené čáry DV: Dokáže označit přímku, polopřímku, úsečku, určí rozdíly DV: Vypočítá obvod obdélníku, čtverce</p> <p>DV: Narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině, určí rovnoběžník DV: Rýsuje kolmice pomocí kružítka DV: Využije čtvercové sítě k výpočtu obsahu geometrických těles DV: Používá jednotky obsahu, vzorce k výpočtu obsahu DV: Narýsuje čtvercovou síť, vyznačí čtverec, obdélník, určí osu souměrnosti</p>	<p>Konstrukce čtverce, obdélníku Trojúhelníková nerovnost Sestrojení daného trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný) Grafický součet, rozdíl úseček</p> <p>Rýsování přímky, polopřímky, úsečky, lomené čáry</p> <p>Výpočty obvodů daných mnohoúhelníků Rýsování rovnoběžek v různých polohách, rýsování rovnoběžníků</p> <p>Čtvercová síť Výpočty obsahu Souřadnice bodů ve čtvercové síti Čtvercová síť, rýsování obrazců osově souměrných</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Pč: Předměty z geometrických tvarů</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Vv: Teplé a studené barvy ve čtvercové síti</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí</p>

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 12</p> <p>Řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>DV: Dokáže řešit slovní úlohy spojené se všemi matematickými operacemi na úrovni žáka I.stupně</p>	<p>Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady - obchodování, pošta, banka</p> <p>Letopočty, výpočty doby minulé x současné</p> <p>Propojení s vlastivědou, přírodovědou</p> <p>Magické čtverce – řešení</p> <p>Odhady</p>	<p>VI: Počítání s letopočty, výpočty</p> <p>Vzdálenosti měst na mapě</p> <p>Měřítko mapy</p> <p>Př: Vesmír – vzdálenosti planet</p> <p>Porovnávání velikostí planet</p>

Matematika 6. roč. – 5 hod. týdně**DESETINNÁ ČÍSLA**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) OVO 2 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	DV: Zapiše a přečte desetinné číslo DV: Znázorní desetinné číslo na číselné ose DV: Porovná dvě a více desetinných čísel DV: Zaokrouhlí desetinné číslo na stovky, desítky, jednotky, desetiny, setiny DV: Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000.... DV: Převádí jednotky délky a hmotnosti DV: Sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla	Zápis, znázorňování desetinných čísel na číselné ose Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel Jednotky délky, hmotnosti Sčítání desetinných čísel Odčítání desetinných čísel Násobení desetinných čísel Dělení desetinných čísel	OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti učení a studium OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu F: Jednotky

ÚHEL

OVO 17 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	DV: Definuje úhel jako část roviny DV: Klasifikuje úhly podle jejich velikosti DV: Změří velikost úhlu úhломěrem, sestrojí úhel dané velikosti DV: Sestrojí osu úhlu DV: Pozná vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly a využívá jejich vlastností DV: Sečte a odečte velikosti úhlů ve stupních a minutách	Úhel Přímý, ostrý, pravý, tupý, nekonvexní a plný úhel Velikost úhlu Osa úhlu Dvojice úhlů a jejich vlastnosti Sčítání a odčítání úhlů	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu F: Lom světla
---	---	---	--

OSOVÁ SOUMĚRNOST			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 22</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p>	<p>DV: Pozná shodné útvary</p> <p>DV: Sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru osově souměrného</p> <p>DV: Pozná osově souměrný útvar a vyznačí všechny jeho osy souměrnosti</p>	<p>Shodné útvary</p> <p>Osová souměrnost</p> <p>Osově souměrné útvary</p>	<p>OSV 10</p> <p><u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p>- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>Vv: Osově souměrné útvary</p>
TROJÚHELNÍK			
<p>OVO 15</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>OVO 16</p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>OVO 17</p> <p>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>DV: Vypočítá velikost třetího vnitřního úhlu v trojúhelníku</p> <p>DV: Rozliší trojúhelníky podle velikosti jeho vnitřních úhlů, uvede vlastnosti rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku</p> <p>DV: Sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku</p> <p>DV: Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku</p>	<p>Opakování úhlů</p> <p>Součet vnitřních úhlů v trojúhelníku</p> <p>Typy trojúhelníků</p> <p>Trojúhelníková nerovnost</p> <p>Výšky trojúhelníku</p> <p>Těžnice trojúhelníku</p> <p>Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku</p>	<p>OSV 1</p> <p><u>Rozvoj schopností poznávání</u></p> <p>- cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV 10</p> <p><u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p>- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>F: Těžiště</p>

DĚLITELNOST			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 3</p> <p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p>	<p>DV: Určí všechny dělitele daného přirozeného čísla</p> <p>DV: Určí zadaný počet prvních násobků daného přirozeného čísla</p> <p>DV: Uvede znaky dělitelnosti čísla 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10</p> <p>DV: Používá znaky dělitelnosti</p> <p>DV: Rozliší prvočíslo a složené číslo</p> <p>DV: Rozloží složené číslo na součin prvočísel</p> <p>DV: Určí největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek daných přirozených čísel</p> <p>DV: Rozlišuje čísla soudělná a nesoudělná</p> <p>DV: Řeší jednoduché situace z praxe s využitím dělitelnosti</p>	<p>Dělitel, násobek</p> <p>Znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10</p> <p>Prvočísla a složená čísla</p> <p>Společní dělitelé, společné násobky Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek Soudělná a nesoudělná čísla</p>	<p>OSV 1</p> <p><u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 2</p> <p><u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - můj vztah ke mně samé/mu, moje učení, moje vztahy k druhým lidem</p>
KRYCHLE A KVÁDR			
<p>OVO 18</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>OVO 23</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>OVO 24</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>OVO 25</p> <p>Načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<p>DV: Vypočítá obsah čtverce a obdélníku</p> <p>DV: Převádí jednotky obsahu</p> <p>DV: Rozliší krychli a kvádr</p> <p>DV: Zobrazí krychli a kvádr včetně vyznačení viditelných a neviditelných hran</p> <p>DV: Vypočítá povrch a objem krychle</p> <p>DV: Vypočítá povrch a objem kvádru</p> <p>DV: Převádí jednotky objemu</p> <p>DV: Řeší jednoduché slovní úlohy s využitím osvojeného učiva</p>	<p>Obsah obdélníku Jednotky obsahu Krychle a kvádr, jejich síť</p> <p>Povrch a objem krychle Povrch a objem kvádru Jednotky objemu</p>	<p>OSV 1</p> <p><u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium</p> <p>F: Jednotky objemu, hustota Vv: Modely těles</p>

Matematika 7. roč. – 5 hod. týdně**ZLOMKY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	DV: Vyjádří zlomkem část celku DV: Znázorní jednoduché zlomky na číselné ose DV: Uvede zlomek v základním tvaru DV: Porovná dané zlomky DV: Sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky	Celek a jeho část Znázorňování zlomků Rozšiřování zlomků Krácení zlomků Porovnávání zlomků Zlomky, desetinná a smíšená čísla Sčítání zlomků Odčítání zlomků Násobení zlomků Dělení zlomků	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 3 <u>Seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia

CELÁ ČÍSLA

OVO 1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	DV: Znázorní celé číslo na číselné ose DV: Definuje absolutní hodnotu jako vzdálenost obrazu čísla na číselné ose od nuly DV: Uvede absolutní hodnotu daného čísla DV: Porovná daná celá čísla DV: Sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	Znázorňování celých čísel Opačná čísla Absolutní hodnota celého čísla Porovnávání celých čísel Sčítání celých čísel Odčítání celých čísel Násobení celých čísel Dělení celých čísel	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu D: Číselná osa
--	--	--	---

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

OVO 4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	DV: Vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, příp. smíšeným číslem DV: Znázorní racionální číslo na číselné ose DV: Porovná daná racionální čísla DV: Sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla	Racionální čísla Porovnávání racionálních čísel Sčítání a odčítání racionálních čísel Násobení a dělení racionálních čísel	OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
---	---	---	---

SHODNOST			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 21 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	DV: Pozná shodné geometrické útvary a v jednoduchých případech danou shodnost zapíše pomocí matematických symbolů DV: Používá věty o shodnosti trojúhelníků k určení, zda jsou dva trojúhelníky shodné, či ne a ke konstrukci trojúhelníků	Shodnost geometrických útvarů Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 4 <u>Psychohygiena</u> - hledání pomoci při obtížích
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST			
OVO 22 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	DV: Sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru souměrně sdružený podle daného středu DV: Pozná středově souměrný útvar a vyznačí jeho střed souměrnosti	Opakování osově souměrnosti Středová souměrnost Středově souměrné útvary	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu Vv: Středová souměrnost
POMĚR			
OVO 5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	DV: Rozlišuje pořadí členů v poměru DV: Uvede poměr v základním tvaru DV: Řeší slovní úlohy s využitím poměru	Poměr Rozšiřování a krácení poměru Počítání s poměry, slovní úlohy Postupný poměr Měřítko plánu a mapy	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 12 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	DV: Rozliší přímou a nepřímou úměrnost DV: S porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých slovních úlohách na přímou nebo nepřímou úměrnost	Trojčlenka Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
PROCENTA			
OVO 4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) OVO 6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	DV: Definuje procento jako setinu z celku DV: Užívá základní pojmy procentového počtu DV: Řeší slovní úlohy na procenta	Procenta, promile Základ, procentová část, počet procent Slovní úlohy na procenta	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV 2 <u>Základní podmínky života</u> - různá měření, tabulky, grafy Z: Grafy

ČTYŘÚHELNÍKY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 20 Načrtne a sestrojí rovinné útvary OVO 27 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	DV: Pozná rovnoběžník a uvede, o který rovnoběžník se jedná DV: Sestrojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku DV: Porovná vlastnosti kosodélníku a kosočtverce DV: Sestrojí daný rovnoběžník, vypočítá jeho obvod a obsah, ze vztahu pro obsah rovnoběžníku odvodí obsah trojúhelníku DV: Pozná lichoběžník, charakterizuje pravoúhlý a rovnoramenných lichoběžník DV: Sestrojí daný lichoběžník DV: Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Rovnoběžník Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku Kosodélník a kosočtverec Konstrukce rovnoběžníku Obvod a obsah rovnoběžníku, obsah trojúhelníku Lichoběžník Konstrukce lichoběžníku Obvod a obsah lichoběžníku	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 4 <u>Psychohygiena</u> - hledání pomoci při obtížích F: Skládání sil

Matematika 8. roč. – 5 hod. týdně**HRANOLY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 23 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti OVO 24 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	DV: Pozná hranol, určí, co jsou podstavy a co stěny hranolu DV: Načrtne a sestrojí síť trojbokého a čtyřbokého hranolu DV: Vypočítá povrch a objem hranolu v jednoduchých praktických případech	Hranoly Síť hranolu Povrch a objem hranolu	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu F: Hustota Vv: Modely těles

MOCNINY A ODMOCNINY

OVO 1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu OVO 2 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	DV: Definiuje druhou mocninu jako součin dvou stejných činitelů DV: Umocňuje z paměti přirozená čísla od 1 do 20	Druhá mocnina Umocňování z paměti a porovnávání Odhadování a počítání druhých mocnin Druhá odmocnina Odmocňování z paměti a porovnávání Odhadování a počítání druhých odmocnin	OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 9 <u>Kooperace a kompetice</u> - vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj kooperace
--	---	---	---

PYTHAGOROVA VĚTA

OVO 15 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	DV: Vysloví (svými slovy) znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých praktických problémů	Pythagorova věta Pythagorova věta v rovině Pythagorova věta v prostoru	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 5 <u>Kreativita</u> - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
---	--	---	--

KRUŽNICE A KRUH			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 16 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary OVO 20 Načrtne a sestrojí rovinné útvary OVO 18 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů OVO 15 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	DV: Rozlišuje pojmy kružnice a kruh DV: Rozliší sečnu, tečnu a vnější přímku DV: Vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice	Kružnice a kruh Kružnice a přímk Obvod a obsah kruhu, délka kružnice	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
VÝRAZY A MNOHOČLENY			
OVO 7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	DV: Určí hodnotu číselného výrazu se základními početními operacemi (sčítání, odčítání, násobení, dělení, druhá mocnina a odmocnina) včetně závorek DV: Určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných DV: Definiuje mnohočlen jako součet (rozdíl) jednočlenů DV: Uvede vzorce pro druhou mocninu součtu resp. rozdílu jednočlenů a součinu $(a+b)(a-b)$	Číselné výrazy Výrazy s proměnnými Jednočleny, mnohočleny Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů Rozklad mnohočlenů na součin Použití vzorců	OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV 3 <u>Seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení

VÁLEC			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 23 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>OVO 24 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>OVO 25 Načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<p>DV: Načrtne a sestrojí síť válce</p> <p>DV: Vypočítá povrch a objem válce</p>	<p>Válec a jeho síť</p> <p>Povrch a objem válce</p>	<p>OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 5 <u>Kreativita</u> - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>F: Hustota Vv: Modely těles</p>
LINEÁRNÍ ROVNICE			
<p>OVO 8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>OVO 9 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>DV: Vyjmenuje ekvivalentní úpravy rovnic</p> <p>DV: Řeší lineární rovnice</p> <p>DV: Řeší jednoduché slovní úlohy</p>	<p>Opakování výrazů</p> <p>Řešení lineárních rovnic</p> <p>Slovní úlohy</p>	<p>OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium</p>

Matematika 9. roč. – 5 hod. týdně**KONSTRUKČNÍ ÚLOHY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	DV: Popíše kružnici, kruh a mezikružní jako množinu bodů daných vlastností (v rovině) DV: Popíše rovnoběžnou přímkou, osu úsečky, osu úhlu jako množinu bodů daných vlastností (v rovině) DV: Sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník v jednoduchých případech	Množiny bodů daných vlastností v rovině Thaletova věta Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

ROVNICE, SOUSTAVY ROVNIC

OVO 8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	DV: Řeší lineární rovnice DV: Řeší slovní úlohy o pohybu, na směsi a roztoky DV: Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli DV: Řeší slovní úlohy o společné práci DV: Řeší soustavy rovnic vhodnou metodou DV: Řeší praktické slovní úlohy	Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli Řešení soustavy rovnic Slovní úlohy	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí Ch: Roztoky a koncentrace F: Užití vzorců – výpočet neznáme ze vzorce
--	--	--	--

JEHLAN			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 23 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti OVO 24 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles OVO 25 Načrtne a sestrojí síť základních těles OVO 26 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	DV: Načrtne jehlan, načrtne a sestrojí síť jehlanu DV: Vypočítá objem a povrch jehlanu DV: Řeší praktické slovní úlohy	Jehlan, síť jehlanu Povrch a objem jehlanu	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 5 <u>Kreativita</u> - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity F: Hustota Vv: Modely těles
KUŽEL			
OVO 23 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti OVO 24 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles OVO 25 Načrtne a sestrojí síť základních těles OVO 26 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	DV: Načrtne kužel, načrtne jeho síť DV: Vypočítá objem a povrch kužele DV: Řeší praktické slovní úlohy	Kužel, síť kužele Povrch a objem kužele	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 5 <u>Kreativita</u> - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity F: Hustota Vv: Modely těles

KOULE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 23 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>OVO 24 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>OVO 26 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>OVO 27 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>DV: Vypočítá objem a povrch koule</p> <p>DV: Řeší praktické slovní úlohy</p>	<p>Koule</p> <p>Povrch a objem koule</p>	<p>OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 5 <u>Kreativita</u> - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>F: Hustota Vv: Modely těles</p>
FUNKCE			
<p>OVO12 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</p> <p>OVO13 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>OVO14 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>DV: Pozná funkci z jejího grafu</p> <p>DV: Rozlišuje rostoucí a klesající funkci</p> <p>DV: Určí definiční obor funkce, obor hodnot funkce a hodnotu funkce přiřazenou číslu z definičního oboru</p> <p>DV: Pozná lineární funkci, konstantní funkci a přímou a nepřímou úměrnost z rovnice nebo grafu</p>	<p>Pravoúhlá soustava souřadnic</p> <p>Funkce, vlastnosti funkcí</p> <p>Přímá úměrnost</p> <p>Lineární funkce</p> <p>Nepřímá úměrnost</p>	<p>OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>EV 2 <u>Základní podmínky života</u> - tabulky, grafy</p> <p>F: Pravoúhlá soustava souřadnic, grafy funkcí</p>
PODOBNOST			
<p>OVO 21 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<p>DV: Vysloví znění vět o podobnosti trojúhelníků a s porozuměním je použije k řešení praktických problémů</p>	<p>Podobnost geometrických útvarů</p> <p>Podobnost trojúhelníků</p> <p>Užití podobnosti</p>	<p>OSV 10: <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>

ZÁKLADY STATISTIKY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 10 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>OVO 11 Porovnává soubory dat</p>	<p>DV: Provádí statistická šetření, vyhledává a třídí informace, vyvozuje závěry</p> <p>DV: Určí aritmetický průměr, popř. medián, modus, četnost znaku a rozumí jejich významu</p> <p>DV: Vytváří a čte grafy, diagramy, tabulky a schémata</p>	<p>Statistická šetření</p> <p>Diagramy</p> <p>Aritmetický průměr</p>	<p>OSV 9 <u>Kooperace a kompetice</u> - vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro kooperace</p> <p>OSV 6 <u>Poznávání lidí</u> - vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech</p> <p>F: Aritmetický průměr</p> <p>Z: Grafy, tabulky</p>
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY			
<p>OVO 14 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>DV: Vypočítá úrok, popř. dluh z vkladu za určité období při dané úrokové míře</p> <p>DV: Provádí jednoduché úrokování pro jednorázový i opakovaný vklad</p>	<p>Opakování procent</p> <p>Termíny z finanční matematiky</p> <p>Věřitelé a dlužníci</p> <p>Jednoduché úrokování</p> <p>Úrokovací období</p> <p>Opakovaný vklad</p>	<p>OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 28 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>OVO 29 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>DV: Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného geometrického aparátu</p> <p>DV: Kombinuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí a tematických celků</p>	<p>Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 9 <u>Kooperace a kompetice</u> - vedení a organizování práce skupiny</p> <p>VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa</p>

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Žáci mají s dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, dataprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk). Všechny PC ve škole jsou napojeny na školní počítačovou síť typu klient – server.

Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Snažíme se rozvíjet podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

Informatika 5. roč. – 1 hod. týdně			
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší základní pojmy ICT ▪ Popíše základní části PC a jeho přídatná zařízení 	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
OVO 2 Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší rozdíl mezi operačním systémem a uživatelskou aplikací ▪ Popíše rozdíly mezi základními typy souborů a zvládá jejich uspořádání na disku ▪ Posoudí pojem legální a nelegální software ▪ Popíše základní operace nezbytné pro zajištění běžné údržby PC ▪ Dokáže pracovat s operačním systémem na úrovni začínajícího uživatele 	Operační systémy a jejich základní funkce Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software Multimediální využití počítače	
OVO 3 Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdůvodní nutnost dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s PC a dalšími ICT technologiemi 	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	<ul style="list-style-type: none"> Objasní základy vzniku, přenosu a zpracování informací 	Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět
OVO 5 Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	<ul style="list-style-type: none"> Umí uvést možnosti rychlého vyhledání informací 	Metody a nástroje vyhledávání informací	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
OVO 6 Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní postupy při vyhledávání informací na internetu 	Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	OSV 8 Komunikace MeV 3 Stavba mediálních sdělení MeV 7 Práce v realizačním týmu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
OVO 7 Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní práci s textem na úrovni začínajícího uživatele Dokáže editovat obrázek za pomoci běžného grafického editoru Zvládne vložení objektů do textu a jeho základní formátování 	Základní funkce textového a grafického editoru	OSV 5 Kreativita MeV 6 Tvorba mediálního sdělení Čj: Sloh Vv

Informatika 6. roč. – 1 hod. týdně**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	<ul style="list-style-type: none"> Popíše současné vývojové trendy v oboru informačních technologií 	Vývojové trendy informačních technologií	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti
	<ul style="list-style-type: none"> Užívá základní postupy a dovednosti potřebné pro získání informací a používá nástroje na jejich ověření 	Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
	<ul style="list-style-type: none"> Prokáže schopnost práce s Internetem na uživatelské úrovni 	Internet	VDO 2 Objevujeme Evropu a svět MeV 1 Kritické čtení a vnímání m. sdělení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

OVO 2 Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací OVO 3 Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem OVO 5 Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji OVO 6 Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	<ul style="list-style-type: none"> Užívá editaci textu na základní úrovni 	Textový editor, základy editace textu	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> Užívá základní operace s tabulkovým editorem (adresa, základní operace s tabulkou) 	Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	Čj M
	<ul style="list-style-type: none"> Provede základní činnosti s grafickými aplikacemi a zařadí jejich výstupy do dokumentů 	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy	OSV 5 Kreativita Vv
OVO 4 Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a dodržuje zásady etiky v oblasti ICT (včetně respektování pravidel duševního vlastnictví – copyrightu) 	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát

PRVOUKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRVOUKA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

V Prvouce se žáci učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Výuka probíhá v kmenových nebo odborných učebnách. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy, v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě. K formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit. Časový plán si sestavuje učitel sám.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích

- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí. Při kázeňských problémech žáků se snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- Upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)
- V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce

PRVOUKA 1. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	DV: Používá název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy DV: Rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole a v rodině DV: Orientuje se v prostředí školy DV: Popíše cestu do školy a zpět, rozpozná „kritická místa“ DV: Používá pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici DV: Přechází silnici na bezpečném místě	Bezpečná cesta do školy Škola prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole Pravo - levá orientace Práce dospělých Pohádka: Bez práce nejsou koláče	MuV 2 Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - přijímat odpovědnost za své postoje a činy Vv: Kresba, malba, modelování k danému tématu

LIDÉ KOLEM NÁS

OVO 4 Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	DV: Rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc) DV: Vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností DV: Popíše role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny (rodič – dítě)	Rodina postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, pomoc v rodině, povinnosti členů rodiny Oslavy a zvyky v rodině Soužití lidí komunikace v rodině, projevy lásky a citu, pomoc slabým Pohádka: Hrnečku vař Pohádka: O veliké řepě	OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
--	---	---	---

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 6 Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	DV: Vytváří pravidla soužití jako nutnou součást mezilidských vztahů DV: Rozliší nežádoucí formy chování DV: Rozpoznává rozdíly mezi spolužáky (charakter, vlastnosti, dovednosti, schopnosti), tyto rozdíly se snaží respektovat	Škola – pravidla soužití vztahy mezi dětmi, vzájemná pomoc a respektování, chování při vyučování a o přestávce Chování lidí pravidla společenského styku – pozdrav, poděkování Práva a povinnosti žáků školy, školní řád	OSV 6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování
LIDÉ A ČAS			
OVO 7 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	DV: Orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra) DV: Popisuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti i práva DV: Vyjmenuje dny v týdnu DV: Orientuje se v souvislostech (dnes pondělí, včera neděle) minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase a časový řád – určování času, režim dne, kalendář, roční období, měsíce, dny v týdnu Pohádka: O dvanácti měsíčkách	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích M: Orientace v čase
ROZMANITOST PŘÍRODY			
OVO 10 Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	DV: Popíše roční období a jejich základní charakteristické rysy (např. s volným časem dítěte, s proměnami přírody) DV: Přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce)	Orientace v čase – roční období, kalendář Vánoce, Velikonoce, Nový rok	EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje Hv: Písničky k probíraným tématům (koledy)
OVO 11 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	DV: Podle viditelných znaků rozliší ovoce a zeleninu DV: Rozezná domácí i volně žijící zvířata, mláďata domácích zvířat	Rostliny a živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ochrana rostlin a živočichů	EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví M: Rostliny, živočichové ve slovních úlohách

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 13 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	DV: Pojmenuje základní části lidského těla DV: Dodržuje správný pitný režim, zásady správné životosprávy a hygienické návyky (mytí rukou, celková osobní hygiena, čisté zuby) DV: Rozliší nemoc a úraz, popíše projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína) DV: Vysvětlí, jak se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého) DV: Popíše zásady správného chování u lékaře (i zubního)	Lidské tělo Péče o zdraví – nemoc, drobná poranění a úrazy Zdravá výživa	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích Tv: Péče o zdraví – pohyb
OVO 14 Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	DV: Používá zásady bezpečného chování ve skupině a zhodnotí následky svého chování DV: Předchází úrazům a poraněním sebe i druhých	Osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání) Pravidla soužití ve třídě	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
OVO 15 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	DV: Vysvětlí, jak se chovat při setkání s neznámými osobami DV: Upozorní na podezřelé chování jedince dospělou osobu (rodič, učitel, vychovatelka)	Osobní bezpečí; krizové situace Pohádka: O Budulínkovi Pohádka: O Smolíčkovi	Tv: Zásady bezpečného chování při sportu
OVO 16 Uplatňuje základní pravidla silničního provozu	DV: Označí nebezpečná místa na cestě do školy i ze školy DV: Používá přechod pro chodce, světelnou signalizaci DV: Popíše zásady bezpečné chůze po chodníku i po silnici DV: Přípravuje se na roli cyklisty – jízda v doprovodu starších, ochranné prvky při jízdě na kole	Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 17 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	DV: Naslouchá a respektuje pokyny dospělých DV: Při vyhlášení poplachu zachová klid a jedná podle pokynů	Cvičný poplach, ochrana člověka za mimořádných situací	

PRVOUKA 2. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	DV: Popíše svoji cestu do školy DV: Rozezná základní dopravní značky, přechází na přechodu pro chodce, popíše funkci semaforu DV: Určí běžné dopravní prostředky včetně hromadných DV: Vysvětlí, kde je zastávka HD a jak se na ní chovat	Domov prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka Bezpečná cesta do školy	MuV 2 Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty) VDO 2 Občan, občanská společnost a stát Vv: Kresba, malba, modelování k danému tématu
OVO 3 Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby jejich estetické hodnoty a rozmanitost	DV: Popíše svůj domov (byt, dům) DV: Vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení DV: Jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem DV: Vyhledá významné budovy v obci a jejich značení	Domov prostředí domova, panelový dům, nájemní dům, byt, vesnice, město Obec úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařízení, jiné dominanty města	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

LIDÉ KOLEM NÁS

OVO 4 Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	DV: Popíše role rodinných příslušníků DV: Orientuje se v širších rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc) DV: Hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí) DV: Vyjmenuje povolání členů rodiny DV: Určí běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní DV: Rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství DV: Zná svou adresu, místo a datum narození DV: Pojmenuje různá povolání a přiřadí názvy k obrázkům	Rodina známí a noví lidé, odstupňování známosti podle důvěry a přátelství (pomoci) Známí a noví lidé podle společných zájmů Jak se seznamujeme, na co musíme být opatrní Práce, zaměstnání, řemesla, zábava Využití volného času: cestování, sport, kultura, hry	OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc Čj: Rozvoj komunikačních dovedností Tv: Sport, pohybové hry
--	---	--	--

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 6 Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	DV: Rozpozná odlišnosti v nářečí i cizím jazyku, vzhledu a povahových vlastnostech lidí DV: Vypráví o svých koníčcích a zálibách	Podobní a odlišní lidé – barva pleti, místní původ, povahové vlastnosti, jazyk a nářečí Volný čas	OSV 6 Poznávání lidí -vzájemné poznávání ve třídě OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování
LIDÉ A ČAS			
OVO 7 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	DV: Rozlišuje jednotlivé části dne (svítání, ráno, dopoledne, ...) DV: Určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny DV: Vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity DV: Vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začátek a konec roku, pololetí) DV: Přiřadí členy rodiny k časovým pojmům	Orientace v čase - hodiny nástěnné, sluneční, přesýpací (historické hledisko) Budík, hodiny náramkové, věžní Kalendář - stolní, trhací, záznamník, diář Minulost a současnost: dříve, dávno, nedávno, včera, předevčírem, zítra, pozítří	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích M: Orientace v čase (číselný zápis času) Hv: Písňe k probíraným tématům
ROZMANITOST PŘÍRODY			
OVO 10 Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	DV: Pozoruje přírodu v ročních obdobích DV: Svá pozorování zapíše domluvenými značkami DV: Rozpozná ptáky stěhovavé a přezimující DV: Rozpozná stromy opadavé a neopadavé DV: Jednoduše definuje pojmy - savec, pták, hmyz	Proměny přírody Živočichové ve volné přírodě: srst, přezimování, stavba těla ptáků, savců (čtyřnohá zvířata) Ptáci a jejich hnízda, péče o ptáky v zimě	EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje Pč: Modelování M: Využití učiva ve slovních úlohách

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 11 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	DV: Používá pojmy – zelenina, ovoce, zemědělské plodiny DV: Rozlišuje druhy zeleniny – kořenová, listová, cibulová, plodová DV: Rozlišuje druhy ovoce – malvice, peckovice, bobule DV: Popíše stavbu těla rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod DV: Přiradí k ovocnému stromu a keři ovoce DV: Vysvětlí význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka	Zelenina a ovoce - jejich druhy a význam pro člověka	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině PČ: Modelování M: Využití učiva ve slovních úlohách
	DV: Určí, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu DV: Vysvětlí, proč a jak jsou užitečné včely DV: Vyjmenuje polní plodiny – obilí, vysvětlí jejich význam DV: Rozlišuje práce na poli – setí, sklizeň; plevele, výrobky	Zemědělské plodiny	
	DV: Vysvětlí význam pokojových rostlin – okrasné a užitkové DV: Jednoduchým způsobem se o pokojové rostliny stará (zalévání, kypření, otírání prachu) DV: Rozezná pokojové rostliny kvetoucí a nekvetoucí	Pokojové rostliny	
	DV: Vyjmenuje zvířata, která můžeme chovat v bytě DV: Popíše, jak se o zvířata v zajetí staráme	Domácí mazlíčci Péče o zvířata v zajetí – podmínky života	
	DV: Vyjmenuje kvetoucí rostliny na louce (léčivé byliny) DV: Vyjmenuje hmyz vyskytující se na louce	Chráněné rostliny Chránění živočichové	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 11 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>OVO 12 Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>DV: Objasní, co dává les člověku DV: Rozpozná stromy jehličnaté a listnaté DV: Popíše, jak se v lese chováme a jak jej chráníme DV: Vyjmenuje ptáky a zvířata žijící v lese DV: Podle atlasu hub pojmenuje alespoň tři jedlé a tři jedovaté houby</p> <p>DV: Vyjmenuje ryby žijící v rybníku nebo v řece a další živočichy žijící u vody a ve vodě DV: Vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu rybníků a řek DV: Pozoruje a zapisuje růst rostlin ze semena (hrách, pažitka)</p>	<p>Louka Pole</p> <p>Les</p> <p>Ochrana životního prostředí – les</p> <p>Rybník, řeka</p> <p>Ochrana životního prostředí – voda</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví</p> <p>EV 1 Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</p>
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>OVO 13 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>DV: Popíše své hygienické návyky během dne DV: Rozezná a používá mycí prostředky, čisticí prostředky, prací prostředky DV: Vysvětlí, proč je nezbytné udržovat pracovní místo a dům v pořádku a čistotě DV: Vyjmenuje pět smyslů a vysvětlí, jak je chráníme</p>	<p>Lidské tělo</p> <p>Hygiena a čistota Pořádek a čistota Péče o zdraví</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV 4 Psychohygiena - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</p> <p>Tv: Význam pohybu pro zdraví</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 14 Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví jiných	DV: Vysvětlí, co je úraz a jak přivolat pomoc DV: Rozpozná základní vybavení lékárničky DV: Respektováním pravidel chování předchází případným úrazům DV: Popíše některé dětské nemoci (nakažlivé)	Péče o zdraví Důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 112 Pravidla chování Dětské nemoci	OSV 2 Sebezpoznání a sebepojetí - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem M: Číslice
OVO 15 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	DV: Komunikuje s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně DV: Vysvětlí, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem DV: Požádá o pomoc pro svého kamaráda DV: Popíše rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím	Osobní bezpečí: rizikové prostředí Osobní bezpečí: služby odborné pomoci	OSV 8 Komunikace - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot
OVO 16 Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	DV: Dodržuje pravidla silničního provozu – chodec DV: Předvídá nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách DV: Chová se slušně a bezpečně v dopravních prostředcích	Osobní bezpečí: bezpečné chování v silničním provozu Hromadná doprava	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)
OVO 17 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	DV: Respektuje pokyny dospělých DV: Zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů	Situace hromadného ohrožení Cvičný poplach	OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

PRVOUKA 3. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (2+1)**MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	DV: Řekne, kdy a kde se narodil, kde prožil své dětství DV: Řekne a napíše celou svoji adresu DV: Pojmenuje jednotlivé místnosti bytu a jejich vybavení DV: Nakreslí jednoduchý plán svého bytu DV: Popíše a do plánu obce zakreslí cestu z místa bydliště do školy DV: Do plánu vyznačí i polohu významných budov DV: Pojmenuje a zakreslí nebezpečná místa DV: Vyjmenuje dopravní značky z okolí bydliště a školy	Domov prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka Bezpečná cesta do školy	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - přijímá odpovědnost za své chování Vv: Moje obec, moje město Čj: Vyprávění M: Světové strany
OVO 2 Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	DV: Vypráví zajímavosti z historie své obce DV: Vyjmenuje významné historické památky své obce DV: Mapuje okolí školy a bydliště DV: Nakreslí jednoduchý orientační plán DV: Orientuje se v dalších částech obce, určí směr cesty DV: Popíše nejbližší okolní obce, vyhledá je na regionální mapě DV: Pracuje s regionální mapou, dává do souvislosti vyčtené údaje – řeky, silnice, obce, popíše podle mapy cestu do krajského města	Obec Minulost a současnost obce Rozdíly mezi městem a vesnicí Mapa	OSV 5 Kreativita - nápady, originalita, tvořivost MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hledání rozdílů mezi různými sděleními M: Jednotky délky, slovní úlohy (vzdálenost)
OVO 3 Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	DV: Vysvětlí, podle čeho se orientuje ve volné přírodě a na neznámém místě DV: Rozpozná rozdíl mezi rybníkem a nádrží DV: Posoudí, jak je využita krajina v okolí obce (zemědělská, lesy, průmyslová, ...) DV: Stanoví estetické hodnoty přírody DV: Srovnává různé prvky výstavby (historické - současné, cihlové – panelové)	Plán obce a blízkého okolí Značky na mapě Příroda v okolí obce Zástavba byty, domy, obchodní centra, historické budovy	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl

LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4</p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>DV: Vypráví, při jakých příležitostech se setkává širší rodina</p> <p>DV: Pojmenuje příbuzenské vztahy v rodině s určením otcovy a matčiny strany</p> <p>DV: Hovoří o pravidlech chování v rodině, pojmenuje svoji pravidelnou účast na chodu domácnosti</p>	<p>Rodina - příbuzenské vztahy</p> <p>Pravidla chování a soužití v rodině</p>	<p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy - dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p>MuV 2</p> <p>Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně</p> <p>Aj: Rodina</p>
<p>OVO 5</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>DV: Popíše povolání svých rodičů i blízkých příbuzných</p> <p>DV: Vyvozuje potřebu i význam povolání (pro rodinu, společnost, kolektiv)</p> <p>DV: Vysvětlí rozdíl mezi psychickou a fyzickou prací</p>	<p>Povolání, práce, řemesla</p> <p>Fyzická a psychická práce</p> <p>Relaxace – volný čas</p>	<p>VDO 2</p> <p>Občan, občanská společnost a stát- přijímat odpovědnost za svůj život</p> <p>Tv: Relaxační cvičení</p>
<p>OVO 6</p> <p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>DV: Naslouchá různým názorům spolužáků</p> <p>DV: Vychází vstříc přiměřeným požadavkům</p> <p>DV: Dává najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie</p>	<p>Třída, škola - respektování různých povahových vlastností a dalších odlišností</p> <p>Spolužáci s různým zdravotním postižením</p>	<p>OSV 6</p> <p>Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě</p> <p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy - respektování</p> <p>OSV 8</p> <p>Kooperace a kompetice - pravda a lež</p>

LIDÉ A ČAS			
<p>OVO 7</p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>DV: Pro orientaci v čase běžně používá kalendář</p> <p>DV: V kalendáři s jistotou vyhledá datum svého narození i blízké rodiny</p> <p>DV: Popíše různá měřidla času</p> <p>DV: Zjistí, kde získá informace o životě v dávných dobách</p>	<p>Orientace v čase, časový řád</p>	<p>OSV 3</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času</p> <p>OSV 4</p> <p>Psychohygiena - dobrá organizace času</p> <p>M: Jednotky času</p>
<p>OVO 8</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <p>OVO 9</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>DV: Pojmenuje významné rodáky a přiřadí k nim danou činnost</p> <p>DV: Sestavuje „encyklopedii“ významných osobností – sportovní a kulturní</p> <p>DV: Interpretuje báje a pověsti spjaté s místním okolím</p>	<p>Jak žili lidé dříve</p> <p>Významné osobnosti současnosti a nedávné minulosti (i v regionu)</p> <p>Regionální báje a pověsti</p>	<p>Hv: Hudební skladatelé</p> <p>Čj: Spisovatelé</p> <p>Vv: Ilustrátoři - lidové tradice</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 10</p> <p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>DV: Pozoruje, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu</p> <p>DV: Popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě</p> <p>DV: Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi</p> <p>DV: Vysvětlí, jaký význam má Slunce pro život na Zemi</p> <p>DV: Pozoruje a zaznamenává délku a intenzitu světla v ročních obdobích</p> <p>DV: Pozoruje, při jaké teplotě voda mění své skupenství</p> <p>DV: Vysvětluje důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku</p> <p>DV: Objasní, jaký význam má půda pro život na Zemi</p> <p>DV: Pozoruje základní horniny a nerosty, jejich vlastnosti</p> <p>DV: Posoudí vztah lidí k životnímu prostředí: čistota vody, vzduchu</p> <p>DV: Navrhuje opatření ke zvýšení čistoty ovzduší a vody</p> <p>DV: Rozlišuje správné a špatné v chování lidí k přírodě</p>	<p>Neživá příroda – podmínky života na Zemi</p> <p>Voda</p> <p>Slunce – Země</p> <p>Světlo, teplo</p> <p>Teplota</p> <p>Vzduch</p> <p>Půda</p> <p>Nerosty a horniny</p> <p>Čistota životního prostředí</p> <p>Ochrana životního prostředí</p> <p>Nový pojem ekologie - recyklace</p>	<p>EV 2</p> <p>Základní podmínky života - voda, ovzduší, energetické zdroje</p> <p>Vv: Proměny přírody</p> <p>Hv: Poznáváme zvuky přírody</p> <p>EV 3</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv průmyslu na životní prostředí, ochrana životního prostředí</p>
<p>OVO 11</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>DV: Rozlišuje užitkové přírodniny</p> <p>DV: Jednoduchým způsobem vysvětlí rozdíl mezi přírodninou a surovinou</p> <p>DV: Zjistí, z jakých přírodnin se získávají suroviny: dřevo, vlna, mléko, kůže</p> <p>DV: Vysvětlí rozdíl mezi živou a neživou přírodou</p> <p>DV: Pozoruje a popisuje, jakým způsobem probíhá výživa rostlin</p> <p>DV: Vyhledá v okolí obce chráněné přírodní druhy</p> <p>DV: Porovná kvetoucí a nekvetoucí rostliny</p> <p>DV: Jednoduchým způsobem popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými</p> <p>DV: Popíše odlišnosti hub od rostlin</p>	<p>Živá a neživá příroda</p> <p>Výživa rostlin</p> <p>Chráněné rostliny a živočichové</p> <p>Kvetoucí a nekvetoucí rostliny</p> <p>Dřeviny – stromy a keře</p> <p>Bylina</p> <p>Houby</p>	<p>Pč: Práce s přírodním materiálem</p> <p>EV 3</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 12</p> <p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>DV: Pozoruje, kdy se mění skupenství vody, měření zapisuje</p> <p>DV: Pozoruje a zapisuje koloběh vody v přírodě</p> <p>DV: Pozoruje a zapisuje intenzitu slunečního světla</p> <p>DV: Provádí jednoduchá měření: délka, hmotnost, objem, teplota, čas</p> <p>DV: K měření používá správné pomůcky, provádí zápisy z pozorování a měření</p>	<p>Pracovní pomůcky a jejich užívání</p> <p>Veličiny: délka, hmotnost, objem, teplota, čas</p>	<p>OSV 10</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení učebních problémů</p> <p>OSV 11</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika - odpovědnost, spolehlivost</p> <p>M: Jednotky hmotnosti, délky, objemu</p>
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>OVO 13</p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>DV: Vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců</p> <p>DV: Popíše rozdíly mezi pohlavím</p> <p>DV: Respektuje odlišné pohlaví</p> <p>DV: Vysvětlí, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí</p> <p>DV: Vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat</p> <p>DV: Vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky)</p> <p>DV: Rozliší smyslová ústrojí a některé důležité vnitřní orgány: ledviny, plíce, žaludek a srdce</p>	<p>Lidské tělo</p> <p>Stavba těla rostlin, savců, ptáků a člověka</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Návykové látky</p>	<p>OSV 2</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, co o sobě vím</p> <p>Aj: Části těla</p> <p>OSV 11</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika - odpovědnost, spolehlivost</p>
<p>OVO 14</p> <p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>DV: Vysvětlí rozdíl mezi nemocí a úrazem</p> <p>DV: Objasní souvislosti mezi výživou a zdravím</p> <p>DV: Respektuje pravidla kolektivních her</p> <p>DV: Vysvětlí význam pohybu pro zdraví</p>	<p>Nemoc a úraz</p> <p>Zdravá výživa</p> <p>Pravidla při hrách, první pomoc</p> <p>Pravidelný pohyb jako součást zdravého životního stylu</p>	<p>VDO 2</p> <p>Občan, občanská společnost a stát - respektování pravidel, odpovědnost za své činy a chování</p> <p>Tv: Pravidla her, bezpečné chování</p>
<p>OVO 15</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p>	<p>DV: Upozorní na podezřelé chování neznámého jedince</p> <p>DV: Odmítá nepříjemnou komunikaci</p> <p>DV: Řekne, kam se obrátí o pomoc či radu</p>	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Komunikace s neznámým jedincem</p> <p>Instituce a organizace poskytující pomoc</p>	<p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy - podpora, pomoc</p> <p>OSV 8</p> <p>Komunikace - předstírání v komunikaci</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 16</p> <p>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p>	<p>DV: Respektuje pravidla silničního provozu</p> <p>DV: Používá hromadné dopravní prostředky (vlak, autobus) a správně se v nich chová</p> <p>DV: Dodržuje pravidla silničního provozu jako chodec</p> <p>DV: Připravuje se na roli cyklisty, jako cyklista se pohybuje v doprovodu a používá správné ochranné prostředky</p>	<p>Pravidla silničního provozu</p> <p>Hromadné dopravní prostředky</p> <p>Jsem chodec</p> <p>Budu cyklista</p>	<p>VDO 2</p> <p>Občan, občanská společnost a stá t- přijímání odpovědnosti za své činy a chování</p>
<p>OVO 17</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>DV: Respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>DV: Zachová klid při vyhlášení cvičného poplachu</p>	<p>Mimořádné události</p> <p>Cvičný poplach</p> <p>Evakuace</p>	<p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy - naslouchání, respektování</p>

VLASTIVĚDA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi národních a evropských dějin. Poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, podle možností i mimo budovu školy (tematické vycházky, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, ...). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému získávání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny apod.).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda navazuje Prvouku a vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis a Občanská výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Seznamují se se základními právy a povinnostmi lidí, ale i s problémy jejich soužití.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu je cvičení z Vlastivědy (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě získaných znalostí v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her popř. miniprojektů. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Vlastivěda se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezuje používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

VLASTIVĚDA 4. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (2+1)			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>OVO 2 Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na mapě České republiky, ukáže sousední státy, nejvyšší pohoří, řeky, nížiny ▪ Ukáže světové strany, rozlišuje je na mapě ▪ Seznámí se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, základní typy krajiny ▪ Zorientuje mapu, podle mapy a orientačních bodů se pohybuje v terénu ▪ Vyjmenuje základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost 	<p>Obec, město, Česká republika: mapa, orientační body</p> <p>Mapa ČR – zemský povrch, nížiny, pohoří, vodní toky a plochy Regionální turistická mapa</p> <p>BESIP – dopravní značky, křižovatky, pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 9 Kooperace a kompetice VDO 1 Občanská společnost a škola</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 3</p> <p>Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí</p>	<ul style="list-style-type: none"> Používá plán obce, popíše cestu do školy ze svého bydliště, označí „kritické body“ bezpečné cesty do školy Poznává dějiny vlasti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu 	<p>Obec, město, místní krajina</p> <p>Zemský povrch a jeho tvary - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu</p> <p>Báje a pověsti regionu</p>	<p>VMEGS 2</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Vv: Barvy na mapě</p> <p>Čtení: Naše vlast</p>
<p>OVO 5</p> <p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vypráví a vyhledává na mapě místo svého prázdninového pobytu Hovoří, zaznamenává a porovnává místo svého pobytu s místem bydliště Vybaví si regiony a jejich zajímavosti 	<p>Regiony ČR</p>	
<p>OVO 6</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základy státního zřízení a politického systému Rozlišuje státní symboly a jejich význam 	<p>Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR</p> <p>Státní symboly</p>	<p>VDO 2</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Vv: Státní symboly</p>
LIDÉ KOLEM NÁS			
<p>OVO 7</p> <p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole Respektuje pravidla soužití v rodině Rozpozná pravidla soužití v obci, uvědomuje si možné následky při porušování pravidel Respektuje pravidla silničního provozu v obci 	<p>Pravidla soužití – třídní, školní, společenská</p> <p>Práce policie</p>	<p>VDO 2</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO 4</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 9 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<ul style="list-style-type: none"> Všímá si nevhodného chování spolužáků a spoluobčanů 	Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní chování	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
OVO 11 Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	<ul style="list-style-type: none"> Vybaví si problémy životního prostředí 	Životní prostředí obce (města)	
LIDÉ A ČAS			
OVO 12 Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy OVO 13 Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti OVO 14 Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik OVO 16 Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v čase Orientuje se v kalendáři a na jeho základě definuje roční období Vyhledává regionální památky, zajímá se o možnosti péče o památky Seznamuje se s minulostí kraje a předků Rozpozná proměny způsobu života z historického hlediska (na základě vyprávění pamětníků či jiných zdrojů informací) Vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby Poznává současnost a minulost v našem životě z hlediska významných dnů a státních svátků 	Orientace v čase - kalendář, letopočet Dějiny jako časový sled událostí Regionální památky - péče o památky Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby Významné dny a státní svátky	M: Nakupování na výlet VMEGS 3 Jsme Evropané

VLASTIVĚDA 5. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>OVO 3 Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map</p>	<p>DV: Ukáže polohu svého města (obce) na mapě, pracuje s mapou z hlediska měřítka</p> <p>DV: Vyhledá na mapě poledníky, rovnoběžky a další značky na mapě</p>	<p>Česká republika:</p> <p>- orientační body a linie</p> <p>- mapa – poledníky a rovnoběžky</p>	<p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát</p>
	<p>DV: Vyznačí na mapě ČR základní orientační body – významné řeky, pohoří, nížiny, přehrady</p> <p>DV: Stanoví polohu ČR v Evropě</p> <p>DV: Objasní postavení ČR za hranicemi - Evropa, evropské státy, hlavní města sousedních států</p> <p>DV: Předává poznatky získané cestováním dětí</p> <p>DV: Vyjmenuje kontinenty, ukáže je na mapě</p> <p>DV: Najde významné cesty a objevy</p>	<p>Mapa ČR</p> <p>- zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu</p> <p>Evropa a svět</p> <p>– kontinenty, evropské státy, EU</p> <p>Cestování</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Vv: Barvy na mapě Čtení: Naše vlast</p>
<p>OVO 3 Vyhledává jednoduché údaje o sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p>	<p>DV: Popíše dějiny vlasti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu</p> <p>DV: Reprodukuje práce našich předků uchované v písemných památkách</p> <p>DV: Seznamuje se s evropskou historií</p>	<p>Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky)</p> <p>Báje a pověsti (např. řecké báje a pověsti)</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Čtení: Staré pověsti české Staré řecké báje a pověsti</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického	DV: Identifikuje nejbližší národní sousedy ČR, porovnává povrch, vodstvo DV: V rámci EU dokáže vyhledávat zvláštnosti a posuzuje jejich význam	Evropa a EU - sousední státy ČR - evropské státy - Evropa jako světadíl	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět Vv: Znak a vlajky
OVO 5 Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	DV: Vypráví a zaznamenává osobní zkušenosti ze zahraničních cest DV: Na základě vlastních zkušeností porovnává způsob života i přírodu DV: Zprostředkovává ostatním pohled na život v zahraničí	Cestování po Evropě	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět Cizí jazyk: Výslovnost německých a rakouských názvů
OVO 6 Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	DV: Rozlišuje a rozezná státní symboly a jejich význam DV: Vyjmenuje místní samosprávu a státní správu, objasní princip krajské samosprávy	Státní správa a samospráva (místní, krajská), státní a krajské symboly Symboly EU Česká republika: státoprávní uspořádání, instituce demokratického státu, jejich vzájemné vztahy a vztahy mezi občanem a těmito institucemi (prezident, parlament, vláda, zákony, soudy, volby)	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět Čtení: Výlet po Čechách Hv: Rodiště významných skladatelů (A. Dvořák, V. Novák, L. Janáček) Vv: Státní symboly Pč: Informační leták o svém kraji

LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 7 Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, ve společnosti</p> <p>OVO 8 Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>OVO 9 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>DV: Vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole</p> <p>DV: Respektuje pravidla soužití v rodině,</p> <p>DV: Respektuje pravidla soužití v obci, objasní možné následky při porušování pravidel</p> <p>DV: Respektuje pravidla silničního provozu v obci (bezpečná jízda na kole)</p>	<p>Státní správa a samospráva pravidla soužití – třídní, školní, společenská</p> <p>BESIP – dodržování pravidel silničního provozu</p>	<p>VDO 1 Občanská společnost a škola</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát</p>
	<p>DV: Registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů, navrhne opatření a řešení</p> <p>DV: Posuzuje chování představitelů politických stran</p> <p>DV: Vyjádří vlastními slovy principy demokracie</p>	<p>Soužití lidí – obchod, firmy, zájmová sdružení a spolky, pomoc nemocným a sociálně slabším</p> <p>Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní chování</p>	<p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Pč: Dopravní značky Údržba kola</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 10</p> <p>Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích</p>	<p>DV: Vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny</p> <p>DV: Shrne významné sociální problémy z evropského i světového hlediska, problémy konzumní společnosti</p>	<p>Vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné</p> <p>Hmotný a nehmotný majetek, peníze a jejich hodnota (euro a ostatní měny)</p> <p>Doprava a cestování: vzájemně propojený svět</p>	<p>VMEGS 1</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VMEGS 2</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Vv: Eura</p> <p>M: Jízdní řády</p>
LIDÉ A ČAS			
<p>OVO 12</p> <p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy</p>	<p>DV: Orientuje se v čase, popíše dějiny jako časový sled událostí</p> <p>DV: Orientuje se v kalendáři a použije ho při určování ročního období</p> <p>DV: Zaznamenává dějiny naší vlasti</p>	<p>Orientace v čase a časový řád: kalendář, letopočet</p> <p>Dějiny jako časový sled událostí: časová přímka 0 - 2000 (rok, století, tisíciletí), nejvýznamnější osobnosti a události v našich dějinách (vycházet z literárního zpracování, ne data)</p> <p>Regionální zajímavosti - vlastenecká výchova</p>	<p>VMEGS 3</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>M: Nakupování na výlet</p> <p>Čtení: Doba národního obrození České země v 16. a 17. století</p> <p>Př: Práce na poli v 18.století</p>
<p>OVO 13</p> <p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p> <p>OVO 15</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>OVO 16</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>DV: Vyhledává regionální památky, zajímá se o možnosti péče o památky</p> <p>DV: Seznamuje se s minulostí kraje a předků</p> <p>DV: Vnímá různé druhy a typy kultury, najde rozdíl mezi masovou kulturou a subkulturou</p> <p>DV: Seznamuje se se způsobem života a práce našich předků</p> <p>DV: K poznávání používá regionální specifika</p> <p>DV: Poznává současnost a minulost v našem životě z hlediska významných dnů a státních svátků ve vazbě na evropské soužití</p>	<p>Významné státní památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o památky</p> <p>Kulturní instituce</p> <p>Média, multikulturní společnost</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Významné dny a státní svátky v Evropské unii</p>	<p>MuV 1</p> <p>Kulturní difference</p> <p>MuV 2</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>MuV 3</p> <p>Etnický původ</p> <p>Pč: Život ve středověku (drobný materiál)</p> <p>Čtení: Stere pověsti české</p> <p>VMEGS 2</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>VMEGS 3</p> <p>Jsme Evropané</p>

PŘÍRODOVĚDA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda se opírá o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Výuka probíhá v kmenových i odborných třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu je cvičení z Přírodovědy (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě získaných znalostí v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her popř. miniprojektů. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu přírodověda se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelne převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezuje používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků

- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

PŘÍRODOVĚDA 4. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 17</p> <p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní podmínky života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin (různé druhy organismů) Pozoruje základní podmínky života ve vztahu k podnebí a počasí, zakládá jednoduché pokusy (voda, vzduch, půda, světlo – tma) Popíše základní společenstva v okolí školy, obce – rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy 	<p>Základní podmínky života</p> <p>- voda, vzduch, půda</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>- oběh vody v přírodě, proudění vzduchu</p> <p>Den a noc, roční období</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>Podnebí a počasí</p>	<p>EV 2</p> <p>Základní podmínky života</p>
<p>OVO 19</p> <p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní projevy života na konkrétních organismech 	<p>Živočišné a rostliny</p> <p>- znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života</p> <p>- základní skupiny živočichů, zástupci a jejich poznávání</p> <p>- základní rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem</p> <p>- význam přírody pro člověka</p> <p>- význam chovu domácích zvířat</p> <p>- potravní závislosti v přírodě</p> <p>- rostliny – stavba těla, reprodukce, význam pro přírodu i člověka</p> <p>- houby</p>	<p>EV 4</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Pč: Pěstování rostlin</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 20 Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> Třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	Rostlinstvo a živočišstvo na Zemi	EV 4 Vztah člověka k prostředí
OVO 21 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se se základy činností člověka v přírodě (těžba nerostů, zemědělská půda, energetické zdroje - elektrárna, průmysl – znečištění ovzduší) 	Nerosty a horniny Půda Voda - výskyt a formy vody Vzduch - složení - význam pro život	EV 2 Základní podmínky života Čtení: Horniny a minerály
OVO 22 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> Pozoruje a třídí látky (voda, nerosty, horniny, rostliny) 	Látky - třídění látek - vážení a měření veličin (délka, hmotnost, objem, čas, teplota)	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 5 Kreativita
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
OVO 23 Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> Popíše základní stavbu lidského těla, srovnává s ostatními živočichy (savci, ryby, plazi, ptáci) Objasní zdravý způsob života (životospráva, denní režim, odpočinek, pitný režim, nemoc - úraz, úrazová zábrana) Vnímá reklamní vlivy na zdravý životní styl 	Lidské tělo - základní stavba (smyslové vnímání) Péče o zdraví, zdravá výživa	OSV 6 Poznávání lidí Vv: Návrh jídelníčku zdravé výživy MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 26 Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje situace ohrožující život Uvědomuje si každodenní nebezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy) Vnímá každodenní možnosti krizových situací 	Dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu Krizové situace – šikana, týrání Média – brutalita a jiné formy násilí	OSV 7 Mezilidské vztahy Vv: Přírodní katastrofy – vichřice, tornáda, zemětřesení a povodně MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
OVO 27 Předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší lék jako pomocníka i nepřítele Zahraje různé situace, ve kterých je kladen důraz na odmítání Uvědomuje si rizika návykových látek 	Návykové látky a zdraví - tabák, alkohol, počítače (soustavná hra)	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Vv: Co škodí zdraví VDO 2 Občan, občanská společnost a stát
OVO 28 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje zásady zdravé výživy Stanoví význam otužování Rozlišuje a snaží se správně posoudit brutalitu a jiné formy násilí (televize - realita) 	Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, brutalita a jiné formy násilí v médiích Nachlazení, otužování, zdravá výživa, pitný režim	MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
OVO 29 Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim umí předcházet 	Úraz (drobná poranění – řezná, tržná rána a jejich ošetření) Služby odborné pomoci	Vv: Moje rodina Pč: Bezpečnost práce, první pomoc
OVO 30 Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v bezpečném chování v kolektivu třídy a v zájmových skupinách Orientuje se v chování jednotlivých členů v rodinném prostředí, mezi vrstevníky 	Kolektiv, rodina – pozitivní mezilidské vztahy	OSV 7 Mezilidské vztahy OSV 8 Komunikace

PŘÍRODOVĚDA 5. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1)**LIDÉ KOLEM NÁS****ROZMANITOST PŘÍRODY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 17 Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	DV: Orientuje se v základních projevech života, vysvětlí základní podmínky života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin DV: Rozezná základní společenstva v České republice, zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy a některé příčiny porušování rovnováhy	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní projevy a potřeby, průběh a způsob života, výživa Stavba těla u některých druhů, význam v přírodě a pro člověka	EV 2 Základní podmínky života
OVO 18 Na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru vysvětlí souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	DV: Popíše postavení Země ve sluneční soustavě a vesmíru DV: Vysvětlí střídání dne a noci a ročních období DV: Pozoruje základní podmínky života ve vztahu k podnebí a počasí na Zemi a vzhledem k vesmíru DV: Rozlišuje rozmanitost podmínek života na Zemi DV: Porovnává rostlinstvo a živočišstvo na Zemi	Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období - planety sluneční soustavy - postavení Země ve vesmíru Životní podmínky - podnebí a počasí - rozmanitost podmínek na Zemi - rostlinstvo a živočišstvo na Zemi	EV 4 Vztah člověka k prostředí Čtení: Vesmír, náš svět MeV 1 Kritické čtení - vnímání mediálních sdělení Čtení: Rozdílné podmínky života na Zemi MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19 Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>OVO 20 Na základě pozorování porovnává základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>DV: Popíše základní projevy života na konkrétních organismech</p> <p>DV: Prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>Živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života - základní skupiny živočichů - stavba těla vybraných živočichů - základní rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem - význam přírody pro člověka, živočichové ve volné přírodě, chov zvířat v zajetí - ZOO 	<p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p>
<p>OVO 21 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p>	<p>DV: Vymezí činnosti člověka v přírodě (těžba nerostů, zemědělská půda, energetické zdroje – elektrárna, průmysl – znečištění ovzduší)</p>	<p>Nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky významné horniny a nerosty <p>Půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik půdy a její význam <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt, vlastnosti a formy vody <p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti, složení, proudění - význam pro život 	<p>EV 2 Základní podmínky života</p> <p>Čtení: Horniny a minerály</p>
<p>OVO 22 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>DV: Pojmenuje zdroje energie, popíše rizika a nebezpečí elektrické energie</p>	<p>Elektrická energie</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojování jednoduchých obvodů 	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 23 Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	DV: Popíše lidské tělo, rozliší pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou DV: Zdůvodní zdravý způsob života (intimní a duševní hygiena) DV: Vnímá reklamní vlivy na zdravý životní styl	Lidské tělo – vnitřní orgány lidského těla, tělní soustavy Péče o zdraví, zdravá výživa	OSV 6 Poznávání lidí Vv: Návrh jídelníčku zdravé výživy
OVO 24 Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před jeho narozením a po něm	DV: Pojmenuje etapy lidského života DV: Seznamuje se se základy lidské reprodukce (porovnává s ostatními organismy)	Období vývoje člověka	OSV 6 Poznávání lidí
OVO 25 Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	DV: Sestavuje a dodržuje svůj denní režim s účelným a efektivním využíváním času s ohledem na oprávněné nároky rodiny a školy	Denní režim Učení a volný čas Pomoc blízkým osobám	OSV 4 Psychohygiena Vv: Můj režim dne
	DV: Orientuje se v situacích ohrožujících život DV: Odhadne nebezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy) DV: Vnímá každodenní možnosti krizových situací	Dopravní výchova Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty Krizové situace - šikana, týrání, sexuální zneužívání (omezování osobní svobody) Přírodní katastrofy - povodeň, vichřice Média - brutalita a jiné formy násilí	OSV 7 Mezilidské vztahy Vv: Přírodní katastrofy – vichřice, tornáda, zemětřesení a povodeň MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
OVO 27 Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	DV: Rozpozná rizika návykových látek a prostředků	Návykové látky a zdraví – tabák, alkohol, počítače (soustavná hra)	Vv: Co škodí zdraví

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 28 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>OVO 29 Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>DV: Vysvětlí rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim dokáže předcházet</p> <p>DV: Seznamuje se s nebezpečím HIV (AIDS)</p>	<p>Nemoc (nachlazení, otužování, zdravá výživa, pitný režim) Úraz (drobná poranění – řezná, tržná rána a jejich ošetření) Služby odborné pomoci Základy sexuální výchovy (cesty nákazy)</p>	<p>Vv: Moje rodina</p>
<p>OVO 30 Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>DV: Uplatňuje bezpečné chování v kolektivu třídy, v zájmových skupinách, v rodinném prostředí, mezi vrstevníky</p> <p>DV: Rozlišuje vnější znaky muže a ženy, vnímá biologické a psychické změny v dospívání</p> <p>DV: Seznamuje se s etickou stránkou sexuality</p>	<p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, pozitivní mezilidské vztahy</p>	<p>OSV 4 Psychohygiena OSV 7 Mezilidské vztahy OSV 8 Komunikace</p>

DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU DĚJEPIS

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu jsou praktika z Dějepisu (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě získaných znalostí v ostatních hodinách dějepisu. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her, popř. miniprojektů. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách a odborných učebnách nebo okolí školy. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Dějepis se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezuje používání frontální metody výuky

- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

DĚJEPIS 6. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1)

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>OVO 2 Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>OVO 3 Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojem historický pramen ▪ Z řady vystavených předmětů vybere příklad pramene hmotného a písemného ▪ Zaznamená na časovou osu data ▪ V encyklopedii vyhledá zadané heslo ▪ Zjistí, kde se v blízkosti jeho bydliště nacházejí muzea, archivy, knihovny 	<p>Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách</p> <p>Historické prameny</p> <p>Historický čas a prostor</p> <p>Muzea, archivy, galerie</p> <p>Archeologie</p>	<p>VMEGS 3 Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>M: Číselná osa</p> <p>Z: Orientace na mapě světa</p>

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>OVO 5 Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p> <p>OVO 6 Uvede příklady archeologických kultur na našem území</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na obrázcích vysvětlí postupný vývoj člověka Vyjmenuje hlavní způsoby obživy pravěkých lidí a popíše používané nástroje Vysvětlí příčinu vzniku náboženství a zdůvodní úctu ke kultu ženy - matky Z hlíny se pokusí vyrobit a vyzdobit (otiskem šňůry) keramický výrobek, popř. provede nákres do sešitu Na mapě vyhledá archeologická naleziště Vysvětlí pojem stěhování národů 	<p>Pravěk Starší doba kamenná - člověk zručný - člověk vzpřímený - člověk rozumný - člověk dnešního typu Mladší doba kamenná - počátky zemědělství a dobytčářství - rodová společnost - společenská diferenciacie Pozdní doba kamenná - rozvoj řemeslné výroby - vznik sousedských občin Doba bronzová Pravěk Doba železná na našem území Stěhování národů, první Slované</p>	<p>MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur Př: Vývoj člověka EV 1 Ekosystémy - kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) M: Číselná osa Pě, Vv: Kresba a modelování zbraní, nástrojů, náradí, nádob, ozdob</p>
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE - STAROVĚKÉ STÁTY. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
<p>OVO 7 Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>OVO 8 Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na mapě ukáže nejstarší starověké státy Vysvětlí příčinu vzniku nejstarších civilizací a objasní souvislost jejich vzniku s přírodními podmínkami Popíše rozvrstvení společnosti a způsob obživy u jednotlivých starověkých států Zhodnotí kulturní přínos Mezopotámie, Egypta, Indie, Číny 	<p>Starověk Nejstarší starověké civilizace Mezopotámie Egypt Indie Čína</p> <p>Blízký východ a Středomoří</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá VMEGS 3 Jsme Evropané EV 1 Ekosystémy EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí MuV 2 Lidské vztahy M: Stavby, měření Vv: Nejstarší umění Z: Orientace na mapě</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 9 Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>OVO 10 Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na mapě ukáže oblast starověkého Řecka a nejvýznamnější městské státy Stručně vyloží obsah zadaných řeckých bájí Popíše uspořádání společnosti Na příkladu Solónovy vlády v Athénách vysvětlí podstatu antické demokracie Na obrázcích rozezná základní antické sloupy Vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského Na mapě ukáže rozsah římské říše Vyjmenuje postupné změny způsobu vlády a státního zřízení v Římě Vysvětlí vznik a vývoj křesťanství a jeho význam při dalším vývoji římské společnosti Charakterizuje okolnosti zániku západořímské říše Uvede významné osobnosti a důležité kulturní památky římské říše 	<p>Antické státy Starověké Řecko Příchod řeckých kmenů Doba mykénská Doba homérská Velká řecká kolonizace Athény a Sparta Peloponéská válka Řecká vzdělanost a umění Makedonie Alexandr Veliký</p> <p>Starověký Řím Etruskové a Řím v době království Řím na počátku republiky Ovládnutí Itálie Římem Členění římské společnosti Punské války Krize republiky, triumviráty, vznik císařství Počátky křesťanství Římská kultura Krize a zánik západořímské říše</p>	<p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie VMEGS 3 Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>Čj: Četba řeckých bájí</p> <p>Z: Orientace na mapě Evropy</p>

DĚJEPIS 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 11 Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, proč došlo ke stěhování národů ve střední Evropě Popíše původ a způsob života Slovanů 	<p>Raný středověk Nový etnický obraz Evropy</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě VMEGS 3 Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace</p>
<p>OVO 12 Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na mapě ukáže jednotlivé říše 	<p>Utváření nových států Byzantská říše Arabská říše Franská říše Křesťanství v Evropě Počátky významných evropských států Sámovalská říše</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty mající vztah k Evropě a světu MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p>
<p>OVO 13 Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>OVO 15 Uvede příklady románské kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> Objasní význam cyrilometodějské mise S pomocí obrazové dokumentace pojmenuje velkomoravské stavby, slovanské šperky S pomocí mapy vyjmenuje kmeny žijící na území Čech Ukáže na mapě územní rozsah českého státu Uvede charakteristické rysy románského stavebního slohu charakterizuje vývoj českého státu za vlády Přemyslovců 	<p>Velkomoravská říše Počátky českého státu Český stát v době knížecí Český stát v době posledních Přemyslovců Románský sloh</p>	<p>VMEGS 1 Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) Vv: Románské stavby</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 14 Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>OVO 15 Uvede příklady gotické kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí příčiny křížových výprav a stručně popíše jejich průběh a výsledky Uvede charakteristické rysy gotického stavebního slohu Popíše příčiny a průběh stoleté války Na konkrétních příkladech demonstuje význam osobnosti Karla IV. pro české země 	<p>Vrcholný a pozdní středověk</p> <p>Křížové výpravy Stoletá válka Český stát za Lucemburků Gotická kultura</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>Vv: Gotické stavby Čj: Ukázky ze starší české literatury</p>
<p>OVO 15 Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na příkladu české společnosti osvětlí strukturu středověké společnosti Objasní, proč vznikala města, kdo je zakládal a jakou funkci měla 	<p>Struktura středověké společnosti Vznik měst</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (vznik měst) Z: Urbanizace</p>
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
<p>OVO 16 Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojmy renesance a humanismus, objasní jejich vztah k antice vede typické znaky renesanční architektury, vyjmenuje renesanční umělce 	<p>Raný novověk Renesance a humanismus</p>	<p>MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>
<p>OVO 17 Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, co vedlo Husa ke kritice církve Na časovou osu zaznamená nejvýznamnější události husitské revoluce Pojmenuje husitské zbraně a objasní způsob vojenské taktiky husitů Zhodnotí význam mírových návrhů Jiřího z Poděbrad směřujících k vytvoření středoevropského soustátí Popíše poměry v českých zemích za vlády Jagellonců 	<p>Jan Hus a počátky českého husitského hnutí Husitské války Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců</p>	<p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace</p> <p>Z: Orientace na mapě Evropy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 16 Objasní nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí příčiny nespokojenosti různých společenských vrstev v 16. století a porovná je s husitskou revolucí v 15. století Vysvětlí pojmy reformace a protireformace Popíše průběh reformace v Německu 	Reformace a protireformace	MuV 2 Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy bez ohledu na jejich kulturní, sociální nebo náboženskou příslušnost
OVO 18 Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> Objasní důvody objevných plaveb Ukáže na mapě cesty významných mořeplavců 	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět Z: Orientace na mapě světa
OVO 19 Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> Na časovou osu zaznamená nejvýznamnější události Zhodnotí postavení zemí Koruny české v rámci habsburské monarchie (sídelní město, nárůst moci stavů atd.) Zhodnotí, jaký význam pro kulturní úroveň Prahy měla osobnost Rudolfa II. 	Nástup Habsburků na český trůn	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa
OVO 20 Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	<ul style="list-style-type: none"> Stručně popíše průběh českého stavovského povstání a následně jednotlivých etap třicetileté války Vyjmenuje významné vojevůdce, myslitele – exulanty Vyvodí společenské, náboženské, sociální důsledky třicetileté války pro české země 	Třicetiletá válka České stavovské povstání Průběh třicetileté války	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie Z: Orientace na mapě Evropy

DĚJEPIS 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 21</p> <p>Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše průběh revoluce v Anglii ▪ Popíše způsob vlády v jednotlivých zemích ▪ Vysvětlí podstatu merkantilismu ▪ Na konkrétním příkladě objasní absolutistický způsob vlády Ludvíka XIV. 	<p>Vrcholný novověk Anglická revoluce Absolutistické monarchie v Evropě Francie za Ludvíka XIV. Rusko za Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké Prusko za Fridricha II.</p>	<p>VMEGS 3</p> <p>Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie</p> <p>Z: Orientace na mapě Evropy</p>
<p>OVO 22</p> <p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede základní znaky barokní architektury ▪ Vysvětlí pojem české baroko ▪ Z řady staveb různých architektonických slohů vybere barokní stavby a zdůvodní to 	<p>Baroko</p>	<p>EV 3</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)</p> <p>Vv: Barokní stavby</p>

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 23</p> <p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, v čem se osvětenství lišilo od středověkého pohledu na svět ▪ Vyjmenuje významné osvícence ▪ Na mapě ukáže země, které byly v 18. století anglickými koloniemi ▪ Popíše průběh války o americkou nezávislost ▪ Popíše důsledky třicetileté války pro obyvatelstvo českých zemí ▪ Objasní pojem osvícenský absolut. ▪ Popíše významné reformy obou panovníků a zhodnotí jejich význam pro společnost i další vývoj habsburské monarchie 	<p>Osvícenství Evropský kolonialismus Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA Habsburská monarchie po třicetileté válce Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II.</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině, vliv lidských aktivit</p>
<p>OVO 24</p> <p>Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje vládu Ludvíka XVI. a vyvodí příčiny všeobecné nespokojenosti francouzské společnosti ▪ Popíše průběh francouzské revoluce ▪ Na mapě ukáže země, kam směřovaly Napoleonovy výboje a místa významných bitev ▪ Zhodnotí význam francouzské revoluce a důsledky Napoleonovy vlády 	<p>Velká francouzská revoluce Napoleonské války Vídeňský kongres a Svatá aliance Rozšíření průmyslové revoluce Klasicismus a romantismus</p>	<p>VMEGS 3 Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie</p> <p>Vv: Klasicistní stavby Čj: Literatura období romantismu Z: Orientace na mapě Evropy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 25 Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>OVO 26 Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní podstatu revolučních nepokojů v Evropě před rokem 1848 ▪ Popíše průběh revolucí v roce 1848 v jednotlivých zemích ▪ Vysvětlí, jaké byly snahy českých obrozenců v 1. polovině 19. století (jazykový charakter počátku obrození) ▪ Zpracuje krátký referát o vybrané osobnosti národního obrození 	<p>Národní hnutí evropských národů /Rusko, Francie/ Revoluce roku 1848 v Evropě Národní obrození Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Revoluční události v habsburské monarchii a českých zemích</p>	<p>MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost)</p> <p>Čj: Literatura národního obrození</p>
<p>OVO 27 Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stručně charakterizuje podstatu jednotlivých politických proudů ▪ Popíše události vedoucí ke sjednocení Německa a Itálie ▪ Popíše okolnosti vzniku Rakouska-Uherska 	<p>Politické proudy 19. století Viktoriánská Anglie Francie za Napoleona III. Sjednocení Německa a Itálie Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2. polovině 19. století, vznik Rakouska-Uherska Rusko a Balkán v 19. století</p>	<p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost)</p> <p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie</p> <p>Z: Orientace na mapě Evropy a světa</p>
<p>OVO 28 Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, kam směřovala expanzivní politika evropských velmocí a zhodnotí význam kolonií ▪ Srovná první a druhou průmyslovou revoluci ▪ Vyjmenuje významné vynálezy a jejich objevitele ▪ Charakterizuje spojenecké vztahy mezi velmocemi před první 	<p>Imperialismus a kolonialismus</p> <p>Technicko-vědecká revoluce (2. průmyslová revoluce) Konflikty mezi velmocemi, vznik Trojspolku a Dohody</p>	<p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět</p> <p>MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - průmysl a životní prostředí</p>

	světovou válkou (Trojspolek, Dohoda)		(průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 22 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje jednotlivé historizující slohy a uvede hlavní stavitele, spisovatele, malíře, hudební skladatele apod. Pozná budovy ND a NM, zná jejich architektury 	Kulturní rozrůzněnost 2. poloviny 19. století	MuV 4 Multikulturalita - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování Čj: Z literatury národního obrození
MODERNÍ DOBA			
OVO 29 Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příčiny, které vedly k vypuknutí první světové války Stručně popíše průběh první světové války Zná významné události, na mapě ukáže místa stěžejních bitev Vysvětlí příčiny a důsledky revolučních událostí v Rusku v roce 1917 Objasní pojem zahraniční odboj a zhodnotí význam T. G. Masaryka při jeho konstituování 	První světová válka Ruské revoluce v roce 1917 Češi za první světové války	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VMEGS 3 Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie

DĚJEPIS 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 30</p> <p>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše změny v politickém a územním uspořádání Evropy po první světové válce Zhodnotí mocenské postavení USA po první světové válce Popíše sled událostí, které vedly ke vzniku ČSR Popíše změny v územním uspořádání, charakterizuje politické strany a hospodářskou situaci první republiky 	<p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě po první světové válce</p> <p>Vznik a vývoj ČSR</p> <p>Kultura a věda v první republice</p>	<p>VDO 4</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie</p> <p>VMEGS 2</p> <p>Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p>MuV 2</p> <p>Lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost</p> <p>Z: Orientace na mapě Evropy</p> <p>Vv: Moderní umělecké slohy</p>
<p>OVO 31</p> <p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše okolnosti vzniku, projevy a důsledky světové hospodářské krize Osvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vznikem extrémistických hnutí (komunismus, fašismus) Charakterizuje průběh hospodářské krize v ČSR, uvede její důsledky Charakterizuje Hitlerovy představy o Československu Uvede důsledky mnichovské dohody pro ČSR 	<p>Světová hospodářská krize</p> <p>Komunismus a fašismus (nacismus)</p> <p>Dopad světové hospodářské krize na vývoj v ČSR</p> <p>Druhá republika</p>	<p>VDO 4</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie</p> <p>VMEGS 2</p> <p>Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p>MuV 3</p> <p>Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku</p> <p>MuV 5</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>

[illegible]

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 34 Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojem studená válka a konkretizuje na příkladech 	Studená válka Rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných velmocemi	VMEGS 3 Jsme Evropané - co Evropu spojuje a co ji rozděluje MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
OVO 35 Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> Porovná vývoj východního bloku (totalitní systém) se západním blokem (demokratický systém) 	Vývoj v zemích východního bloku ve srovnání se západním blokem	MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
OVO 36 Posoudí postavení rozvojových zemí	<ul style="list-style-type: none"> Na mapě ukáže oblasti tzv. třetího světa a uvede příčiny rozpadu kolonialismu 	Rozpad koloniálního systému	MuV 4 Multikulturalita - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti EV 4 Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)
OVO 37 Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady rozvoje vědy a techniky a zvláštnosti kulturního vývoje 	Věda, technika a kultura v druhé polovině 20. století	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vlivy průmyslu na prostředí); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda) EV 4 Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje) MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

OBČANSKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- účtět k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ov je rozdělen do několika oblastí, které se vzájemně prolínají. Zabývá se životem žáků ve škole, v obci, ve společnosti, vztahy mezi lidmi, jejich kulturním životem a zásadami soužití ve společnosti. Vysvětluje funkci majetku, peněz, výroby, obchodu a služeb na principu tržního hospodářství. Popisuje základní principy státu, mezinárodní vztahy, významné globální problémy.

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách nebo v okolí školy

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu Občanská výchova se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky

- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Snažíme se rozvíjet podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

OBČANSKÁ VÝCHOVA 6. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ VZTAHY

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 11</p> <p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencionálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> Objasní význam udržování rodinných vztahů, vytváření rodinného zázemí, vzájemné úcty a tolerance 	<p>Rodina</p> <p>Postavení a role ženy a muže v rodině</p> <p>Vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti dítěte</p> <p>Příbuzenské vztahy (rodokmen)</p> <p>Když vlastní rodina chybí</p>	<p>MuV 1</p> <p><u>Kulturní diference</u> - právo žít společně</p> <p>VDO 2</p> <p><u>Občan, občanská společnost a stát</u> - přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p> <p>OSV 7</p> <p><u>Mezilidské vztahy</u> - chování, respektování, podpora, pomoc</p> <p>Z: Zajímavosti z jiných zemí</p>
NAŠE ŠKOLA			
<p>OVO 7</p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům Vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti 	<p>Život ve škole</p> <p>Práva a povinnosti žáků</p> <p>Význam a činnost žákovské samosprávy</p> <p>Společná pravidla a normy</p>	<p>OSV 3</p> <p><u>Seberegulace a sebeorganizace</u> - sebekontrola, sebeovládání, organizování volného času, plánování učiva</p> <p>OSV 7</p> <p><u>Mezilidské vztahy</u> - vztahy v kolektivu, respektování druhých</p> <p>MeV2</p> <p><u>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u> - práce v realizačním týmu</p>

NAŠE OBEC, REGION, KRAJ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 3 Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p> <p>OVO 4 Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede na příkladech, čím se zabývá městský úřad a s jakými problémy se na něj může obrátit Uvede na příkladech nejvýznamnější místa, památky, události, osobnosti a zvyklosti regionu 	<p>Důležité instituce Zajímavá a památná místa Významní rodáci Místní tradice Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - práva a povinnosti občana, odpovědnost za svoje postoje a činy VDO 3 <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> - obec jako základní jednotka samosprávy státu EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec, příroda a kultura obce a její ochrana D: Památná místa</p>
NAŠE VLAST			
<p>OVO 2 Rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří, co nás vzájemně spojuje v národ Vysvětlí, co rozumí pod pojmy vlast a vlastenectví Objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti Vysvětlí význam věty „Cizí země – vlast jiného národa“ 	<p>Pojem vlasti a vlastenectví Zajímavá a památná místa</p>	<p>MuV 2 <u>Lidské vztahy</u> - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci MuV 3 <u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i vzájemná rovnost, projevy rasové nesnášenlivosti MuV 5 <u>Princip sociálního smíru a solidarity</u> - odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, lidská práva</p>

KULTURNÍ DĚDICTVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší, které projevy chování můžeme považovat za společensky (kulturně) vhodné, a které nikoliv Uvede a na příkladech charakterizuje základní součásti kultury a vyjádří, jaký mají význam v životě člověka Uvede své vlastní kulturní aktivity Uvede příklady činnosti důležitých kulturních institucí v místě bydliště 	<p>Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty Kulturní tradice</p>	<p>MuV 1 <u>Kulturní difference</u> - jedinečnost každého člověka, jeho chování, individuální zvláštnosti, vlastní zapojení do kulturních aktivit D: Památná místa Vv: Umění, ochrana kulturních památek</p>
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<p>OVO 15 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady OVO 17 Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami Uvede, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu Vyjmenuje hlavní způsoby a zdroje získávání majetku 	<p>Majetek a hospodářství Formy vlastnictví Hospodaření s penězi a majetkem Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení Rozpočet rodiny</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> – právo a povinnosti přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p>

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 8 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>OVO 9 Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování společenských norem (doložit na příkladech) Dokáže na příkladech správně rozlišovat projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem Správně rozlišuje případy asertivní a agresivní komunikace 	<p>Život ve společnosti Lidská setkání Vztahy mezi lidmi Mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích Zásady lidského soužití Pravidla chování</p>	<p>VDO2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, lidská solidarita</p>
ČLOVĚK A MORÁLKA			
<p>OVO 13 Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, jaký význam má osobní kázeň pro vlastní život Dokáže na příkladech rozlišit případy morálního a nemorálního jednání 	<p>Morálka a mravnost</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, lidská solidarita VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - rodinné příběhy, zážitky z jiných zemí, události mající vztah k Evropě a světu</p>
ČLOVĚK A LIDSKÁ PRÁVA			
<p>OVO 14 Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> Najde příklady potřebných lidí ve společnosti a způsoby, jak jim může pomoci ulehčit životní úděl nezletilá osoba (nemocní, postižení, staří lidé, ...) 	<p>Lidská setkání Rovnost a nerovnost mezi lidmi Lidská solidarita Pomoc lidem v nouzi</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, lidská solidarita</p>

GLOBÁLNÍ SVĚT			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 36</p> <p>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede a popíše způsoby, jak se může nezletilý jedinec (dospělý člověk) osobně podílet na ochraně přírodního a kulturního prostředí svého bydliště 	<p>Globalizace Klady a zápory Významné globální problémy Způsoby jejich řešení</p>	<p>EV 4</p> <p><u>Vztah člověka k prostředí</u> - příroda a kultura obce a její ochrana</p>
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<p>OVO 13</p> <p>Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání</p> <p>OVO 14</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a rozliší projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka Popíše některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti 	<p>Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování Rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Osobní vlastnosti Charakter</p>	<p>OSV10</p> <p><u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - dovednosti pro řešení problémů a způsoby jejich překonávání</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA 7. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)			
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
NAŠE ŠKOLA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 29</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam základního vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život Popíše na příkladech racionální přípravu na vyučování 	<p>Práva a povinnosti žáků</p> <p>Společná pravidla a normy</p> <p>Vklad vzdělání pro život</p>	<p>OSV 3</p> <p><u>Seberegulace a sebeorganizace</u> - dobrá organizace času, zvládání stresových situací</p> <p>VDO 2</p> <p><u>Občan, občanská společnost a stát</u> - žák jako odpovědný člen společnosti</p>
NAŠE OBEC, REGION, KRAJ			
<p>OVO 10</p> <p>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše na příkladech, čím se zabývá městský úřad Vyjádří vlastními slovy, jaký význam mají komunální volby pro život obce Vysvětlí, čím se od sebe mohou lišit jednotlivé regiony Uvede na příkladech nejvýznamnější místa, památky, události, osobnosti a zvyklosti regionu Popíše nejdůležitější regionální zvyklosti a obyčeje v průběhu roku 	<p>Důležité instituce</p> <p>Zajímavá místa, významní rodáci, místní tradice</p> <p>Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	<p>EV 4</p> <p><u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec – důležité instituce, příroda a kultura obce, její ochrana</p> <p>VDO 1</p> <p><u>Rozvoj schopností poznávání</u> - spolupráce školy s městským úřadem, její funkce, úkoly</p> <p>VDO 3</p> <p><u>Formy participace občanů v politickém životě</u> - komunální volby</p> <p>Z: Kulturní krajina</p> <p>D: Kulturní památky</p>

NAŠE VLAST			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>OVO 5 Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní pojmy vlast a vlastenectví ▪ Pojmenuje na příkladech slavné předky, významná místa a události, které nás proslavily ▪ Vysvětlí význam symbolů našeho státu ▪ Vysvětlí význam základních státoprávních pojmů (stát, prezident, parlament) 	<p>Pojem vlast a vlastenectví Zajímavá a památná místa Významné osobnosti Státní symboly, státní svátky, významné dny</p>	<p>MeV 5 <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> -vliv médií na každodenní život člověka D: Památná místa Vv: Umění, ochrana kulturních památek</p>
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<p>OVO 17 Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým a svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdůvodní, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují (stálé výdaje, úspory) ▪ Vysvětlí, jak mohou kupní možnosti jedince (rodiny) ovlivnit rozhodování o nakládání s rodinným rozpočtem ▪ Rozpozná a porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního (rodinného) rozpočtu (kapesné, rod. příjmy, ...) 	<p>Majetek, vlastnictví Hospodaření s penězi Peníze Funkce a podstata peněz Formy placení Rozpočet rodiny, státu Význam daní</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - úloha občana v demokratické společnosti (právo a spravedlnost)</p>

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 7 Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>OVO 9 Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování společenských norem Rozliší případy asertivní a agresivní mezilidské komunikace Umí rozlišit případy morálního a nemorálního jednání, umí k nim zaujmout vlastní postoj 	<p>Vztahy mezi lidmi Konflikty v mezilidských vztazích Zásady lidského soužití Morálka a mravnost Pravidla chování Výhody spolupráce lidí</p>	<p>OSV 7 <u>Mezilidské vztahy</u> - chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc, lidská práva</p>
STÁT A PRÁVO			
<p>OVO 26 Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše základní práva dítěte, která vymezuje „Úmluva o právech dítěte“ Popíše příklady porušování nebo ohrožování práv dětí Vysvětlí, jaký význam má dodržování lidských práv 	<p>Lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Porušování lidských práv Šikana Diskriminace</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, práva a povinnosti občana (dítěte), principy soužití s minoritami (diskriminace)</p>

GLOBÁLNÍ SVĚT			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 35</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede a charakterizuje na příkladu ČR nejvýznamnější problémy současnosti a způsoby jejich řešení Rozliší projevy konzumního chování jednotlivce z hlediska zdravého životního stylu (vhodné a nevhodné) Rozezná projevy národnostní, náboženské a jiné nesnášenlivosti 	<p>Globalizace Projevy, klady, zápory Významné globální problémy Způsoby jejich řešení</p>	<p>VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - zážitky z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa, život Evropanů, vzdělání VMEGS 3 <u>Jsme Evropané</u> - mezinárodní organizace přispívající k řešení problémů dětí a mládeže Z: Evropa</p>
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<p>OVO 13</p> <p>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<ul style="list-style-type: none"> Stručně charakterizuje hlavní etapy lidského života z hlediska vývojových a sociálních událostí Uvede příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s projevy charakterových nedostatků člověka Popíše na příkladech některé způsoby překonávání osobních nedostatků Vysvětlí a zdůvodní, jaký význam má vůle při překonávání překážek, zhodnotí význam vůle pro vlastní život v dospělosti Rozliší vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času 	<p>Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování Poznávání, posuzování sebe i druhých, sebehodnocení Osobní rozvoj Životní cíle a plány Vůle a osobní kázeň Odlišnost lidí Způsoby trávení volného času</p>	<p>MuV 1 <u>Kulturní diference</u> - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednotka tělesné a duševní stránky Př: Člověk a zdraví</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**VOLBA POVOLÁNÍ**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 13 Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	<ul style="list-style-type: none"> Rozplánuje po etapách důležité životní kroky Přehodnocuje dosažené cíle Stanoví si realistické cíle Hodnotí své osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení Uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání 	Akční plánování pro 8. ročník Sebepoznání (techniky sebepoznání, jak nás vidí druzí, motorika)	OSV 2 <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - já jako zdroj informací o sobě (sebepoznání), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, v mém učení, v mém budoucím životě

ČLOVĚK A RODINNÝ ŽIVOT

OVO 26 Přiměřeně uplatňuje svá práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<ul style="list-style-type: none"> Objasní význam zodpovědné volby životního partnera pro další život Objasní, v čem spočívá podstata právní ochrany manželství a rodičovství Vysvětlí, jaký význam má právní a mravní ochrana dítěte v případě rozvodu rodičů (v případě osíření) Popíše, jaká základní práva mohou rodiče uplatňovat vůči sobě navzájem a jaké povinnosti mají vůči svým dětem 	Zásady lidského soužití - volba životního partnera - mravní a právní předpoklady pro uzavření manželství Význam zákona o rodině Péče státu o rodinu Práva dítěte v rodině Příčina rozvodovosti Náhradní rodinná péče Orgány sociální péče o matku a dítě	MuV 2 <u>Lidské vztahy</u> - základní morální normy VDO 2 <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, mravní ochrana dítěte
---	--	---	---

ČLOVĚK A CITOVÝ ŽIVOT

OVO 11 Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života	<ul style="list-style-type: none"> Objasní, proč se mohou (a čím) lidé odlišovat v prožívání důležitých životních situací (zklamání v přátelství, ...) Charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti člověka 	Základní projevy lidského života (odlišnosti lidí v prožívání životních situací) Citové stavy a nálady, jejich vliv na chování Vrstevnícké vztahy Přátelství vhodné a nevhodné	VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - člověk jako odpovědný člen společnosti (jeho práva, povinnosti, schopnost je uplatňovat, angažovat se) Př: Sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích
--	--	---	---

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 12</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu života ocitnout ▪ Rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život ▪ Popíše své plány do budoucnosti, rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život 	<p>Životní plány a cíle</p> <p>Adaptace na životní změny</p>	
<p>OVO 14</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příklady nejběžnějších stresových situací, popíše základní způsoby, jak se jim vyhnout, jak jim čelit a jak je účinně překonat 	<p>Náročné životní situace (stres, způsoby techniky vyrovnání se stresem)</p>	
ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT			
<p>OVO 12</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí na příkladech, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu profese ▪ Vysvětlí souvislosti mezi dosaženým vzděláním a vybraným povoláním ▪ Popíše základní způsoby získávání profesních informací 	<p>Principy demokracie</p> <p>Možnosti osobního uplatnění a výběru zaměstnání</p> <p>Rekvalifikace</p> <p>Způsoby získávání profesních informací (PÚ, informační centra, internet)</p>	<p>VDO 4</p> <p><u>Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</u> - základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)</p>
<p>OVO 26</p> <p>Priměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, jaké má zaměstnanec základní povinnosti a práva, jakými způsoby může svá práva uplatňovat (Zákoník práce) 	<p>Základní práva a povinnosti zaměstnance</p>	<p>VDO 2</p> <p><u>Občan, občanská společnost a stát</u> - práva a povinnosti občana v demokratické společnosti</p> <p>VDO 4</p> <p><u>Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</u> - význam Ústavy jako základního zákona státu</p>

ČLOVĚK A OBČANSKÝ ŽIVOT			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 26 Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</p> <p>OVO 31 Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>OVO 29 Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti jako celku dodržování pravidel občanského soužití Na příkladech rozliší případy porušování pravidel občanského soužití, popíše a objasní jejich možné důsledky Objasní, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích Vysvětlí a zdůvodní, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení 	<p>Člověk jako občan Práva občana Základní práva a povinnosti občanů ČR Právní řád ČR Význam občanského zákoníku pro ochranu občanskoprávních vztahů</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost), porušování lidských práv (šikana, diskriminace)</p>
ČLOVĚK A PRÁVO			
<p>OVO 26 Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti právní úprava některých oblastí společenského života Rozliší, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní 	<p>Základní lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Poškození lidských práv Šikana Diskriminace</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost), porušování lidských práv (šikana, diskriminace)</p>
<p>OVO 27 Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam pojmu právní stát Vysvětluje, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování právních norem 	<p>Právní řád ČR Význam a funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 30 Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady protispolečenských jevů, objasní jejich příčiny a důsledky Objasní význam a úkoly soudů 	Protiprávní jednání Trestní postižitelnost Porušování předpisů v silničním provozu	
OVO 29 Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování	<ul style="list-style-type: none"> Na příkladech popíše a objasní možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem 	Právo v každodenním životě Styk s úřady	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
OVO 32 Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí a zdůvodní na příkladu ČR podmínky členství v EU Uvede výhody, ale také nevýhody, které může toto členství ČR přinést 	Evropská integrace Podstata, význam, výhody EU a ČR	VMEGS 3 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - evropská integrace, instituce EU a jejich fungování, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže Z: Evropa
OVO 33 Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a vysvětlí význam OSN a NATO při řešení významných interetnických konfliktů, při zajišťování kolektivní bezpečnosti Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních společenství a organizací (EU, OSN, UNESCO, UNICEF, WHO, ...) 	Mezinárodní spolupráce Významné mezinárodní organizace	
OVO 35 Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život OVO 37 Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva Uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní jejich klady i zápory 	Globalizace Významné globální problémy, způsoby jejich řešení	

ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 13 Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří vlastními slovy, jaký vliv má upřednostnění některé stránky lidského života na duševní zdraví člověka 	Vnitřní svět člověka Vnímání, prožívání, poznávání sebe i druhých	OSV 1 <u>Rozvoj schopností poznávání</u> - smyslové vnímání sebe i druhých, osobní rozvoj
OVO 14 Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří svoji představu a stručně charakterizuje své nejbližší životní cíle a plány Zdůvodní, jaký význam má pro vlastní život znalost možných rizik působení náboženských sekt na osobnost člověka (jak čelit, jak překonat) 	Osobní rozvoj Životní cíle a plány Nebezpečí působení náboženských sekt	

OBČANSKÁ VÝCHOVA 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)			
VOLBA POVOLÁNÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 12 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plánuje důležité životní kroky a přehodnocuje dosažené cíle ▪ Získává přehled o nabídkách vzdělání, profesní přípravy a zaměstnání 	Akční plánování Příprava k volbě povolání Možnosti absolventů ZŠ	OSV 2 <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - zamýšlí se nad sebou, získává nové informace, vztah k druhým lidem OSV 3 <u>Seberegulace a sebeorganizace</u> - organizace vlastního času, plánování učení k dosažení stanovených cílů
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pochopí nutnost spojení rozhodování s vyhledáváním potřebných informací 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná překážky, které mohou bránit v dosažení osobních a profesních cílů 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomí si nutnost sebepoznání pro rovnou volbu povolání 	Sebepoznání Způsoby myšlení, vnímání, silné a slabé stránky	

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 15 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	<ul style="list-style-type: none"> Popíše formy vlastnictví a způsoby jeho ochrany Vysvětlí, co znamená majetek hmotný a nehmotný, movitý a nemovitý 	Majetek a vlastnictví Formy vlastnictví, hmotné a duševní Vlastnictví, jeho ochrana Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	VDO 2 <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti; schopnost je uplatňovat, přijímat odpovědnost za své jednání a své činy
OVO 17 Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi OVO 18 Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí funkci a podobu peněz Vysvětlí pojmy: vklady, účty, placení Dovede navrhnout rozpočet rodiny 	Funkce a podoby peněz, forma Placení, rozpočet rodiny, státu Význam daní	
OVO 20 Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojmy výroba, obchod, služby 	Výroba, obchod, služby	
OVO 21 Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojmy nabídka, poptávka Vyjmenuje právní formy podnikání 	Principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka	

STÁT A PRÁVO			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 22 Rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí a zdůvodní význam symbolů suverenity státu (ČR) Rozliší typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických 	Právní základy státu Typy a formy státu Státní občanství ČR Ústava ČR Složky státní moci	VDO 4 <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - demokracie jako protiváha diktatury, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, právo, zákon, morálka), význam Ústavy
OVO 24 Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> Popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu 	Principy demokracie	
OVO 25 Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů	<ul style="list-style-type: none"> Objasní, jaký význam mají volby v demokratické společnosti Objasní, co všechno potřebuje občan k tomu, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič Uvede příklady důležitých politických stran ČR 	Význam a formy voleb do zastupitelstev	

ČLOVĚK A PRÁVO			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 26</p> <p>Priměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>	<ul style="list-style-type: none"> Objasní, jaké úkoly by měl vůči občanům naplňovat stát Rozliší, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní 	<p>Základní lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Poškození lidských práv Šikana, diskriminace</p>	<p>VDO 2</p> <p><u>Občan, občanská společnost a stát</u> - „Listina základních lidských práv a svobod“</p> <p>VDO 4</p> <p><u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</p>
<p>OVO 27</p> <p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam pojmu právní stát Vysvětlí, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování právních norem 	<p>Právní řád ČR</p>	
<p>OVO 30</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>OVO 31</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady protispolečenských jevů, objasní jejich příčiny a důsledky Rozezná rozdíly mezi přestupkem a trestným činem Vysvětlí na příkladech z běžného života význam a úlohu, kterou mají orgány právní ochrany občanů 	<p>Protiprávní jednání Trestní postizitelnost Porušování předpisů v silničním provozu</p>	
<p>OVO 29</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na příkladech popíše a objasní možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem 	<p>Právo v každodenním životě</p>	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 32</p> <p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí a zdůvodní na příkladu ČR podmínky členství v EU 	<p>Evropská integrace Podstata, význam, výhody EU a ČR</p>	<p>VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa, životní styl a vzdělání</p>
<p>OVO 33</p> <p>Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a vysvětlí význam OSN a NATO Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních společenství a organizací (EU, OSN, UNESCO, UNICEF, WHO) 	<p>Mezinárodní spolupráce Významné mezinárodní organizace</p>	<p>VMEGS 3 <u>Jsme Evropané</u> - mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže Z: Evropa</p>
<p>OVO 34</p> <p>Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>OVO 35</p> <p>Uvede některé globální projevy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>OVO 37</p> <p>Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva Uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní jejich klady i zápory 	<p>Globalizace</p>	

ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 13</p> <p>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří vlastními slovy, jaký vliv má upřednostnění některé stránky lidského života na duševní zdraví člověka 	<p>Vnitřní svět člověka</p>	<p>OSV 11</p> <p><u>Hodnoty, postoje, praktická etika</u></p> <p>- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot (odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost), životní cíle</p> <p>MuV 5</p> <p><u>Princip sociálního smíru a solidarity</u> - odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nebezpečí náboženských sekt</p>
<p>OVO 14</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří své nejbližší životní cíle a plány Zdůvodní, jaký význam má pro vlastní život znalost možných rizik působení náboženských sekt na osobnost člověka (jak čelit, jak překonat) 	<p>Osobní rozvoj</p> <p>Životní cíle a plány</p> <p>Nebezpečí působení náboženských sekt</p>	

FYZIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU FYZIKA

Cílové změření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Předmět podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Předmět Fyzika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu jsou praktika z Fyziky (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě znalostí získaných v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her, popř. miniprojektů. Výuka bude probíhat v odborných nebo kmenových učebnách, případně v okolí školy. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Fyzika se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

FYZIKA 6. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**FYZIKÁLNÍ VELIČINY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa OVO 3 Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty OVO 4 Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší na příkladech mezi pojmy látka a těleso Rozliší, zda daná látka /těleso/ patří mezi látky /tělesa/ pevné, kapalné či plynné 	Látka a těleso	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování M: Jednotky, převody, výpočty objemu, práce se vzorci, číselná osa
	<ul style="list-style-type: none"> Definuje fyzikální veličiny jako vlastnosti látek, které lze změřit Uvede značku a jednotku délky, převádí jednotky délky mezi sebou, změří délku a zapíše výsledek měření včetně uvedení přesnosti měření 	Délka	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede značku a jednotku objemu, převádí jednotky objemu mezi sebou, změří a zapíše objem pevného i kapalného tělesa včetně uvedení přesnosti měření 	Objem	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede značku a jednotku hmotnosti, převádí jednotky hmotnosti mezi sebou, změří a zapíše hmotnost tělesa 	Hmotnost	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede značku a jednotku hustoty, používá vztah $\rho = m:V$ k výpočtu hustoty ze změřené hmotnosti a objemu tělesa, vyhledá hustotu látek v tabulkách 	Hustota	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede značku a jednotku času, převádí jednotky času mezi sebou, změří a zapíše čas trvání děje /akce/ 	Čas	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede značku a jednotku teploty, změří teplotu a zapíše výsledek Uvede příklady objemové a délkové roztažnosti těles při změně teploty, vysvětlí podstatu teploměru 	Teplota	Z: Obecný fyzický zeměpis

SÍLA A JEJÍ ÚČINKY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 7 Změří velikost působící síly</p> <p>OVO 8 Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa Vysvětlí význam gravitační síly pro orientaci v prostoru, pro určení směru svislého a vodorovného Používá vztah $F_g = m \cdot g$ pro určení velikosti gravitační síly, vysvětlí význam činitele g, vysvětlí závislost gravitační síly na hmotnosti tělesa 	Gravitační síla a hmotnost tělesa	<p>OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>M: Konstrukční úlohy</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Definuje sílu jako fyzikální veličinu určenou velikostí a směrem, uvede značku a jednotku, její násobky Změří sílu a запиše výsledek měření, změřenou sílu graficky znázorní jako orientovanou úsečku s počátkem v působišti Určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso 	Měření, znázornění a skládání sil	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede, že třecí síla je přímo úměrná hmotnosti tělesa, že souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem Uvede užitečnost i škodlivost třecí síly a způsoby jejího snížení 	Třecí síla	
	<ul style="list-style-type: none"> Definuje těžiště jako působiště výsledné gravitační síly na těleso Určí v jednoduchých případech polohu těžiště tělesa 	Těžiště tělesa, rovnováha sil	

NEWTONOVY POHYBOVÉ ZÁKONY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 9 Využívá NZ pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	<ul style="list-style-type: none">▪ Uvede podstatu zákonů a jejich důsledky na pohybový stav těles, jejich rychlost, na velikost a směr působících sil	Zákon setrvačnosti	
		Zákon síly	
		Zákon akce a reakce	
OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY			
OVO 10 Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none">▪ Určí rameno síly, používá vztah $M=F \cdot r$ pro výpočet momentu síly▪ Uvede podmínku rovnováhy na páce a kladce a používá ji při řešení úloh	Páka, rovnováha na páce, kladka pevná	M: Práce se vzorci

FYZIKA 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1)			
POHYB TĚLESA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu OVO 6 Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	<ul style="list-style-type: none"> Definuje pohyb tělesa jako změnu polohy vzhledem k jinému tělesu, rozhodne, zda se těleso v daném případě pohybuje, nebo je v klidu 	Klid a pohyb tělesa	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů EV 3 Doprava a životní prostředí - význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a jejich vliv na životní prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž OSV 9 Kooperace a kompetice - vedení a organizování práce skupiny OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu M: Práce se vzorci, grafy, funkce
	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí na příkladu, co to je trajektorie a co je dráha, uvede značku a jednotku dráhy Uvede a rozliší, kdy těleso koná pohyb posuvný, otáčivý, rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý 	Rozdělení pohybů Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede značku a jednotku rychlosti rovnoměrného pohybu, vysvětlí, jak závisí dráha rovnoměrného pohybu na čase Používá vztah $v = s:t$ a $s = v.t$ při řešení úloh Objasní pojem průměrná rychlost 	Průměrná rychlost pohybu tělesa	

SVĚTELNÉ JEVY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 26 Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>OVO 27 Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede světlo jako druh elektromagnetického záření, charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež toto záření vysílá, rozliší zdroj světla a tělesa pouze světlo odrážející ▪ Uvede vlnovou délku a rychlost světla ve vakuu 	Světlo a světelné zdroje	<p>OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice – vedení a organizování práce skupiny</p> <p>M: úhly Př: Zrakové ústrojí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí rozklad bílého světla na barevné složky 	Rozklad světla, barva	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, že světlo se šíří po přímce, a objasní vznik stínu a polostínu za překážkou ▪ Objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce a měsíční fáze 	Šíření světla, stín	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede zákon odrazu světla a použije ho při objasňování zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem 	Odras světla, zobrazení zrcadly	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede zákon lomu světla ke kolmici a od kolmice ▪ Použije znalosti o lomu světla při objasnění zobrazování spojkou nebo rozptylkou ▪ Objasní princip zobrazení oční čočkou a lupou 	Lom světla, zobracení čočkami	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příčiny krátkozrakosti a dalekozrakosti oka a způsob jejich korekce brýlemi 	Optické přístroje	

VLASTNOSTI LÁTEK			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 2 Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	<ul style="list-style-type: none"> Uvede, z jakých částic je složen atom, jak jsou v něm uspořádány a jaký mají elektrický náboj Rozliší mezi molekulou prvku a sloučeniny 	Částicové složení látek, atomy a molekuly	OSV1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů Ch: Prvky a sloučeniny, skupenství, periodická soustava prvků
	<ul style="list-style-type: none"> Objasní na základě Brownova pohybu molekul difuzi Uvede hlavní rozdíly v částicovém složení látek a jejich vlastnosti 	Vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ			
OVO 11 Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů OVO 12 Z analýzy sil působících na těleso v kapalině předpoví chování tělesa	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah $p = F:S$ při řešení úloh, uvede jednotky tlaku 	Tlaková síla a tlak	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu M: Práce se vzorci Z, P, Ch: Atmosféra
	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší mezi tlakem v kapalině vyvolaným vnější silou a gravitační silou 	Hydrostatický tlak	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede znění Pascalova zákona a jeho využití v hydraulických zařízeních 	Pascalův zákon, hydraulická zařízení	
	<ul style="list-style-type: none"> Vysloví znění Archimédova zákona a používá ho při řešení praktických problémů 	Archimédův zákon, podmínky plavání, vznášení a potápění těles	
	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí existenci atmosférického tlaku, uvede paralelu s hydrostatickým tlakem v kapalině /Torricelliho pokus/ 	Atmosférický tlak, jeho měření a změny, přetlak a podtlak	
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede přístroje k měření atmosférického tlaku a na měření přetlaku a podtlaku Vysloví znění Archimédova zákona a používá ho k řešení praktických problémů 	Archimédův zákon pro plyny	

PRÁCE, VÝKON, ENERGIE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 13 Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa OVO 14 Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem OVO 15 Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie OVO 17 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> Objasní na jednoduchých příkladech, kdy je a kdy není konána práce 	Práce	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů EV 2 Základní podmínky života - energie M: Práce se vzorci Ch, Př: Energie a její přeměny
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede jednotky práce a používá vztah $W = F \cdot s$ při řešení úloh Objasní výkon jako práci vykonanou za jednotku času Uvede jednotku výkonu a používá vztah $P = W:t$ při řešení úloh 	Výkon	
	<ul style="list-style-type: none"> Objasní, kdy má těleso pohybovou nebo polohovou energii a na čem závisí jejich velikost Vysvětlí na příkladu, jaký je vztah mezi konáním práce a energií tělesa Používá vztah $E_k = \frac{1}{2}m \cdot v^2$ a $E_p = m \cdot g \cdot h$ při řešení úloh Vysvětlí na příkladu, jak se přeměňuje polohová energie tělesa 	Pohybová a polohová energie tělesa a jejich vzájemná přeměna	

Fyzika 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 20 Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu OVO 21 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí OVO 22 Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností OVO 23 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Popíše model atomu a uvede, které částice atomu nesou jaký elektrický náboj Uvede podstatu elektrování těles třením, definuje elektrické pole jako pole, které se projevuje silovými účinky	Model atomu, elektrování těles, elektrické pole	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
	Uvede, mezi jakými tělesy je el.napětí, co to je el.proud, jejich hlavní jednotky a vztahy mezi podíly a násobky Umí zapojit do el.obvodu měřicí přístroje Uvede podstatu vedení el.proudu v pevných, kapalných a plynných látkách	Elektrické napětí /proud/, jednoduchý elektrický obvod Vodiče a izolanty el. proudu	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu Ch: Elektrolýza
	Uvede výhody a nevýhody různých zapojení spotřebičů do obvodu	Sériové a paralelní zapojení spotřebičů	EV 2 Základní podmínky života - energie
	Uvede, že el. odpor vodiče závisí na jeho délce, průřezu a látce, z níž je vyroben, jeho hlavní jednotku a její násobky a k čemu se rezistory užívají Uvede Ohmův zákon pro kovy a umí ho využít při řešení problémů a úloh v rozvětveném i nerozvětveném el.obvodu	Elektrický odpor, Ohmův zákon pro kovy, reostat	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 25 Zapojí správně polovodičovou diodu</p> <p>OVO 14 Využívá s porozuměním vztah mezi příkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>OVO 24 Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>OVO 21 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede podstatu a možnosti použití reostatu ▪ Uvede podstatu vodivosti polovodičů ▪ Uvede, čím je způsobena vodivost polovodičů typu N a P ▪ Uvede příklady praktického použití polovodičových součástek 	Vodivost polovodičů, dioda a jiné polovodičové součástky	<p>OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>EV 2 Základní podmínky života - energie</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, co je příčinou tepelných účinků el. proudu a jak se využijí v praxi ▪ Umí vypočítat příkon a práci el. proudu při řešení praktických úloh 	Tepelné účinky, příkon a práce el. proudu	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše části magnetu a charakterizuje magnetické pole jako pole projevující se silovými účinky 	Magnet, magnetické pole a síla	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí magnetické póly cívky s proudem ▪ Uvede, že při vložení ocelového jádra do cívky se výrazně zesiluje magnetické pole cívky s proudem - princip elektromagnetu ▪ Uvede, že při změně magnetického pole v okolí cívky indukuje se /vzniká/ na svorkách cívky el. napětí 	Magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, elektromagnetická indukce	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede princip stejnosměrného elektromotoru a vysvětlí funkci komutátoru 	Elektromotor na stejnosměrný proud	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede princip vzniku střídavého napětí a jeho časový průběh, popíše alternátor 	Vznik střídavého napětí - alternátor	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše transformátor a jeho funkci v souvislosti s transformačním poměrem ▪ Popíše způsob přenosu el. energie 	Transformátor, přenos elektrické energie	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede pravidla pro bezpečnou práci s elektronickými zařízeními 	Pravidla bezpečnosti při práci s el. proudem	

FYZIKA 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (1+1)**ZVUKOVÉ JEVY**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 18 Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku OVO 19 Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> Uvede, že příčinou vzniku zvuku je chvějící se těleso Uvede podmínky, za kterých zvuk slyšíme, charakterizuje tón a hluk Uvede, že rychlost zvuku závisí na prostředí a jeho teplotě Uvede podmínku vzniku ozvěny a zdůvodní ji 	Zdroj zvuku, jeho šíření, odraz zvuku - ozvěna	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, zapamatování, řešení problémů OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - plánování učení a studia Hv: Tón, výška tónu Př: Sluchové ústrojí
	<ul style="list-style-type: none"> Popíše části ucha a uvede, že při překročení určité úrovně hlasitosti zvuku může dojít k jeho trvalému poškození 	Ucho jako přijímač zvuku, ochrana před nadměrným hlukem	

VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLLO

OVO 16 Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	<ul style="list-style-type: none"> Objasní vnitřní energii tělesa jako součet polohových a pohybových energií částic látky Uvede možnosti změny vnitřní energie tělesa konáním práce 	Vnitřní energie tělesa, její změny	OSV 1
	<ul style="list-style-type: none"> Objasní teplo jako změnu vnitřní energie tělesa při tepelné výměně a uvede jeho jednotku Používá vztah $Q = c \cdot m \cdot (t - t_0)$ k určení přijatého či odevzdaného tepla tělesem Objasní formy tepelné výměny a uvede příklady z praxe 	Teplo, tepelná výměna	Rozvoj a schopnost poznávání -

ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK

	<ul style="list-style-type: none"> Objasní skupenské přeměny látek v souvislosti se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek Uvede faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny 	Tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění, var	OSV 1 Rozvoj a schopnost poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů Ch: Změny skupenství
--	---	--	--

JADERNÁ ENERGIE			
OVO 17 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none">▪ Uvede, že jaderná energie je energie nukleonů atomového jádra▪ Uvede druhy radioaktivního záření, porovná jejich vlastnosti, popíše ochranu před radioaktivním zářením	Atom, atomová jádra, radioaktivita a její využití v praxi, ochrana před radioaktivním zářením	EV 2 Základní podmínky života - energie Př: Člověk a životní prostředí Z: Jaderné elektrárny Ch: Radioaktivita
	<ul style="list-style-type: none">▪ Uvede možnosti využití radionuklidů▪ Uvede druhy jaderných reakcí, při kterých se uvolňuje energie, a dosavadní způsoby jejího využití	Jaderné reakce, uvolňování jaderné energie a její využití	
	<ul style="list-style-type: none">▪ Uvede druhy jednotlivých zdrojů energií a jejich původ	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
ZÁKLADY METEOROLOGIE			
	<ul style="list-style-type: none">▪ Uvede, že meteorologie je obor, který se zabývá studiem jevů, které probíhají v atmosféře	Základní meteorologické prvky a jejich měření	EV 4 Vztah člověka k prostředí náš životní styl EV 2 Základní podmínky života ovzduší M: Grafy Z, Př: Atmosféra
	<ul style="list-style-type: none">▪ Vyjmenuje základní meteorologické prvky, jejich měřidla▪ Uvede složení a členění atmosféry, objasní vznik oblaků a srážek▪ Uvede podstatu tlaku vzduchu, objasní příčinu vzniku větru▪ Uvede, že počasí závisí na vzniku a pohybu tlak. útvarů▪ Uvede zdroje znečištění atmosféry, popíše vznik skleníkového efektu	Atmosféra a její složení	

VESMÍR			
<p>OVO 28 Objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet a měsíců planet kolem planet</p> <p>OVO 29 Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje tělesa a objekty, které k sluneční soustavě patří a uvede jejich stručnou charakteristiku 	<p>Sluneční soustava</p>	<p>OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>Z, Př: Vesmír</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede, že hvězdy jsou tělesa, která září vlastním světlem, uvede jejich složení 	<p>Hvězdy</p>	

CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU CHEMIE

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Chemie zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Předmět také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Předmět Chemie svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve tomto předmětu žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu jsou praktika z Chemie (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě znalostí získaných v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení

klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her, popř. miniprojektů. Výuka bude probíhat v odborných nebo kmenových učebnách, případně v okolí školy. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Chemie se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů u praktických cvičení
- Vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- Vedeme žáky ke správnému používání chemických symbolů
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezuje používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- Vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- ✓ **společně s žáky respektujeme pravidla pro bezpečnou práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- Předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti
- Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- Zadáváme úlohy tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Chemie 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**ÚVOD DO CHEMIE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 2 Pracuje bezpečně s vybranými a běžně dostupnými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost dostupných látek, s nimiž zatím pracovat nesmí. Platí pro všechny frontální pokusy žáků OVO 1 Určí společné a rozdílné vlastnosti látek OVO 3 Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	DV: Uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazech DV: Rozliší pojmy látka a těleso DV: Rozliší, které z jevů probíhajících v přírodě jsou děje chemické DV: Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek DV: Vyhledá hodnoty fyzikálních veličin v tabulkách DV: Vysvětlí na příkladech význam chemie pro život	Zásady bezpečné práce, laboratorní řád, řád pracovní Chemie jako jedna z přírodních věd, charakteristika, význam pro společnost, příklady výrobků chemického průmyslu Látky a tělesa Vlastnosti látek a lidské smysly Mimořádné události - havárie - úniky - obecně	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti F: Skupenství látek, změny skupenství

SMĚSI

OVO 4 Rozlišuje směsi a chemické látky OVO 5 Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení OVO 6 Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek OVO 7 Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	DV: Rozlišuje různé druhy směsí DV: Používá správně pojmy chemicky čistá látka a směs DV: Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení DV: Navrhne postup a oddělí složky běžných směsí; vyjmenuje příklady oddělování složek v praxi DV: Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Směsi různorodé a stejnorodé – roztoky Hmotnostní zlomek a procentické složení roztoků Jak oddělujeme složky směsí	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání OSV 9 Kooperace a kompetice M: Úlohy o mísení směsí
---	---	---	---

VZDUCH A VODA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 8 Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>OVO 9 Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>DV: Objasní složení vzduchu</p> <p>DV: Rozliší druhy vod, výskyt a použití</p> <p>DV: Vyjmenuje příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti</p> <p>DV: Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p> <p>DV: Vyjmenuje příklady možností šetření pitnou vodou v domácnosti</p>	<p>Vzduch a jeho složení, čistota ovzduší, smog</p> <p>Voda, získávání pitné vody, čištění odpadních vod.</p> <p>Není voda jako voda (exkurze do čistírny odpadních vod)</p>	<p>EV 2 Základní podmínky života</p> <p>Př: Vzduch a voda - podmínky života</p>
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK			
<p>OVO 10 Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p> <p>OVO 11 Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p>	<p>DV: Ukáže na příkladech z praxe, že látky se skládají z částic</p> <p>DV: Používá správně a v souvislostech základní pojmy</p> <p>DV: Používá značky a názvy nejznámějších prvků</p> <p>DV: Vyhledá údaje v tabulkách</p>	<p>Chemické prvky</p> <p>Chemické sloučeniny</p> <p>Vznik chemické vazby</p> <p>Ionty v chemii</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 9 Kooperační a kompetice</p> <p>F: Vznik iontů</p>
CHEMICKÉ PRVKY			
<p>OVO 12 Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p> <p>OVO 3 Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>DV: Vyjmenuje příklady praktického využití kovů a nekovů</p> <p>DV: Stanoví nebezpečné kovy a nekovy a objasní zásady práce s nimi</p> <p>DV: Dokáže poskytnout první pomoc</p> <p>DV: Orientuje se v periodické soustavě prvků</p>	<p>Kyslík - prvek života, ozón, ozónová vrstva – význam pro život na Zemi, přízemní ozón</p> <p>Významné nekovy, chlór</p> <p>Většina prvků jsou kovy – recyklace kovů</p> <p>Polokovy</p> <p>Objev uspořádání chemických prvků – periodická soustava</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EV 2 Základní podmínky života</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a ŽP</p> <p>Př: Význam ozónu pro život na Zemi</p> <p>Z: Atmosféra</p>

CHEMICKÉ REAKCE			
<p>OVO 13 Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p>OVO 14 Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p> <p>OVO 15 Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>DV: Vhodně používá pojem látkové množství</p> <p>DV: Definuje a vysvětlí zákon zachování hmotnosti, použije ho při řešení úloh</p> <p>DV: Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce</p> <p>DV: Vypočítá molární hmotnost sloučeniny</p> <p>DV: Zapiše nejjednodušší chemické reakce</p> <p>DV: Vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p>	<p>Látkové množství, látková koncentrace, molární hmotnost</p> <p>Chemické reakce a jejich klasifikace</p> <p>Zákon zachování hmotnosti</p> <p>Výpočty z jednoduchých chemických rovnic</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>D: Historie objevů přírodních zákonů</p> <p>M: Početní výkony se závorkami, trojčlenka, úměra</p>
NEJJEDNODUŠŠÍ SLOUČENINY			
<p>OVO 16 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>OVO 17 Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p>	<p>DV: Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech</p> <p>DV: Zapiše ze vzorců názvy a naopak</p> <p>DV: Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a halogenidů (např. chloridu sodného) a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí</p>	<p>Oxidy, prakticky významné, oxidy síry, dusíku, uhlíku a jejich vliv na životní prostředí</p> <p>Základ chemického názvosloví</p> <p>Sulfidy</p> <p>Halogenidy</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>M: Dělitelnost</p> <p>Př: Ochrana ovzduší, vody a půdy</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy</p> <p>EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p>

Kyseliny a hydroxidy, měření pH			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 16 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>OVO 17 Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p> <p>OVO 18 Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>DV: Popíše společné vlastnosti kyselin</p> <p>DV: Vyjmenuje příklady důležitých kyselin, jejich použití a ředění</p> <p>DV: Osvojí si zásady názvosloví kyselin</p> <p>DV: Vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim předcházet</p> <p>DV: Osvojí si názvosloví hydroxidů</p> <p>DV: Objasní společné vlastnosti hydroxidů</p> <p>DV: Vyjmenuje důležité hydroxidy – použití</p> <p>DV: Dovede poskytnout první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy</p> <p>DV: Prakticky určí kyselost a zásaditost pomocí indikátorů na stupnici pH</p> <p>DV: Experimentálně provede neutralizaci</p>	<p>Nejvýznamnější kyseliny, příčiny kyselých dešťů</p> <p>Běžné hydroxidy</p> <p>Měření kyselosti a zásaditost roztoků, pH běžných látek</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec, řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>MeV 1 Kritické čtení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě</p>

CHEMIE 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**SOLI**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 16 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí OVO 17 Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	DV: Rozliší, které látky jsou soli DV: Osvojí si zásady názvosloví běžných solí DV: Vyjmenuje příklady praktického využití neutralizace DV: Navrhne vhodný způsob přípravy solí DV: Vyjmenuje příklady prakticky významných solí a jejich použití	Neutralizace a její praktický význam Způsoby vzniku solí Jak se tvoří názvy solí a píší jejich vzorce Praktický význam solí, soli ve výživě člověka, negativní dopad některých iontů ze solí na zdraví člověka	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a ŽP, průmysl a ŽP, odpady a hospodaření s odpady EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl Př: Ochrana ŽP, zdravá výživa MeV 1 Kritické čtení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

REDOXNÍ REAKCE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 15</p> <p>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>DV: Rozhodne, která z reakcí je redoxní</p> <p>DV: Na konkrétních příkladech popíše princip elektrolýzy</p> <p>DV: Popíše princip výroby železa a oceli</p> <p>DV: Vysvětlí princip koroze a navrhne způsob ochrany</p> <p>DV: Prakticky ověří vliv podmínek na průběh koroze</p> <p>DV: Popíše použití galvanických článků a akumulátorů v praxi (po vyčerpání jsou nebezpečným odpadem)</p>	<p>V čem spočívá oxidace a redukce</p> <p>Výroba železa a oceli</p> <p>Koroze (solení silnic v zimě)</p> <p>Galvanické články – zdroj jedovatých kovů</p> <p>– nebezpečný odpad a jeho sběr</p> <p>Průmyslové využití elektrolýzy</p>	<p>OSV 9</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>EV 2</p> <p>Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3</p> <p>Lidské aktivity a životní prostředí - průmysl a ŽP, odpady a hospodaření s nimi, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4</p> <p>Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>Z: Světová naleziště železných rud</p>

ODKUD BERE ČLOVĚK ENERGII			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 13 Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p>OVO 20 Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>DV: Určí druh reakce z hlediska tepla</p> <p>DV: Vyjmenuje příklady vlastností a použití ropy, uhlí a zemního plynu jako suroviny pro chemický průmysl a jako paliv</p> <p>DV: Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv</p> <p>DV: Zhodnotí z hlediska životního prostředí fosilní a vyráběná paliva</p> <p>DV: Vysvětlí výhody a nevýhody alternativních zdrojů energie</p> <p>DV: Dovede bezpečně použít spotřebiče na topné plyny v domácnosti</p>	<p>Teplo a chemické reakce</p> <p>Uhlí</p> <p>Ropa a zemní plyn</p> <p>Paliva a jejich rozdělení, vliv na životní prostředí</p> <p>Alternativní zdroje energie</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p> <p>EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí - doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, (Den Země)</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>Z: Těžba uhlí, ropy, plynu</p>

ORGANICKÁ CHEMIE - UHLOVODÍKY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití OVO 20 Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	DV: Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a praktické využití DV: Z tabulkových údajů najde vztah mezi fyzikálními a chemickými vlastnostmi uhlovodíků a jejich složením a strukturou DV: Vysvětlí skleníkový efekt – globální oteplování DV: Zhodnotí pohonné látky z hlediska péče o životní prostředí	Uhlovodíky a první z nich (methan jako skleníkový plyn) Uhlovodíky nazývané alkany Uhlovodíky nazývané alkeny a alkiny Uhlovodíky nazývané areny Uhlovodíky jako motorová paliva – znečišťování životního prostředí, katalyzátory, jiné možnosti pohonu motorových vozidel	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 9 Kooperace a kompetice OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země) EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl MeV 1 Kritické čtení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 21 Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	DV: Rozliší a uvede zástupce nejjednodušších derivátů uhlovodíků DV: Popíše jejich vlastnosti a použití DV: Pozná esterifikaci mezi ostatními reakcemi, rozliší reaktanty a produkty DV: Objasní důležitost ozonové vrstvy a způsob jejího narušování DV: Popíše důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka	Halogenové deriváty uhlovodíků freony a jejich použití Alkoholy: methanol, ethanol – tolerovaná droga Organické kyseliny Voňavé látky estery	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 11 Hodnoty, postoje a praktická etika EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl MeV 1 Kritické čtení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě Př: Ochrana ŽP

PŘÍRODNÍ SLOUČENINY A PLASTY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 22 Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. OVO 23 Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu OVO 24 Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	DV: Vyjmenuje výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy DV: Rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka DV: Hodnotí potraviny z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy DV: Rozpozná plasty od dalších látek DV: Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí DV: Posoudí výhody a nevýhody použití přírodních a syntetických vláken	Sacharidy Tuky – úklidové prostředky a mycí prostředky Bílkoviny Vitaminy Plasty – recyklace Umělá vlákna	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl MeV 1 Kritické čtení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě Př: Zdravá výživa, ochrana ŽP

CHEMIE V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 25 Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi OVO 26 Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe OVO 27 Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	DV: Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi DV: Vyhledá potřebné údaje v různých zdrojích informací při řešení problémů včetně těch, které souvisejí s běžným životem DV: Předvídá vlivy různých praktických aktivit člověka na důležité přírodní procesy a využívá toho v každodenním životě DV: Rozliší mezi běžně používanými látkami hořlaviny, žíraviny, jedy; uvede zásady bezpečné práce s nimi včetně postupu při hašení požáru DV: Vyjmenuje příklady volně i nezákonně prodávaných drog, popíše příklady následků, kterým se konzument vystavuje DV: Posuzuje aktivity člověka z hlediska jejich územního dopadu DV: Ochraňuje životní prostředí a své zdraví DV: Hodnotí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Chemický průmysl v ČR Chemie ochráncem úrody – ekologické zemědělství Chemie a biotechnologie Chemie a zdraví člověka – léčiva, drogy Chemie, čistota a krása člověka Chemie a potrava člověka, civilizační choroby Průmyslová hnojiva Hořlaviny Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika Chemie, životní prostředí a ochrana přírody Otravné látky, zneužití pro válečné účely OČZMU	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 7 Mezilidské vztahy OSV 9 Kooperace a kompetice OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika EV 2 Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí (Den Země) EV 4 Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství, náš životní styl MeV 1 Kritické čtení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě Př: Zdravá výživa, ochrana ŽP

PŘÍRODOPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, s se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Předmět významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Tento předmět svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožní žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

V Přírodopise žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Součástí Přírodopisu je Výchova ke zdraví (přičleněna k Přírodopisu ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví), která přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu jsou praktika z Přírodopisu (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě získaných znalostí v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her popř. miniprojektů. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Přírodopis se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

PŘÍRODOPIS 6. ROČ. – 3 HOD. TÝDNĚ (2+1)			
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 25 Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí různé názory lidí na vznik života, vznik atmosféry, hydrosféry Pojmenuje zdroje energie pro život (světlo, teplo), pojem Slunce Objasní vznik prvních buněk a podmínky jejich života Vysvětlí pojem fotosyntéza, ozónosféra a její význam pro život 	Země – vznik a stavba Země	EV 2 Základní podmínky života - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah Z: Planeta Země
ZÁKLADY EKOLOGIE			
OVO 33 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojmy: producent, konzument, destruent, pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci 	Organismy a prostředí Vzájemné vztahy mezi organismy	
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
OVO 1 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí základní projevy života, uvede jejich význam Používá příklady rozmanitosti přírody Popíše buňku, vysvětlí funkci organel Vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady 	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jejich význam	EV 1 Ekosystémy EV 2 Základní podmínky života

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 2 Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů, bakterií, objasní funkci základních organel</p> <p>OVO 3 Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav rostlin i živočichů)</p> <p>OVO 4 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>OVO 7 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>OVO 8 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>OVO 4 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou Vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus Pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát 	<p>Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin</p>	<p>VMEGS 3 Jsme Evropané - pandemie nemocí, očkování</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - člověk a problémy životního prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Určí význam orgánových soustav organismů 	Základní struktura života	
	<ul style="list-style-type: none"> Třídí organismy do říší 	Význam, zásady třídění organismů	
	<ul style="list-style-type: none"> Pochopí rozdíl mezi bakterií a virem Vysvětlí základní charakteristiku, pozitivní a negativní vlivy na člověka a živé organismy 	Viry a bakterie	<p>EV 2 Základní podmínky života - potravní řetězec</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Popíše jednotlivé části hub, vysvětlí význam, zásady sběru, konzumace a poskytnutí první pomoci při otravě houbami 	<p>Houby bez plodnic</p> <p>Houby s plodnicemi</p>	<p>EV 1 Ekosystémy</p> <p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích, revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Určí význam jednobuněčných a mnohobuněčných řas 	Řasy	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 16 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů OVO 17 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin OVO 18 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí OVO 19 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětluje stavbu živočišné buňky, tkání, orgánů, orgánových soustav a rozmnožování 	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těl živočichů	EV 1 Ekosystémy EV 4 Vztah člověka k prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> Popíše vnější a vnitřní stavbu nižších živočichů Vysvětlí funkce jednotlivých orgánů Zařadí do systému živočichů a uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd 	Vývoj, vývin a systém živočichů Prvoci Bezobratlí (žahavce, ploštěnce, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	Ch: Insekticidy
	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí přizpůsobení stavby těla danému prostředí Pozoruje projevy života bezobratlých (kroužkovci) 	Projevy chování	
	<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí pozitivní a negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů nižších živočichů Pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů Ostnokožci	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí

SEMINÁŘ Z PŘÍRODOPISU			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 35 Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>OVO 36 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s lupou, mikroskopem, zhotoví mikroskopické preparáty, nakreslí a popíše jednoduchá schémata rostlinných a živočišných buněk 	<p>Organismy a prostředí Vzájemné vztahy mezi organismy</p>	<p>EV 2 Základní podmínky života - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah</p>
<p>OVO 2 Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů, bakterií, objasní funkci základních organel</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou Pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát Připravuje jednoduché pokusy k projevům života organismů 	<p>Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin</p>	<p>EV 1 Ekosystémy EV 2 Základní podmínky života</p>
<p>OVO 7 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává v odborné literatuře, zpracuje modely bakterií 	<p>Viry a bakterie</p>	<p>EV 2 Základní podmínky života - potravní řetězec</p>
<p>OVO 8 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zhotovuje preparáty jednobuněčných hub 	<p>Houby bez plodnic</p>	<p>EV 1 Ekosystémy VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích, revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům</p>
<p>OVO 35 Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s mikroskopem 		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 8 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> Popíše jednotlivé části hub, vysvětlí význam, zásady sběru, konzumace a poskytnutí první pomoci při otravě houbami Pracuje s atlasem 	Houby s plodnicemi Lišejníky	EV 4 Vztah člověka k prostředí - lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší
OVO 4 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	<ul style="list-style-type: none"> Mikroskopuje vybrané druhy řas 	Řasy	
OVO 16 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů OVO 35 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> Zhotovuje mikroskopické preparáty 	Stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těl živočichů Vývoj, vývin a systém živočichů Prvoci	EV 1 Ekosystémy EV 4 Vztah člověka k prostředí
OVO 17 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin OVO 35 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> Vlastní pozorování živočichů pouhým okem, lupou, mikroskopem Zhotovuje preparáty Popíše rozdíly mezi jednotlivými živočišnými skupinami 	Bezobratlí (žahavce, ploštěnce, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
OVO 19 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s odbornou literaturou, vyhodnocuje pozitivní a negativní význam u nás žijících živočichů 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek OVO 16 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů OVO 17 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin OVO 18 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam a zásady třídění organismů Rozpozná jednotlivé taxonomické jednotky 	Význam a zásady třídění organismů	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá EV 1 Ekosystém - vodní zdroje (zamořené vodní plochy, ekologické havárie) EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z: Rozšíření organismů, migrace
	<ul style="list-style-type: none"> Porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití odborné terminologie, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozděluje zástupce do jednotlivých tříd a zhodnotí vývojové zdokonalování Vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí Pozná vybrané zástupce ryb Rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby Stanoví postavení ryb v potravním řetězci, význam v potravě člověka Pozná vybrané zástupce obojživelníků Vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí 	Strunatci Podkmen: Obratlovci Třídy: Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pozná vybrané zástupce plazů Seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích Zdůvodní význam plazů v potravním řetězci Zhodnotí vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu Pozná vybrané druhy a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů, přizpůsobení prostředí Rozezná zástupce tažných a přezimujících ptáků 		<p>EV 4</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>
BIOLOGIE ROSTLIN			
<p>OVO 11</p> <p>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>OVO 3</p> <p>Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p>	<ul style="list-style-type: none"> Popíše vývoj rostlin Rozlišuje nižší a vyšší rostliny Uvádí příklady výtrusných rostlin Rozlišuje vybrané zástupce na mechorosty a kaprad'orosty Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě Vysvětlí stavbu a význam jednotlivých částí vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 	<p>Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</p> <p>Vyšší rostliny</p> <p>Výtrusné: mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny</p>	<p>EV 2</p> <p>Základní podmínky života – rostliny, producenti, potravní řetězec</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 12 Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>OVO 13 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>OVO 14 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>OVO 15 Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady funkcí a vztahů v rostlině jako celku 	<p>Anatomie a morfologie rostlin Fyziologie rostlin</p>	<p>EV 1 Ekosystém - les (význam lesa, ochrana lesů) VMEGS 3 Jsme Evropané - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV 4 Vztah člověka k prostředí - léčivé rostliny, bio - produkty EV 1 Ekosystém - les EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Objasní rozdíl mezi výtrusnými semennými rostlinami Pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin Vymezí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou, uvede příklady 	<p>Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin Uvádí významné zástupce jednotlivých čeledí a třídí je Popíše význam lesa a způsoby jeho ochrany 		
	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam lučních porostů Uvědomuje si příklady a využití kulturních plodin Pracuje s atlasy a klíči rostlin 	<p>Ekosystém les Ekosystém louka</p>	

PŘÍRODOPIS 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**BIOLOGIE ČLOVĚKA**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu 	Savci	MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin, odlišnost, vzájemná rovnost EV 1 Ekosystém EV 4 Vztah člověka k prostředí
OVO 21 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí vývoj člověka ▪ Určí lidské rasy a jejich charakteristické znaky 	Vývoj člověka	MuV 1 Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (rasy, národnostní menšiny, respektování zvláštností různých etnik) D: Vývoj člověka
OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus ▪ Určí stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla, funkci orgánů a celého organismu 	Buňky, tkáně, orgány	EV 2 Základní podmínky života EV 4 Vztah člověka k prostředí
OVO 24 Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní význam soustav tvořících oporu a tvar těla, umožňujících pohyb ▪ Pojmenuje základní kosti a svaly ▪ Určí příčiny nemocí, vysvětlí jejich prevenci a zásady první pomoci 	Soustava opěrná a svalová	Tv: Význam posilování, udržování kondice Ch: Aerobní procesy, oxidace

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>OVO 23 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby</p> <p>OVO 24 Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, jak tělo získává energii 	Energie	VMEGS 2 Evropa a svět nás zajímá F: Přeměna energií
	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje a popíše části trávicí soustavy, zná jejich funkci Určí příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci 	Trávicí soustava	EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch: Cukry, tuky, bílkoviny
	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje a popíše části dýchací soustavy Vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži Objasní příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence a zásady první pomoci 	Dýchací soustava	EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí - znečištěné ovzduší, exhalace EV 4 Vztah člověka k prostředí MeV 5 Princip sociálního smíru a solidarity
	<ul style="list-style-type: none"> Určí složení krve, funkci jednotlivých částí krve Určí stavbu srdce a druhy cév Vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy Určí příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, objasní jejich prevenci a zásady první pomoci 	Tělní tekutiny Oběhová soustava	- využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství Ch: Oxidy, spalování

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>OVO 23 Rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní stavbu a funkci vylučovací soustavy ▪ Určí příčiny onemocnění vylučovací soustavy, objasní jejich prevenci a zásady první pomoci 	Soustava vylučovací (močová)	<p>EV 2 Základní podmínky života - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní význam a stavbu kůže ▪ Popíše příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevenci a zásady první pomoci 	Soustava kožní	<p>EV 3 Lidské aktivity a životní prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí stavbu nervové soustavy ▪ Popíše činnost nervové soustavy ▪ Popíše části mozku a jejich význam ▪ Určí příčiny nemocí nervové soustavy, vysvětlí jejich prevenci a zásady první pomoci 	Nervová soustava (řízení, vnímání, koordinace)	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností a zapamatování</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí stavbu a funkci zrakového, sluchového, rovnovážného ústrojí, ústrojí chuťového a čichového, kožní čidla ▪ Uvědomuje si příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci 	Smyslové orgány	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>F: Světlo, zvuk</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu ▪ Zjistí vady a onemocnění žláz s vnitřní sekrecí 	Soustava žláz s vnitřní sekrecí	<p>EV 1 Ekosystém</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv na zdraví člověka</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy OVO 23 Rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none"> Popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy Zjistí vady a onemocnění pohlavní soustavy, věkové zvláštnosti ženské pohlavní soustavy 	Soustava pohlavní	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v jiných zemích (pandemie AIDS) Ov: Sexualita, pohlavně přenosné choroby)
OVO 22 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí způsob oplození Zjistí nebezpečí přenosu pohlavních chorob 	Sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích	
OVO 6 Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	<ul style="list-style-type: none"> Popíše jednotlivé etapy lidského života 	Vývoj jedince	
	<ul style="list-style-type: none"> Objasní pohlavní a nepohlavní způsob rozmnožování organismů Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování, jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praxi a vliv prostředí na tvorbu organismu 	Genetika	Ov: Nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
OVO 1 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (rodině, komunitě)	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší vztahy ve dvojicích, vztahy a pravidla v prostředí komunity, pochopí vztahy a formy soužití 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika, zdravé vyrovnané sebepojetí OSV 6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině (třídě), chyby při poznávání lidí

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 2 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Získá dovednost pro řešení problémů v mezilidských vztazích 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Komunikace a kooperace, empatie, aktivní naslouchání, dialog, efektivní asertivní komunikace v různých situacích	OSV 7 Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého
OVO 3 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních mezilidských potřeb a hodnotou zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím v dětství a pubertě ▪ Orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	Změny v životě a jejich reflexe	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
OVO 4 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, v činnostech... ▪ Dodržuje zásady ochrany zdraví před nakažlivými chorobami (HIV/ AIDS, HEPATITIS, ...), předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času
OVO 5 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvojí si pohybový režim a zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití) 	Zdravý způsob života a péče o zdraví Činnosti ovlivňující zdraví	
OVO 6 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivně diskutuje, vede dialog, naslouchá a rozvíjí efektivní a asertivní komunikaci a kooperaci v různých situacích 	Hodnota a podpora zdraví Osobnostní a sociální rozvoj	OSV 7 Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy OSV 8 Komunikace - dialog, komunikace v různých situacích

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 7</p> <p>Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná a dodržuje zásady zdravého stravování, sestaví jídelníček, dodržuje pitný režim dne, rozezná zdravou a nezdravou výživu, umí pojmenovat příčiny vzniku civilizačních chorob v daném věku 	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa, lidské tělo, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	<p>OSV 2</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika</p> <p>VMEGS 1</p> <p>Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích</p> <p>VMEGS 2</p> <p>Objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v evropských rodinách</p>
<p>OVO 8</p> <p>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a jinými chorobami, svěří se ze zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Získá představu o patologických jevech (patologické hráčství, návykové látky, bulimie, anorexie atd.) Získá odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy při sportu, ve třídě, v dopravě, ...) 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví, ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Civilizační choroby</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopností poznávání - vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>EV 4</p> <p>Vztah člověka a prostředí - prostředí a zdraví</p>
<p>OVO 9</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v prostředí komunikace služeb odborné pomoci Zaujme postoj ke komerční reklamě Posoudí a vyhodnotí úroveň reklamy 	<p>Hodnota a podpora zdraví – podpora zdraví v komunitě</p>	<p>OSV 9</p> <p>Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci</p>
<p>OVO 10</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<ul style="list-style-type: none"> Využívá zásad sebekontroly a sebereflexe při řešení v zátěžových situacích Uplatňuje naučené modelové situace v běžném prakt. životě v případě výskytu mimořádných situací (např. stresových) 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, stres a jeho vztah ke zdraví</p>	<p>OSV 4</p> <p>Psychohygiena - dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích</p>
<p>OVO 11</p> <p>Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<ul style="list-style-type: none"> Přehodnotí mediální obraz krásy lidského těla 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p>	<p>OSV 2</p> <p>Sebepoznávání a sebepojetí - vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 12</p> <p>V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<ul style="list-style-type: none"> Poznávání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako důležitého předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd. 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Lidské tělo</p> <p>– zdraví a nemoci</p>	<p>OSV 11</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika - analýza vlastních i cizích postojů, hodnot a jejich projevů v chování lidí. Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.</p>
<p>OVO 13</p> <p>Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná a chápe rizika patogenních jevů, je zodpovědný za svá rozhodnutí, chrání zdraví své i ostatních Řeší problémy, které přináší běžný život v kolektivu a rodině 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Hodnota a podpora zdraví</p>	<p>OSV 10</p> <p>Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p>
<p>OVO 14</p> <p>Vyhodnotí na základě znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vytváří si vlastní názor na situace kolem sebe, vyhodnotí jednotlivé názory uvnitř třídního kolektivu Zaujme k nim stanovisko a dle vlastních možností svůj názor vysvětlí ostatním 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Hodnota a podpora zdraví</p>	<p>OSV 10</p> <p>Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p> <p>MeV 5</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život, společnost, role médií v každodenním životě jednotlivce</p>
<p>OVO 15</p> <p>Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v praktickém životě, zvládá základy první pomoci Reaguje podle svých předpokladů na mimořádné situace 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	<p>OSV 11</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika - analýza vlastních i cizích postojů, hodnot a jejich projevů v chování lidí</p>

PŘÍRODOPISNÁ PRAKTIKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 21 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s encyklopedií lidského těla Charakterizuje biologické znaky lidského organismu 	Vývoj člověka	MuV 1 Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (rasy, národnostní menšiny, respektování zvláštností různých etnik) MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin, odlišnost, vzájemná rovnost
OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb Pojmenuje základní kosti a svaly 	Soustava opěrná a svalová	EV 2 Základní podmínky života
OVO 24 Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	<ul style="list-style-type: none"> Procvičuje poskytnutí první pomoci při úrazech pohybového aparátu 		OSV 4 Psychohygiena - hledání pomoci při potížích
OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy OVO 23 Rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětluje na základě pokusu funkci enzymů a žluči Pracuje s encyklopedií lidského těla Zpracuje zdravý jídelníček 	Trávicí soustava	VMEGS 2 Evropa a svět nás zajímá EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě
OVO 21 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s encyklopedií lidského těla Charakterizuje biologické znaky lidského organismu 	Vývoj člověka	MuV 1 Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (rasy, národnostní menšiny, respektování zvláštností různých etnik) MuV 3 Etnický původ - rovnocennost všech etnic. skupin, odlišnost, vzájemná rovnost

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>OVO 23 Rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí měření vitální kapacity plic ▪ Zkouší reakci organismu na spotřebu kyslíku při zátěži (kyslíkový dluh) ▪ Poskytuje první pomoc při zástavě dechu (umělé dýchání) 	Dýchací soustava	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - znečištěné ovzduší, exhalace</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p> <p>MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti - využití médií, stav ovzduší, varování (špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje trvalé preparáty ▪ Měří tepovou frekvenci v klidu a při zátěži ▪ Nacvičuje praktické provádění umělé masáže srdce (u dítěte i dospělého člověka) 	Tělní tekutiny Oběhová soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje průřez ledvinou (mikroskopické preparáty) ▪ Pracuje s encyklopedií člověka 	Soustava vylučovací (močová)	<p>EV 2 Základní podmínky života - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje kůži lidskou a jiných obratlovců pouhým okem, lupou i mikroskopem 	Soustava kožní	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>OVO 23 Rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s pomůckami pro zjišťování zrakové ostrosti ▪ Dokazuje přítomnost slepé skvrny v oku, reakci zornice na osvětlení, akomodační schopnost čočky. ▪ Dokazuje pomocí boltce ostrost sluchu, funkci Eustachovy trubice ▪ Zkouší reakci chuťových pohárků na chemické látky rozpuštěné ve slinách nebo ve vodě ▪ Zkouší reakci čichových buněk na plynné pachové látky, adaptaci na zevní prostředí ▪ Zkouší vnímání dotyků zprostředkovaného hmatovými tělisky (na změnu teploty, receptory bolesti) ▪ Pracuje s encyklopedií lidského těla 	<p>Nervová soustava (řízení, vnímání, koordinace)</p> <p>Smyslové orgány - zrakové ústrojí</p> <p>- sluchové ústrojí</p> <p>- chuťové ústrojí</p> <p>- čichové ústrojí</p> <p>- kožní čidla</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností a zapamatování</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - co o sobě vím, a co ne</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 4 Psychohygiena - pozitivní naladění mysli</p> <p>EV 1 Ekosystém umělý</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv na zdraví člověka</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p>
<p>OVO 22 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>OVO 24 Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Získává základní informace o neodpovědném chování mladých lidí v pohlavním životě ▪ Vysvětlí vývoj lidského jedince v období nitroděložním a po narození (etapy lidského života) ▪ Používá odbornou literaturu 	<p>Soustava žláz s vnitřní sekrecí</p> <p>Soustava pohlavní</p> <p>Sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích</p> <p>Vývoj jedince</p>	<p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v jiných zemích (pandemie AIDS)</p> <p>Ov: Nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus</p>

PŘÍRODOPIS 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)			
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 25 Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí teorii vzniku Země Popíše vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života 	Země, vznik, stavba	EV2 Základní podmínky života Z: Planeta Země, stavba, vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě Ch: Prvek života, ozón
OVO 26 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší prvky souměrnosti krystalu Orientuje se ve stupnici tvrdosti, podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty Posoudí význam některých důležitých nerostů (ruly) 	Mineralogie – nerost, hornina, krystal Třídění nerostů	F, Ch : Terminologie, rozpustnost Ch: Vzorce, značky prvků Z: Litosféra
OVO 27 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin o oběhu vody	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku Vysvětlí význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) Popíše důsledky vnitřních i vnějších geologických dějů 	Petrologie – horniny	Z: Vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě EV 4 Vztah člověka k prostředí (přírodní katastrofy) Ch: Působení vody ve vápencích
OVO 28 Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	<ul style="list-style-type: none"> Uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů Popíše druhy zvětrávání Popíše vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) 	Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější	EV 1 Ekosystémy Z: Práce s mapou
OVO 29 Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi Určí jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů 	Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země	EV 2 Základní podmínky života

ZÁKLADY EKOLOGIE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 31 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy 	Ekologie	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 4 Vztah člověka k prostředí - aktivní přístup k ochraně ŽP Ch: Ochrana ovzduší, voda, půdy Z: Hydrosféra
OVO 32 Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo) Rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí 		
OVO 33 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce 		
OVO 34 Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	<ul style="list-style-type: none"> Užívá příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů Sleduje aktuální stav životního prostředí Chápe principy trvale udržitelného rozvoje Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Orientuje se v globálních problémech biosféry 	Člověk a životní prostředí	EV 4 Vztah člověka k prostředí - principy udržitelného rozvoje VMEGS 3 Jsme Evropané - spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO F: Jaderná energie Z: Obyvatelstvo, vliv osídlení na krajinu

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 35 Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>OVO 36 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže pozorovat lupou, mikroskopem, hledá v atlasech a určovacích klíčích ▪ Určí zásady bezpečnosti při práci v přírodě i v laboratoři 	Člověk a životní prostředí	<p>EV 4 Vztah člověka k prostředí - geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad</p>

ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Předmět také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Tento předmět svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

V Zeměpise žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně nebo v kmenových třídách, případně v okolí školy. Ve výuce upřednostňujeme poznávací vycházky, výlety a exkurze.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Součástí předmětu jsou praktika ze Zeměpisu (viz Učební plán ŠVP). V těchto hodinách bude důraz kladen především na procvičování a upevňování dovedností na základě získaných znalostí v ostatních hodinách. Náplní hodin bude převážně uplatňování takových vyučovacích metod, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků zábavnou, hravou, praktickou formou například s pomocí třídních soutěží, her popř. miniprojektů. Využívat se budou dle možností audiovizuální pomůcky, počítače, interaktivní tabule atd.

V předmětu Zeměpis se realizují obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků

- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti
- Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu

ZEMĚPIS 6. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**ÚVOD DO ZEMĚPISU**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných informačních zdrojů OVO 6 Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů OVO 5 Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	DV: Posoudí postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země. Porovná Zemi z hlediska rozměrů s ostatními planetami	Země jako vesmírné těleso Tvar a rozměry Země	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
	DV: Objasní důsledky pohybů Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi, pro střídání dne a noci	Pohyby Země	OSV 8 Komunikace - informování, vedení dialogu OSV 9 Kooperace a kompetice - vedení a organizování práce skupiny
	DV: Hodnotí Zemi jako součást sluneční soustavy a vesmíru, popisuje typy vesmírných těles, která tvoří sluneční soustavu. Porovná Zemi s ostatními planetami z hlediska vzdálenosti od Slunce a případných podmínek pro život	Sluneční soustava Vesmír	MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - snímky z kosmu F: Sluneční soustava Př: Život ve vesmíru M: Porovnávání velikosti planet, jednotky vzdáleností
	DV: Vysvětlí pojem přirozená družice, objasní důsledky přitažlivé síly Měsíce na Zemi, porovná prostředí Měsíce s podmínkami pro život na Zemi DV: Objasní hvězdnou podstatu Slunce, velikost Slunce, postavení Slunce ve vesmíru a ve sluneční soustavě, pohyby Slunce, význam Slunce jako nositele života na Zemi DV: Vysvětlí složení vesmíru, seznámí se s hlavními výsledky výzkumu vesmíru	Měsíc Slunce Vývoj poznání vesmíru	MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - aktuality M: Porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce a Země D: Vývoj poznání o tvaru Země

GLÓBUS A MAPA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 2 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	DV: Používá glóbus jako model Země, definuje pojem zmenšení, rozlišuje glóby různých měřítek	Glóbus Měřítko glóbu	OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
	DV: Analyzuje obsah mapy, dělí mapy podle měřítka i obsahu, vypočítá vzdálenost mezi zadanými místy, zorientuje mapu, určí své stanoviště	Mapa Druhy map, jejich měřítko Mapový klíč Práce s atlasem	MeV 1 <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> - zdroj informací, mapy, aktuality VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - pohled na svět, ve kterém žijí M: Práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př: Geologické mapy
	DV: Vysvětlí pojmy hlavní poledník, místní poledník, světový čas, časová pásma, lokalizuje na mapě datovou hranici. Podle návodu vypočítá časový rozdíl mezi místy v odlišných časových pásmech DV: Určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky	Poledníky a rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka Časová pásma na Zemi	MeV 1 <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> - zdroj informací, mapy, aktuality VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - pohled na svět, ve kterém žijí M: Práce s měřítkem, poměr, převody jednotek VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - časová pásma M: Polokružnice, určování času Ov: Režim dne, časová pásma F: Vesmír

TERÉNNÍ PRAXE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 27 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>OVO 28 Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>OVO 29 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	<p>DV: Zorientuje mapu okolí školy Určí své stanoviště Na mapě vyhledá orientační body</p> <p>DV: Vytvoří plán trasy</p>	<p>Terénní praxe v okolí školy</p>	<p>OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>
OBECNÝ FYZICKÝ ZEMĚPIS			
<p>OVO 3 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>OVO 8 Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>DV: Vysvětlí s porozuměním pojem geografická (krajinná) sféra jako soubor všech krajin na zemském povrchu tvořený přírodou a lidskou společností a výsledky její činnosti</p> <p>DV: Určí jednotlivé složky přírodní sféry, porozumí stavbě zemského tělesa, dna oceánů, procesu zemětřesení a sopečné činnosti, vzniku pohoří, procesu zvětrávání, činnosti větru a působení povrchové tekoucí vody. Povrch Země vysvětlí jako důsledek působení přírodních činitelů</p>	<p>Přírodní sféra a její složky</p> <p>Litosféra Stavba Země, dno oceánů, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání, působení povrchové tekoucí vody</p>	<p>OSV 8 <u>Komunikace</u> - informování, vedení dialogu</p> <p>Př : Vznik krajinných sfér, horniny, nerosty</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 7</p> <p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p>DV: Objasní složení atmosféry, vysvětlí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí, rozlišuje jednotlivá podnebná pásma v závislosti na množství slunečního záření v jednotlivých částech planety</p>	<p>Atmosféra Počasí, podnebí, trvání dne a noci na Zemi, délka dnů a noci na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce, teplotní pásy, celkový oběh vzduchu v atmosféře</p>	<p>F: Teplota, tlak, hustota, změny skupenství</p>
<p>OVO 19</p> <p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</p> <p>OVO 21</p> <p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>DV: S porozuměním používá pojmy: oceány a moře, pohyby mořské vody, voda na pevnině, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, prameny, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže</p> <p>DV: Vyhledá na mapách světové oceány, nejvýznamnější světová moře, řeky, jezera a největší přehradní nádrže. Objasní nutnost šetření pitnou vodou, navrhne řešení tohoto problému</p>	<p>Hydrosféra Oceány a moře, pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině, vodní toky, jezera, bažiny a umělé vodní nádrže, ledovce, podpovrchová voda</p>	<p>EV 1</p> <p><u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p>F: Teplota, tlak, hustota, změny skupenství</p> <p>Př: Ekologie</p>
	<p>DV: Objasní pojmy: složení půdy, půdní profil, humus, matečná hornina, typy a struktura půd, eroze a úbytek půd, význam a ochrana půd. Odvodí nebezpečí, která půdu ohrožují, navrhne řešení, která by narušování půdy zabránila</p>	<p>Pedosféra Typy půd, struktura půdy a její činitelé, nebezpečí, která půdu ohrožují</p>	<p>EV 2</p> <p><u>Základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda, biodiverzita, energie a přírodní zdroje</p> <p>Př: Fauna, flóra</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<p>DV: Orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geografických šířkových pásmech na Zemi, určí a lokalizuje a s porozuměním charakterizuje tato pásma na mapách (tropické lesy, savany, pouště a polopouště, stepi, lesostepi, lesy mírného pásu, tundra a lesotundra)</p> <p>DV: Objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země a vlivy člověka na přírodní prostředí</p>	<p>Biosféra Tropické lesy, savany, pouště, subtropické rostlinstvo, stepi, lesy mírného pásu, tundry, polární oblasti, výškové stupně v krajině</p>	<p>OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec /přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé/ ICT – zdroj informací</p>
ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ			

ANTARKTIDA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<p>DV: Porovná rozlohu Antarktidy s rozlohou ostatních světadílů, vysvětlí pojem pevninský ledovec, vyjmenuje živočichy v Antarktidě, zhodnotí význam vědeckého výzkumu v Antarktidě</p>	<p>Antarktida</p>	

ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ			
AFRIKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>OVO 2 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>OVO 3 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>OVO 9 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</p> <p>OVO10 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p>	<p>DV: Vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi, porovná jejich rozlohy</p> <p>DV: Porovná polohu a rozlohu Afriky s ostatními světadíly, hodnotí její přírodní prostředí, porovná povrch jednotlivých částí Afriky, správně přiřadí k podnebným pásům, vysvětlí, proč je Afrika nejteplejší světadíl, na základě podnebí odvodí typy afrických přírodních krajin, lokalizuje části nejvíce zasažené lidskou činností</p> <p>DV: Na základě znalostí přírodních podmínek lokalizuje hustě a řídce osídlené oblasti, vysvětlí, proč je Afrika hospodářsky nejzaostalejší kontinent, a lokalizuje pásmo SAHEL jako jednu z nejchudších částí světa</p>	<p>Afrika (poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, přírodní zdroje)</p> <p>Obyvatelstvo Afriky</p>	<p>MuV 3 <u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, různé způsoby života, projevy rasové nesnášenlivosti</p> <p>MuV 4 <u>Multikulturalita</u> - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie</p> <p>D: Nejstarší osídlené oblasti, historie území, kolonizace, otroctví</p> <p>Ov: Lidská práva</p> <p>Př: Fauna a flóra</p> <p>M: Rozbor grafů, porovnávání čísel</p>
	<p>DV: Porovná oblasti Afriky z hlediska odlišnosti přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářské situace a možností cestovního ruchu</p>	<p>Oblasti Afriky (severní arabská Afrika, Tropicá Afrika, Jižní Afrika)</p>	
	<p>DV: Vysvětlí význam těžby ropy v tomto oceánu a ekologické důsledky případných havárií</p>	<p>Indický oceán</p>	

Zeměpis 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**AUSTRÁLIE**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 11 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>OVO 12 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	DV: Lokalizuje na mapě světa světadíl Austrálie, porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly, hodnotí přírodní prostředí, objasní pojem endemit, vyhledá informace o vybraných endemických druzích, vysvětlí pojem federativní stát na příkladu Australského svazu, hodnotí ekonomické postavení Austrálie ve světě, uvede původní obyvatele Austrálie	<p>Austrálie (poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje)</p>	<p>MuV 3 <u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, různé způsoby života, projevy rasové nesnášenlivosti</p> <p>MuV 4 <u>Multikulturalita</u> - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie</p> <p>Př: Fauna a flóra</p>
	TICHÝ OCEÁN A OCEÁNIE		
	DV: Porovná rozlohu Tichého oceánu s ostatními oceány, lokalizuje Mariánský příkop jako nejhlubší místo v oceánu na světě	Tichý oceán a Oceánie	<p>MuV 3 <u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, různé způsoby života, projevy rasové nesnášenlivosti</p> <p>MuV 4 <u>Multikulturalita</u> - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie</p>
	DV: Popíše způsob vzniku ostrovů, vymezí oblasti Oceánie a porovná je z hlediska způsobu života, objasní příčiny vzniku cestovního ruchu v této části světa	Obyvatelstvo a hospodářství Oceánie	

ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 4 Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu OVO 10 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny OVO 9 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	DV: Lokalizuje na mapě světadíl Amerika, porovná z hlediska polohy a rozlohy s ostatními světadíly. Odvodí význam Panamského průplavu jako důležité spojnice mezi Atlantským a Tichým oceánem	Amerika Poloha a rozloha	
	DV: Porovná povrch jednotlivých částí Ameriky, zdůvodní, proč jsou v Americe zastoupena všechna podnebná pásma a přírodní krajiny, vyhledá přírodní krajiny nejvíce využívané člověkem, uvede příklady jejich využití	Reliéf, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo	EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo
	DV: Rozlišuje původní a přistěhované obyvatelé Ameriky, vysvětlí rozdíl mezi původním a současným životem amerických Indiánů, objasní, jakým způsobem se dostali do Ameriky černoši a proč zde žije velký počet míšenců. Podle jazyků, kterými se v Americe mluví, určí oblasti Evropy, ze kterých přišlo nejvíce přistěhovalců	Obyvatelstvo	MuV 3 <u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 11 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>OVO 12 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>DV: Podle jazyků, kulturních a ekonomických zvláštností dělí Ameriku do regionů Severní, Střední a Jižní Ameriky</p> <p>DV: Vyhledá a prezentuje informace o Kanadě a USA</p>	<p>Politické dělení Severní Ameriky</p>	<p>VDO 4 <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - prvky demokracie, formy vlády</p>
	<p>DV: Objasní, na jaké tradice navazuje život dnešních obyvatel Mexika. Vyhledá v mapě zemědělské plodiny, na kterých je závislé hospodářství většiny států této oblasti, vymezí hlavní oblasti turistického ruchu, připraví referát o vybrané zemi</p>	<p>Státy Střední Ameriky</p>	<p>OSV 8 <u>Komunikace</u> - informování, vedení dialogu, diskuse nad problémy. EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj /přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé/</p>
	<p>DV: Dělí státy J. Ameriky podle polohy a přírodních podmínek do několika regionů, popíše z vlastní zkušenosti, které zemědělské plodiny se k nám dovážejí z této oblasti, vysvětlí pojem pampa, lokalizuje oblast vhodnou k zemědělskému využití, vyhledá informace o vybraných státech, hodnotí problém kácení Amazonského pralesa, vyhledá nejnovější informace k tomuto problému</p>	<p>Politické rozdělení Jižní Ameriky</p>	<p>EV 2 <u>Základní podmínky života</u> – ekosystémy (ohrožování a ochrana ve světě) Př: Lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, hlad, HIV D: Nejstarší osídlení oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce, technické objevy, objevné plavby</p>

ATLANTSKÝ A SEVERNÍ LEDOVÝ OCEÁN			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 21 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	DV: Porovná rozlohu Atlantského oceánu s ostatními oceány, vyvodí význam Golfského proudu pro podnebí Evropy, rozeznává činnosti člověka, které oceán nejvíce znečišťují	Atlantský oceán	EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo
	DV: Vysvětlí, proč je oblast pólu trvale pokryta ledem, jmenuje zástupce živočichů žijících v tomto oceánu i na jeho pobřeží	Severní ledový oceán	EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec /přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé/
ASIE			
OVO 9 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa OVO 10 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	DV: Lokalizuje na mapě světa kontinent Eurasie, vymezí hranici mezi Evropou a Asií, porovná rozlohu obou světadílů vzájemně i s ostatními světadíly DV: Hodnotí přírodní podmínky Asie, popíše povrchové útvary, porovná části Asie z hlediska povrchu, vysvětlí výskyt podnebných pásem, stanoví faktory, které mají na podnebí Asie největší vliv, vysvětlí význam monzunových dešťů, vysvětlí význam některých asijských řek pro oblasti, kterými protékají. Na základě rozdílných podnebných pásem odvodí typy přírodních krajín Asie	Asie Přírodní podmínky	EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 12</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>DV: Vysvětlí rozmístění obyvatel Asie v souvislosti s přírodními podmínkami, hodnotí význam omezení porodnosti v některých státech, zejména v Číně a rozdílnost kultury a náboženství v jednotlivých oblastech, porovná státy z hlediska vyspělosti, vysvětlí pojem asijský tygr, lokalizuje oblasti válečných konfliktů, vyhledá informace o některých státech, vymezí oblasti nejvíce navštěvované turisty z hlediska přírodních, kulturních a ekonomických zvláštností, dělí Asii do několika oblastí</p>	<p>Obyvatelstvo, hospodářství, oblasti</p>	<p>MuV 3</p> <p><u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MuV 4</p> <p><u>Multikulturalita</u> - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>Ov: Lidská práva, zdravý životní styl, rozdílné podmínky života v různých částech světa</p>

EVROPA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>OVO 2 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>OVO 3 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice /bariéry/ mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>OVO 4 Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>OVO 9 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>OVO 10 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p>		Evropa	<p>VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, tradice národů Evropy</p>
	<p>DV: Popíše přírodní a kulturně historické odlišnosti Evropy od Asie a člení Euroasii na dva světadíly</p> <p>DV: Porovnává podnebí a povrch jednotlivých částí Evropy i s přírodními podmínkami ČR, na mapě lokalizuje hlavní povrchové útvary, důležité vodní toky, v souvislosti s podnebnými pásy odvodí typy přírodních krajin a hodnotí jejich využití člověkem</p>	Přírodní podmínky	<p>VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, státní a evropské symboly, život Evropanů</p> <p>VMEGS 3 <u>Jsme Evropané</u> - evropská integrace, instituce Evropské unie</p>
	DV: Vysvětlí, proč je Evropa nejhustěji osídleným světadílem, prezentuje poznatky ze setkání s obyvateli jiných evropských zemí, dělí obyvatelstvo Evropy do hlavních národnostních skupin	Obyvatelstvo	<p>MeV 6 <u>Tvorba mediálního sdělení</u> - aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu</p> <p>M: Rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, jednotky plochy</p>
	DV: Porovná státy z hlediska vyspělosti, chápe význam Evropské unie, vyhledá informace o jejím sídle a hlavních institucích, dělí Evropu do oblastí (Jižní, Západní, Severní, Jihovýchodní a Východní), vyhledá informace o některých evropských státech, lokalizuje hlavní oblasti turistického ruchu	Hospodářství a politické rozdělení	<p>OSV 8 <u>Komunikace</u> - informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 <u>Kooperace a kompetice</u> - vedení a organizování práce skupiny</p> <p>Ch: Využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie F: Typy elektráren</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 11 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných /modelových/ států</p> <p>OVO 12 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>OVO 18 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>			

ZEMĚPIS 8. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**EVROPA – STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPA**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 11 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	DV: Porovná státy z hlediska vyspělosti, objasní význam Evropské unie, vyhledá informace o jejím sídle a hlavních institucích, vyhledá informace o některých evropských státech, lokalizuje hlavní oblasti turistického ruchu, pozná hlavní evropské kulturní památky	Hospodářství a politické rozdělení střední a východní Evropy	VMEGS 3 <u>Jsme Evropané</u> - evropská integrace, instituce Evropské unie
ČESKÁ REPUBLIKA			
OVO 24 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	DV: Lokalizuje území České republiky na mapě Evropy, charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu ČR v kontextu Evropy, určí sousední státy ČR, objasní vznik současného území ČR z historického hlediska	Česká republika na mapě Evropy (poloha a rozloha)	OSV 8 <u>Komunikace</u> - informování, vedení dialogu OSV 9 <u>Kooperace a kompetice</u> - vedení a organizování práce skupiny
PŘÍRODNÍ PODMÍNKY ČR			
OVO 24 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	DV: Popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá na mapách hlavní horopisné celky DV: Objasní pojem hlavní evropské rozvodí, vyhledá na mapách hlavní řeky a jejich přítoky, vysvětlí význam vodních nádrží, znečišťování vod	Přírodní podmínky Povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky Vodstvo, jezera, rybníky, přehradní nádrže, podzemní vody, znečišťování vod	EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje Př: Geologická stavba, ochrana přírody M: Porovnávání rozlohy F: Meteorologie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	DV: Lokalizuje na našem území oblasti nejúrodnějších půdních typů, chápe nutnost ochrany půdního fondu	Půda, půdní druhy, půdní typy	
	DV: Objasní změnu skladby rostlinných živočišných druhů se změnou nadmořské výšky, popisuje jednotlivé vegetační stupně, vysvětlí nutnost ochrany přírody, vyhledá informace o nejdůležitějších chráněných oblastech	Rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody, životní prostředí	EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje. OSV 10 <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
OBYVATELSTVO ČR			
OVO 24 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	DV: Porovná počet obyvatel ČR s ostatními zeměmi, hodnotí hustotu zalidnění z hlediska přírodních podmínek, zařadí obyvatele ČR do příslušné národnostní skupiny, vysvětlí problém nízkého přirozeného přírůstku a stárnutí obyvatelstva	Obyvatelstvo a sídla	VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - občan jako odpovědný člen společnosti, vztah k domovu a k vlasti Čj: Nářečí M: Hustota osídlení Př: Vliv osídlení na krajinu D: Vznik prvních měst, vývoj urbanizace
HOSPODÁŘSTVÍ ČR			
OVO 16 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	DV: Objasní význam zemědělství pro výživu obyvatel, uvádí konkrétní příklady z praktického života, vymezí hlavní zemědělské oblasti na základě přírodních podmínek, charakterizuje hlavní obory našeho potravinářství, uvádí příklady výrobků, lokalizuje potravinářskou výrobu	Hospodářství Zemědělství Chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, zemědělské oblasti a potravinářský průmysl	EV 3 <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – těžba, průmyslové závody, doprava, cestování VMEGS 2 <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 26 Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	DV: Lokalizuje hlavní průmyslové oblasti a hlavní průmyslová centra, uvádí příklady konkrétních výrobků, uvede příklady zahraničních firem, které vstoupily do našeho průmyslu	Průmysl Hlavní průmyslová odvětví na našem území	F: Jaderná energie
	DV: Odvodí z různých hledisek hlavní druhy dopravy používané na našem území, charakterizuje síť dopravních cest, v jízdním řádu vyhledá dopravní spoj	Doprava a spoje	
	DV: Hodnotí služby z hlediska jejich podílu na životní úrovni obyvatel	Služby	
	DV: Uvádí příklady výrobků z oblasti dovozu i vývozu zboží, objasní nutnost ekonomické spolupráce mezi státy DV: Vysvětlí roli Evropské unie v současné Evropě a postavení ČR v rámci EU	Zahraniční obchod, cesta do Evropy	VMEGS 3 <u>Jsme Evropané</u> - evropská integrace, instituce Evropské unie Ch: Chemický průmysl, petrochemie D: Historie průmyslu Př: Obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl F: Typy elektráren

KRAJE ČR			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>OVO 25 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<p>DV: Dělí území ČR do 14 krajů. Předchozí poznatky využije k charakteristice jednotlivých krajů, kraje porovná z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek, v jednotlivých krajích lokalizuje turistické cíle, vypracuje referát o některých z nich</p>	<p>Kraje České republiky: Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Vysočina Moravskoslezský Zlínský Olomoucký Jihomoravský</p>	<p>EV 3 <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - stav životního prostředí</p> <p>Ch: Průmysl regionů Čj: Významné osobnosti M: Práce s daty Př: Krajina, stav přírody</p>
ZEMĚPISNÁ PRAKTIKA – MÍSTNÍ REGION			
<p>OVO 22 Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p>		<p>Místní region</p>	<p>VDO 2 <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - občan jako odpovědný člen společnosti – vztah k domovu a k vlasti VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce.</p>
<p>OVO 23 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p>	<p>DV: Lokalizuje na mapě polohu své obce, vymezí z hlediska části ČR, umístění v kraji, v oblasti horopisného celku</p> <p>DV: Charakterizuje a hodnotí svoji obec podle různých kritérií, používá mapu místní oblasti, vyhledá informace týkající se historie obce</p>	<p>Moje obec</p>	<p>EV 3 <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - stav životního prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 27 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>OVO 28 Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>OVO 29 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>		<p>Exkurze do okolí</p> <p>Projekty – místní region</p>	<p>OSV 5</p> <p><u>Kreativita</u> - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity /pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak/</p>
		<p>Práce na PC</p>	<p>MeV 1</p> <p><u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> - sběr, třídění a hodnocení hosp. údajů</p>
		<p>Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině. Světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schematické náčrtky pochodové osy. Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí</p>	<p>MeV 1</p> <p><u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> - sběr, třídění a hodnocení hosp. údajů</p>

ZEMĚPIS 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**OBYVATELSTVO A SÍDLA**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>OVO 2 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>OVO 3 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>OVO 4 Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>OVO 13 Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>OVO 14 Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<p>DV: Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, odvodí biologické odlišnosti lidí v závislosti na oblasti, ve které žijí</p> <p>DV: Vysvětlí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi, objasní pojem přirozený přírůstek, lokalizuje oblasti nejvíce užívaných jazyků, prezentuje vlastní poznatky o světových náboženstvích, objasní pojem urbanizace, porovná typy sídel v jednotlivých částech světa, porovná klady a záporny života ve městě a na vesnici</p>	<p>Rozmístění obyvatelstva ve světě, růst obyvatelstva a zajištění jeho výživy, stěhování, zaměstnanost, rasy, národy, jazyky, náboženství</p>	<p>MuV 3 <u>Etnický původ</u> - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost</p> <p>MuV 4 <u>Multikulturalita</u> - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>EV 1 <u>Ekosystémy</u> - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p>OSV 7 <u>Mezilidské vztahy</u> - vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce</p> <p>Př: Člověk, péče o zdraví, HIV D: Nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, urbanizace, průmyslová revoluce, doprava, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti</p>

PRŮMYSL			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 15 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>OVO 16 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>DV: Hodnotí význam průmyslu pro život lidí, z praktického života uvádí příklad výrobků a průmyslových firem z jednotlivých odvětví, odvodí nutnost spolupráce mezi jednotlivými odvětvími, vytyčí nejrychleji se rozvíjející průmyslová odvětví, objasní a na praktických příkladech dokáže nutnost šetření nerostnými surovinami, hodnotí dopad jednotlivých druhů průmyslu na životní prostředí, lokalizuje nejprůmyslovější oblasti světa</p>	<p>Význam postavení průmyslové výroby, členění průmyslu, rozmístění průmyslové výroby, hlavní průmyslové oblasti světa, zdroje nerostných surovin ve světě, hlavní průmyslová odvětví</p>	<p>Ov: Lidská práva, zdravý životní styl F: Jaderná energie</p>
ZEMĚDĚLSTVÍ			
<p>OVO 15 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>OVO 16 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>DV: Na příkladech vysvětlí význam zemědělství pro výživu lidí, objasní závislost zemědělství na přírodních podmínkách, rozlišuje rostlinnou a živočišnou zemědělskou výrobu, správně přiřadí některé zemědělské plodiny do oblasti</p>	<p>Význam a postavení zemědělské výroby, rozmístění zemědělské výroby, rostlinná a živočišná výroba, rybolov</p>	<p>EV 3 <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody Ch: Chemizace v zemědělství, vitaminy</p>
DOPRAVA, SLUŽBY A CESTOVNÍ RUCH			
<p>OVO 16 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>DV: Porovná jednotlivé druhy dopravy z různých hledisek, vyhledá v jízdním řádu a na internetu dopravní spojení. Na mapě lokalizuje příklady dopravních cest a dopravních uzlů</p> <p>DV: Na příkladech objasní rostoucí význam služeb v životě člověka, hodnotí místo bydliště z hlediska zastoupení služeb</p> <p>DV: Připraví návrh programu pobytu u nás i v zahraničí</p>	<p>Doprava /druhy dopravy, dopravní uzly/</p> <p>Služby</p> <p>Cestovní ruch</p>	<p>M: Rozbor grafů, kartogramů Ch: Petrochemie, chemický průmysl, výfukové plyny, katalyzátory</p>

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 17 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>OVO 18 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>DV: Popisuje praktické příklady spolupráce mezi zeměmi, uvádí příklady některých mezinárodních organizací</p> <p>DV: Vysvětlí některé příčiny nízkého ekonomického rozvoje vybraných zemí, vytyčí hlavní problémy těchto zemí, navrhne řešení některých z nich</p> <p>DV: Charakterizuje na příkladech život lidí ve vyspělých zemích, porovná s životem u nás</p>	<p>Mezinárodní organizace</p> <p>Státy světa</p> <p>Vyspělost zemí světa</p>	<p>VDO 4 <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa</p> <p>VMEGS 1 <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - mezinárodní spolupráce, život dětí v jiných zemích</p> <p>MeV 1 <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> - aktuality, zdroj informací</p> <p>M: Statistika</p> <p>Ov: Státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce</p>
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
<p>OVO 20 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p>	<p>DV: Na mapě lokalizuje oblasti s nejvíce a nejméně zasaženým životním prostředím, u vybraných oblastí hodnotí příčiny jejich narušení</p>	<p>Krajina a životní prostředí Krajinotvorní činitelé a typy krajín Složky krajiny a životního prostředí Krajina a činnost lidské společnosti</p>	<p>EV 3 <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody</p> <p>EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec /přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé/</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>OVO 21 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>DV: Používá s porozuměním pojmy: geografická (krajinná) sféra, přírodní (fyzickogeografická) sféra, krajina, přírodní krajina, kulturní krajina, přírodní prostředí, životní prostředí</p> <p>DV: Určí a pojmenuje jednotlivé složky životního prostředí krajiny: neživé (abiotické) složky přírodního prostředí, živé (biotické) složky přírodního prostředí, přírodní, společenské a hospodářské prvky v obytném, pracovním a rekreačním prostředí, používá s porozuměním a uvádí konkrétní příklady pojmů populace, společenstvo (biocenóza), ekosystém</p> <p>DV: Posoudí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné konkrétní příklady, zejména v místní krajině a v místní oblasti</p> <p>DV: Zná chráněná území v místní krajině, nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice (národní parky a příklady chráněných krajinných oblastí), některé příklady nejvýznamnějších přírodních národních parků ve světě</p>	<p>Světové / globální/ ekologické problémy</p>	<p>EV 3 <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody</p> <p>EV 4 <u>Vztah člověka k prostředí</u> - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec /přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé/</p> <p>Př: Životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí. Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializovaných učebnách hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovémi.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechové činnosti k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechové činnosti je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží

vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu Hudební výchova se realizují tato obsahově blízká průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování., omezujeme používání frontální metody výuky

- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)			
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	DV: Nápodobou zpívá, pokouší se o měkké nasazení hlavového tónu DV: Učí se správně dýchat při zpěvu	Zásady hlasové hygieny Hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) Zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu jednočárkované oktávy Melodizace říkadel	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV 8 Komunikace - řeč zvuků a slov Čj: Správné dýchání, správná výslovnost
RYTMICKÉ ČINNOSTI			
OVO 2 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty OVO 3 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	DV: Rytmizuje jednoduché texty DV: Hraje na jednoduché hudební nástroje	Rytmus, metrum Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel, jednoduchých textů Jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje)	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 8 Komunikace - řeč zvuků a slov
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	DV: Snaží se o soustředěné poslouchání hudby DV: Vyjádří pocity kresbou, pohybem DV: Určí a napodobí různé zvuky, rozpozná tempo rychlé, pomalé DV: Seznámí se s hymnou ČR a chováním při ní DV: Rozezná sólo	Tón – zvuk Rozlišení změny výšky tónu Analýza průběhu melodie (stoupá, klesá, opakované tóny, tempo) Učitelův přednes písně Výchovný koncert Hymna ČR Koledy Sólo - doprovod	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 4 Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace

HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	DV: Rozpozná a pojmenuje hudební nástroje DV: Seznámí se s danými pojmy DV: Rozliší tóny tiché a hlasité, vysoké a hluboké, dlouhé a krátké	Hudební nástroje (klavír, housle, kytara, kontrabas, flétna, trubka, klarinet, harmonika, buben) Pojmy: Notová osnova, houslový klíč, nota Vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva)	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování Čj: Délka samohlásek
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
OVO 4 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	DV: Reaguje pohybem na znějící hudbu DV: Proveďte pohybový doprovod písne DV: Improvizovaným pohybem vyjádří vlastní pocity DV: Pochoduje správně do rytmu DV: Hrou na tělo vyjádří metrum, tempo a dynamiku	Správné držení těla Rytmická chůze, běh Pohybový doprovod písne Taneční improvizace Pochod Přisunný krok Dětské lidové hry Lidový tanec (mazurka) Znázornění melodie pohybem ruky (nahoru, dolů) Hra na tělo	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne OSV 7 Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého OSV 8 Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov Tv: Správné držení těla, rytmická chůze, běh, nácvik lidových tanců
OVO 2 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem OVO 3 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	DV: Pokouší se melodizovat jednoduché texty DV: Hraje na jednoduché hudební nástroje DV: Využívá vlastní vyrobený nástroj k jednoduché rytmičce	Jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje Jednoduché rytmičkové doprovody na vlastní vyrobený nástroj	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích Vv: Výtvarné vyjádření skladby, písne, pocitu z hudby Prv: Vhodné písne k probíranému učivu

HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	DV: Nápodobou zpívá a pokouší se o měkké nasazení tónů DV: Správně dýchá při zpěvu	Zásady hlasové hygieny Dechová, hlasová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) Lidová píseň Umělá píseň Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů Intonace: durový trojzvuk	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV 8 Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov Čj: Technika mluveného projevu, zhudebněné básně

RYTMICKÉ ČINNOSTI

OVO 2 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem OVO 3 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	DV: Rytmizuje jednoduché texty DV: Rytmicky doprovází na Orffovy hudební nástroje	Rytmus metrum Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel Jednoduché ostinátní doprovody (Orffovy hudební nástroje)	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV 8 Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov Čj: Rytmizace říkadel
--	--	---	---

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>OVO 6 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>DV: Snaží se o soustředěné poslouchání hudby</p> <p>DV: Rozliší změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Poslechové činnosti: Sluchová analýza průběhu melodie Výrazové prostředky hudby (krátké poslechové skladby) Pojmy: smutně - vesele, rychle - pomalu, krátce - dlouze Poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 4 Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</p>
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI			
<p>OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>DV: Vysvětlí dané hudební pojmy</p>	<p>Takt taktová čára, označení taktu, nota 2/4, 3/4 Taktování 2/4 taktu Dynamická znaménka p - f Znázornění melodie pohybem ruky (nahoru, dolů)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>DV: Pohybem vyjádří znějící hudbu</p> <p>DV: Pochoduje správně do rytmu</p>	<p>Správné držení těla</p> <p>Hudebně pohybové a taneční hry</p> <p>Poskok, cval</p> <p>Pochod</p>	<p>OSV 2</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne</p> <p>OSV 4</p> <p>Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</p> <p>OSV 5</p> <p>Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV 8</p> <p>Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov</p> <p>Tv: Taneční chůze a běh</p>
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<p>OVO 2</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>OVO 3</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>DV: Melodizuje jednoduché texty</p> <p>DV: Používá Orffovy nástroje k jednoduchým rytmickým doprovodům</p>	<p>Jednoduché ostinátní doprovody na dětské nástroje Orffova instrumentáře</p>	<p>OSV 5</p> <p>Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA 3. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)			
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>DV: V rámci svých možností rozlišuje vlastní hlasový rozsah</p> <p>DV: Užívá měkké nasazení tónu</p> <p>DV: Slova hudebně dělí a váže</p>	<p>Zásady hlasové hygieny Dechová, hlasová, artikulační cvičení (upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu, vázání tónů, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov) Lidová píseň Umělá píseň Populární píseň pro děti Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů Intonace: pětiténová stupnicová durová řada, opakované tóny Počátky jednoduchého dvojhlasu, instrumentální kánon</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</p> <p>OSV 8 Komunikace - řeč zvuků a slov Aj: Melodizace a rytmitizace říkadel a písní Vv: Ilustrace Čj: Vypravování Prv: Lidové zvyky a tradice</p>
RYTMICKÉ ČINNOSTI			
<p>OVO 2 Rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>OVO 3 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>DV: Na základě svých dispozic zpívá rytmicky správně</p> <p>DV: Hraje doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu</p> <p>DV: Učí se hrát mezihru při zpěvu spolužáků</p> <p>DV: Pojmenuje a používá základní Orffovy hudební nástroje</p>	<p>Rytmické činnosti ve 2/4 a 3/4 taktu Rytmus, metrum, doprovod písně Hra otázka – odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) Rytmitizace říkadel Ostinátní rytmické doprovody (Orffovy hudební nástroje)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV 8 Komunikace - řeč zvuků a slov</p>

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>OVO 6 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>DV: Rozeznává hudbu slavnostní od jiných hudebních žánrů (taneční, smuteční, ukolébavka)</p> <p>DV: Rozlišuje hru na různé hudební nástroje (dechové, bicí, strunné)</p> <p>DV: Poznává rockovou hudbu a vážnou hudbu</p> <p>DV: Rozlišuje charakter melodie (vzestupná, sestupná)</p>	<p>Poslechové činnosti: Sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby</p> <p>Rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje Sluchové rozlišení dur - moll tóniny Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 4 Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</p>
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI			
<p>OVO 5 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>DV: Rozezná a zapíše noty podle délky</p>	<p>Hudebně teoretické znalosti: Takt 2/4, 3/4 Taktování $\frac{3}{4}$ aktu Hodnoty not (čtvrtě, půlová, celá, osminová) Psaní not na linky, do mezer (c1 – g 1)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>DV: Vyjadřuje melodii, tempo, dynamiku hudby na základě vlastních emocionálních zážitků</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <p>Hudebně pohybové a taneční hry</p> <p>Dvoudobá chůze a tanec</p> <p>Pohybové vyjádření melodie</p>	<p>OSV 2</p> <p>Sebezpoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne</p> <p>OSV 4</p> <p>Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</p> <p>OSV 5</p> <p>Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV 7</p> <p>Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV 8</p> <p>Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov</p> <p>MuV 1</p> <p>Kulturní difference</p> <p>Tv: Rytmizace v pohybovém vyjádření, taneční krok</p> <p>Prv : Živá příroda (zvuky)</p>

Hudební výchova 4. roč. – 1 hod. týdně (1)			
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>OVO 2 Orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V rámci svých možností rozlišuje vlastní hlasový rozsah ▪ Dbá na měkké nasazení tónu ▪ Dělí slova hudebně a váže, dbá na správné frázování ▪ Zpívá podle zápisu jednoduché písničky nebo skladby ▪ Vytváří si základy dvojhlasého zpěvu (kánón) 	<p>Hlasová hygiena Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, hudební dělení slov, frázování) Lidová píseň (jednohlas, dvojhlas – kánón) Umělá píseň Populární píseň pro děti Melodizace textu</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí Vv: Ilustrace k písni</p>
RYTMICKÉ ČINNOSTI			
<p>OVO 3 Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni</p> <p>OVO 5 Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě svých dispozic zpívá rytmicky správně ▪ Hraje doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu (na Orffovy hudební nástroje) ▪ Pojmenovává a používá základní Orffovy hudební nástroje ▪ Zahraje přehledy, mezihry a dohry při zpěvu spolužáků 	<p>Rytmus, metrum, doprovod písničky Přehledy, mezihry, dohry Rytmizace říkadel Rytmické doprovody písni (Orffovy hudební nástroje)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 8 Komunikace</p>

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické změny</p> <p>OVO 4 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznává hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, vážná, ukolébavka apod.) ▪ Rozlišuje hru na různé hudební nástroje (dechové, bicí, strunné) ▪ Rozlišuje pohyb melodie (vzestupná, sestupná) ▪ Rozpoznává dynamické změny (zesilování a zeslabování) ▪ Rozpoznává 2/4 a 3/4 takt 	<p>Sluchové rozlišení melodické, rytmické, tempové a dynamické změny</p> <p>Výrazové prostředky hudby</p> <p>Hudební nástroje</p> <p>Kratší skladby českých i světových skladatelů</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 4 Psychohygiena</p> <p>MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VI: Rodiště hudebních skladatelů v ČR</p> <p>Vv: Kresba hudebního nástroje</p>
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI			
<p>OVO 2 Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná a zapíše notu osminovou, čtvrtovou, půlovou, celou ▪ Do notové osnovy zapisuje noty daného rozsahu 	<p>Nota osminová, čtvrtová, půlová, celá</p> <p>Takt 2/4, 3/4</p> <p>Hudební abeceda c₁ – h₁</p> <p>Stupnice C dur</p> <p>Repetice</p> <p>Legato</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<p>OVO 7 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokouší se taktovat ve 2/4 a 3/4 taktu ▪ Vyjadřuje melodii, tempo, dynamiku hudby na základě vlastních emocionálních zážitků ▪ Orientuje se v prostoru, zopakuje taneční krok (polka) 	<p>Pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky</p> <p>Taktování 2/4, 3/4 taktu</p> <p>Taneční hry</p> <p>Lidový tanec (polka) – poskočný krok</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Tv: Základní kroky vybraných tanců</p> <p>OSV 4 Psychohygiena</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p>

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 2 Orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p> <p>OVO 3 Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>OVO 5 Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokouší se o hudební improvizaci pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře ▪ Pokouší se o tvorbu přehledy, mezihry, dohry 	<p>Hra na dětské hudební nástroje Orffova instrumentáře Vytváření přehledy, mezihry, dohry</p>	<p>OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice.</p>

Hudební výchova 5. roč. – 1 hod. týdně (1)			
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>OVO 2 Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p>	<p>DV: Snaží se správně dýchat DV: Správně pracuje s dechem</p> <p>DV: Rozezná lidovou píseň od umělé a populární</p> <p>DV: Dokáže zazpívat lidovou píseň českou i slovenskou DV: Rozliší tóninu dur a moll DV: Zvládne obraty trojzvuku</p>	<p>Hlasová hygiena Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu) Lidová píseň Umělá píseň Populární píseň pro děti Lidová píseň jiných národů (slovenská) Intonace: obraty trojzvuku, orientace v durové tónině v rámci zvládnutých intonačních modelů</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 4 Psychohygiena OSV 8 Komunikace VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá EV 4 Vztah člověka k prostředí Vv: Ilustrace k písni</p>
RYTMICKÉ ČINNOSTI			
<p>OVO 3 Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>OVO 5 Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>	<p>DV: Improvizuje hru na rytmické i melodické hudební nástroje DV: Doprovází zpěv hrou na Orffovy hudební nástroje</p> <p>DV: Vytvoří k vybraným písním jednoduchý úvod, doprovod a závěr pomocí rytmických hudebních nástrojů</p>	<p>Rytmizace textu Jednoduché doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)</p> <p>Přehra, mezihra, dohra.</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 5 Kreativita OSV 8 Komunikace</p>

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>OVO 6 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>DV: Rozliší při poslechu rytmus, melodii, dynamiku a tempo</p> <p>DV: Sluchově rozliší dur a moll trojzvuk</p> <p>DV: Vyhledá v doporučené literatuře základní informace o hudebních skladatelích</p> <p>DV: Objasní rozdíl mezi kapelou, kvartetem a orchestrem</p> <p>DV: Rozpozná v poslouchaném hudebním díle výrazové prostředky</p>	<p>Orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo)</p> <p>Sluchová analýza dur, moll trojzvuku</p> <p>Hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech</p> <p>Zajímavosti ze života hudebních skladatelů</p> <p>Hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr</p> <p>Výrazové prostředky hudby</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 4 Psychohygiena</p> <p>MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VI: Rodiště hudebních skladatelů v ČR i v Evropě</p> <p>Baroko v hudbě</p> <p>Vv: Kresba hudebního nástroje</p>
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI			
<p>OVO 2 Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p> <p>OVO 4 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>DV: Upevní si dovednosti taktování ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>DV: Zaznamená noty a pomlky; vyhledá v notovém zápise noty a pomlky a pojmenuje je</p> <p>DV: Pojmenuje durovou stupnici</p> <p>DV: Vysvětlí pojmy křížek, béčko a jejich význam</p> <p>DV: Rozliší písňovou formu dvoudílnou a třídílnou</p>	<p>Taktování</p> <p>Noty a pomlky (na 4 doby, na 3 doby, na 2 doby, na 1 dobu, na ½ doby, na ¼ doby)</p> <p>Durová stupnice C dur</p> <p>Funkce posuvek (křížek, béčko)</p> <p>Písňová forma dvoudílná a třídílná</p> <p>Kánon</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p>

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 7 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	DV: Vyzkouší základní kroky lidového tance DV: Vyjádří se k hudbě pohybem	Lidový tanec (polka, valčík) Improvizace pohybem (lidová píseň, klasická i populární hudba)	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí Tv: Základní kroky vybraných tanců OSV 4 Psychohygiena OSV 5 Kreativita OSV 7 Mezilidské vztahy OSV 8 Komunikace OSV 9 Kooperace a kompetice
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
OVO 2 Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje OVO 3 Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní OVO 5 Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	DV: Pojmenuje a přečte noty v notovém partu DV: Vytvoří jednoduchý doprovod k vybraným písním na Orffovy hudební nástroje DV: Vymyslí jednoduchou přede hru, mezihru a dohru pomocí rytm..i melodických nástrojů	Čtení partitury (noty c1-e2) Jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje Využití hry na klasické hudební nástroje (žáci ZUŠ) Tvoření vlastních jednoduchých doprovodů (přede hra, mezihra, dohra)	OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice

HUDEBNÍ VÝCHOVA 6. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>OVO 2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v jednoduchém, grafickém záznamu písně ▪ Podle svých individuálních dispozic se snaží čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. ve dvojhase 	<p>Hlasová hygiena Upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících Rozšiřování hlasového rozsahu Jednohlasý a dvojhlasý zpěv – lidový dvojhlas, kánon</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</p>

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

<p>OVO 6 Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaspívá dle svých možností píseň lidovou, umělou nebo populární ▪ Rozliší skladbu vokální a instrumentální ▪ Dovede vyjádřit, co je opera, opereta a muzikál 	<p>Píseň lidová a umělá Píseň a její hudební forma Variace jako skladebný útvar Vokální a instrumentální skladba Lidová hudba – cimbálová muzika, dudácká a hudecká kapela Hudba na jevišti, hudba a tanec, hudba a slovo Formální a sémantická analýza vybraných poslechových skladeb</p>	<p>OSV 8 Komunikace - řeč zvuků VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost a tradice národů Evropy VMEGS 3 Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace MuV 1 Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) Ov: Kulturní bohatství, tradice, zvyky společnosti Regionální zvláštnosti, tradice, zvyklosti Čj: Možnosti zpracování různých literárních děl</p>
--	--	---	---

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zataktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt ▪ Pohybem vyjádří pochodový a polkový krok ▪ Vyjádří pohybově kontrast v hudbě 	Taktování Pohybové reakce na hudební ukázkou – pochod, polka Hudební výrazové prostředky - melodie, rytmus, tempo, harmonie, barva, dynamika	OSV 8 Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov Tv: Soulad pohybu s rytmem
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
OVO 3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zahrát na Orffovy nástroje jednoduchý doprovod k lidové písni 	Rytmická hra na tělo, rytmické hádanky, rytmické ozvěny Tvoření jednoduchých doprovodů na Orffovy nástroje	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Hudební výchova 7. roč. – 1 hod. týdně (1)			
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>OVO 4 Orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při zpěvu využívá správné pěvecké dovednosti a návyky hlasové, rytmické, intonační ▪ Rozpozná dur a moll tóninu, reprodukuje daný tón ▪ Respektuje dynamiku v písních ▪ Orientuje se v zápisu písně 	<p>Mutace a hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Durové a mollové tóniny Reprodukce tónů Využívání rytmických zákonitostí Tempo v hudbě Dynamika v písni Orientace v grafickém záznamu melodie Reflexe vokálního projevu vlastního i cizího /přemýšlení, zahloubání, sebezpozorování/</p>	<p>OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</p> <p>OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot</p>
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<p>OVO 6 Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Za pomoci učitele zařadí na základě získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▪ Rozdělí do skupin a vyjmenuje nástroje symfonického orchestru ▪ Rozpozná rozdíl mezi komorní a symfonickou hudbou 	<p>Práce s vybranými poslechovými skladbami</p> <p>Symfonie, symfonická báseň Sonáta, sonátová forma Polyfonní hudba – fuga, kánon Koncert jako hudební forma Hudba duchovní a světská Muzikál</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, tradice národů Evropy</p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>MuV 1 Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MuV 2 Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami – vzájemné obohacování různých kultur</p>

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků 	Tanec lidový a společenský Balet, pantomima Pohybové vyjádření hudebního obsahu vybraných písní a skladeb	OSV 8 Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov Tv: Soulad pohybu s rytmem
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
OVO 3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snaží se vytvořit jednoduchý doprovod k lidové písni 	Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře k vybraným písním	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

HUDEBNÍ VÝCHOVA 8. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách OVO 4 Orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ▪ Dle svých individuálních schopností umí intonačně čistě a rytmicky přesně zazpívat vybranou populární píseň ▪ Respektuje dynamiku písně ▪ Seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby 	Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Techniky vokálního projevu – scat, falzet, brumendo Práce s populární písní Zpěv jednotlivce	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) OSV 9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

OVO 6 Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku OVO 7 Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami OVO 8 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí rozdíl : hudba vážná /klasická/ a populární ▪ Porovnává slyšenou hudbu z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ▪ Vnímá užité hudebně výrazové prostředky a chápe jejich význam ▪ Za pomoci učitele zařadí poslouchanou skladbu do příslušného období 	Původ hudby – pravěk, starověk Průřez hudebními dějinami evropské hudby – gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus a hudba 20. století Formální a sémantická analýza vybraných ukázek z děl nejvýznamnějších představitelů jednotlivých slohových období Hudební styly a žánry USA jako kolébka jazzu Swing 30. - 40. léta Rock and roll, country and western 50. léta Rocková hudba v období 60. – 80. let	OSV 8 Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost a tradice národů Evropy VMEGS 3 Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace MuV 1 Kulturní difference MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) D: Umělecké slohy
---	---	---	--

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> Volí vhodný typ pohybových prvků k poslouchané hudbě Pokusí se o vlastní ztvárnění hudby tanečním pásmem 	Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) Tv: Soulád pohybu s rytmem
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> Pokusí se vytvořit jednoduchý doprovod k vybraným písním 	Akordy a jejich obraty, akordové /kytarové/ značky Hra na jednoduché hudební nástroje, vytváření jednoduchého doprovodu k vybraným písním	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

HUDEBNÍ VÝCHOVA 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>OVO 4 Orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uplatňuje získané pěvecké návyky ▪ Dle svých pěveckých schopností zpívá kultivovaně písně různých žánrů ▪ Využívá různé techniky vokálního projevu /scat, falzet, brumendo/ 	<p>Upevňování již osvojených pěveckých dovedností hlasových, rytmických a intonačních</p> <p>Převádění tónů z nezpěvné do zpěvné polohy</p> <p>Hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti – transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</p> <p>OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)</p>

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

<p>OVO 6 Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>OVO 7 Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>OVO 8 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s nejvýznamnějšími představiteli slohových období ▪ Charakterizuje hudební dílo, vytváří vlastní soudy a preference ▪ Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích ▪ Hodnotí hudební umění a vytváří vlastní soudy na pojmy umění a kých 	<p>Počátky hudebních dějin u nás</p> <p>-Gregoriánský chorál</p> <p>Česká hudební renesance</p> <p>Baroko, klasicismus a romantismus v české hudbě</p> <p>Analýza vybraných skladeb v jednotlivých obdobích</p> <p>Hudební dílo v kontextu s životem autora, dobou vzniku a vlastními zkušenostmi</p> <p>Jazz a swing v české hudbě</p> <p>Tramprská píseň</p> <p>Divadlo malých forem 50. a 60. léta</p> <p>Stručný přehled vývoje české pop. hudby od 60. let po současnost</p> <p>20. století v české vážné hudbě</p> <p>Inspirace, epigonství, kých, módnost a modernost, stylová provázanost</p>	<p>MuV 1 Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MuV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)</p> <p>D: Umělecké slohy</p> <p>Čj: Divadlo</p>
--	--	---	---

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> Ztvárňuje dle svých pohybových předpokladů kreativně hudbu vlastním tanečním pásmem - improvizuje 	Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) Tv: Soulad pohybu s rytmem
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
OVO 1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> Získá velmi stručný přehled o možnostech zvukového záznamu hudby Vytvoří dle svých hudebních schopností jednoduchý doprovod k vybraným písním 	Technika v hudbě, nahrávací technika – záznam hudby Hra na jednoduché hudební nástroje, vytváření jednoduchého doprovodu k vybraným písním	OSV 5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby, opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech tolerantního přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Na I. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem

chápat. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální.

Ve výuce v 1. až 3. ročníku převládají různé hravé činnosti a experimentování, ve 4. až 5. ročníku přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. V 6. až 9. ročníku se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnost). Ve větším rozsahu se zaměřuje i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Předmět Výtvarná výchova bude v 8. a 9. ročníku vyučován společně s praktickými činnostmi ve dvouhodinách ve čtrnáctidenních cyklech.

V předmětu Výtvarná výchova se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost, tvořivost a kultivovaný projev
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost
- Učíme žáky různým výtvarným technikám s použitím vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin národů a národností

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu a k obohacování emocionálního života

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (návštěva výstav, kulturních památek, exkurze) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k tvorbě
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti
- Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé materiály a techniky
- Různými formami (exkurze, film, výstavy apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi
- Talentovaným žákům pomáháme při volbě jejich studia

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. – 3. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1</p> <p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p>	<p>DV: Rozezná a pojmenuje barvy v základní škále, kterou má k dispozici; pojmenuje odlišné odstíny</p> <p>DV: Rozezná základní plošné a prostorové tvary, pojmenuje je a použije ve vlastním obrazném vyjádření</p> <p>DV: Rozliší základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt)</p> <p>DV: Pojmenuje a charakterizuje prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodní jejich užití</p> <p>DV: Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt</p>	<p>Barvy barevný kontrast a harmonie barvy jara, léta, podzimu, zimy hra s barvou barvy základní (husté, řídké, světlé, tmavé) barvy kontrastní, doplňkové symbolické funkce barev: barvy smutné, veselé výtvarné využití vzniklých náhodností a představ</p> <p>Linie hra s linií na základě představ a fantazie grafický záznam pohybu poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností</p> <p>Modelování poznávání základních vlastností plastických materiálů, vyjádření objemu modelováním rozvíjení citu pro prostor poznávání základních prostorových útvarů, modelování podle skutečnosti</p> <p>Užité práce dekorativní a prostorové kompozice plochy s použitím libovolných prvků vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ vyjádření prostorových útvarů seskupováním a kombinováním přírodních materiálů</p> <p>Kde jsou barvy Linie, tvary kolem nás (vycházky)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí - poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení</p> <p>Mezipředmětové vztahy : Čj: Psaní (druhy písma) M: Geometrické tvary, tělesa Aj: Pojmenování barev Prv: Vycházky po okolí Pč: Práce s drobným materiálem</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 2 V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>OVO 3 Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa</p> <p>DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty</p> <p>DV: Vyjádří se slovy, pohybem i zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu</p> <p>DV: Vyjádří vjem sluchový, hmatový, dotkový, chuťový či pohybový</p> <p>DV: Aplikuje vjemy interiéru i exteriéru, prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci</p> <p>DV: Vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost)</p> <p>DV: K vlastnímu obraznému vyjádření vypráví příběh. Citlivě a pozorně naslouchá příběhům ostatních</p> <p>DV: Obrazně vyjádří děj pohádky</p>	<p>Zážitky z každodenního života s využitím dostupných prostředků vizuálního vyjádření</p> <p>Zážitky z divadelního představení Pohádka</p> <p>Výtvarné techniky, prostředky a materiály: kresba (uhel, rudka, tužka, křída, dřívko, tuš aj.) malba (temperové a vodové barvy, pastel, voskový pastel) Kombinované techniky, koláž, tiskátka, frotáž modelovací hmota přírodní materiály</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 5 Kreativita OSV 8 Komunikace MuV 1 Kulturní difference MuV 2 Lidské vztahy EV 4 Vztah člověka k prostředí - výchova k ochraně životního prostředí Prv: Kalendář přírody Čj: Čtení pohádek, příběhů Prv: Naše okolí Hv: Poslech hudby a jeho výtvarné vyjádření</p>
<p>OVO 4 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>OVO 5 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>DV: Vyhledá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis</p> <p>DV: Jednoduše objasní svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček</p> <p>DV: Vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo</p> <p>DV: Spolupracuje na společném díle ve dvojici i ve skupině, posoudí vlastní přínos pro společnou práci</p> <p>DV: Vytváří společné prostředí ve třídě</p> <p>DV: Zhodnotí a posoudí dílo své i spolužáků</p> <p>DV: Porovnává různá výtvarná díla s dosavadní zkušeností</p> <p>DV: Při vycházkách se seznamuje s různými druhy výtvarného umění</p>	<p>Práce s ilustrací, ilustrátoři pro děti Loutka, hračka, maňásek v životě dítěte Návštěva výstavy Seznamování s různými druhy výtvarného umění: malířství, sochařství, architektura, ...</p>	<p>OSV 8 Komunikace OSV 4 Kooperační a kompetice MeV 1 Kritické vnímání mediálních sdělení MeV 5 Vliv médií ve společnosti Prv: Kulturní památky v naší obci výstavy, muzeum Čj: Knihovnické lekce – ilustrace, divadelní představení Čj: Písmenkové pohádky</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. – 5. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>OVO 2 Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>DV: Rozpoznává, pojmenuje a aktivně užívá barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá a pojmenuje odlišné odstíny</p> <p>DV: Porovnává, rozlišuje a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy</p> <p>DV: Rozpoznává základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření</p> <p>DV: Porovnává a odlišuje plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru</p> <p>DV: Dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt). Intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla</p> <p>DV: Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty</p>	<p>Malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce</p> <p>Náš obec; společná trojrozměrná práce, volná parafráze prostorových a objemových forem a představ ve vazbě na známé prostředí</p> <p>Co vidíme na obraze, na soše, na fotografii, proč to autor použil, jak na nás dílo působí? Co můžeme změnit a jak se změní výraz díla?</p> <p>Volné variace na současná umělecká díla</p> <p>Návštěvy galerie, výstav, ateliérů, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe</p> <p>Jak vidíme svět kolem nás; osobitě vyjadřování na zadaná témata</p> <p>Malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a sochařské techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>VI: Moje město Př: Moje oblíbené zvíře Plakát k ochraně přírody</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 3 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho/její nejbližší sociální vztahy</p> <p>OVO 4 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>OVO 5 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost</p> <p>DV: Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření</p> <p>DV: Vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření</p> <p>DV: Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek</p> <p>DV: Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový</p> <p>DV: Rozliší specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření</p> <p>DV: Dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci</p> <p>DV: Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh</p>	<p>Vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých; doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu, ...</p> <p>Já a moji blízcí; práce na téma vztahů mezi lidmi Tady vládnu já; výrazová proměna okolí Moje stopy, co po mně zůstává; dlouhodobé sledování stop zanechávaných cestou do školy, při hrách Zahrajme si na obrazy; inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů</p> <p>Je voda modrá i pro moje tělo při koupání? Namaluj svoji písničku; rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu</p> <p>Jak létal míč po hřišti; skupinová práce, různé způsoby záznamu pohybu Kdybychom byli někdo jiný; ptáci, zvířata, hmyz; experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů: zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb, vzájemné vztahy a změny polohy v prostoru Záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí Vyprávíme obrazem; ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí MuV 1 Kulturní difference</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Př: Moje rodina Sluneční soustava Povrch měsíce Čj: Vlastní komiks Obrázkové písmo</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>OVO 7 Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje</p>	<p>DV: Vybaví si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný</p> <p>DV: Dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní VOV vlastní či jiného autora</p> <p>DV: Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě</p> <p>DV: Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním VOV</p> <p>DV: Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo VOV nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh</p>	<p>Jaká díla nás obklopují; rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí Galerie ve třídě; proměnlivá společná sbírka pozoruhodných VOV včetně komentářů a poznámek k dílům Co se mi líbí; hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích Můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů, ... Proč se mi líbí</p> <p>Zkusme tam s nimi žít; kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; koláž, instalace</p> <p>Obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme; vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla</p>	<p>MuV 1 Kulturní difference MuV 2 Lidské vztahy</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MeV 2 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>Pč: Výroba vlastního archivu významných ilustrátorů</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. - 7. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>OVO 2 Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>DV: Rozpoznává a používá širokou škálu výrazových prostředků k vlastnímu vyjádření</p> <p>DV: Zkouší si volit a vybírat z nabídnutých materiálů, technik a postupů ty, které vedou k optimálnímu výsledku vlastní práce</p> <p>DV: Pokouší se vyjádřit tradičními prostředky (kresba, malba, grafické techniky, modelování, sopečnické postupy, práce s objektem a prostředím, instalace)</p> <p>DV: Snaží se vyjádřit vjemy ostatními smysly a uvést je do vztahu s vnímáním zrakem</p> <p>DV: Rozpoznává a pokouší se různými prostředky vyjádřit vjem rytmu, zvuku, pohybu</p> <p>DV: Snaží se odhadnout přítomnost vjemů ostatních smyslů v díle druhého</p> <p>DV: Bude užívat digitální technologie (digitální fotografie, digitální video)</p> <p>DV: Snaží se posuzovat výsledky vlastní práce a porovnat je s výsledky ostatních, dovede posoudit účinek svého díla</p>	<p>Práce s širokou tematikou, individuální, skupinové, kolektivní, s cíleným využitím všech dostupných prostředků, technik a formátů</p> <p>Kresba uhlem, tužkou, dřívkem, perem, stopou v materiálu</p> <p>Pastel, tempera, vodové a akrylové barvy</p> <p>Plastelinoryt</p> <p>Modelování a tvarování ubíráním hmoty</p> <p>Nalezený objekt, sestavený objekt, koláž, asambláž</p> <p>Instalace, environment</p> <p>Energie v nás a kolem nás; vztahy a síly, které vytvářejí náš svět</p> <p>Makrosvět a mikrosvět; zkoumání a objevování skrytých podob světa v souvislosti se změnami měřítka a úhlu pohledu</p> <p>Můj umělecký deník. Záznamy o setkáních s uměleckými díly historie i současnosti vedené osobitou formou, architektura v dějinách</p> <p>Další práce v klasických materiálech navazující na fotografie a rozvíjející jejich výrazové možnosti</p> <p>Práce v exteriéru</p>	<p>OSV 2 Sebezpoznaní a sebezpojetí</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>F, Př, D, Z: Motivace</p> <p>M: Modely jednotek obsahu a objemu, modely těles</p> <p>Hv: Hudební nahrávky</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 3</p> <p>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>OVO 4</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; hodnotí jeho účinky a porovnává je s účinky již existujících i běžně užívaných vyjádření</p>	<p>DV: Vnímá a snaží se vyjádřit stavy a proměny přírodních dějů</p> <p>DV: Pokouší se vyjádřit situaci, proměnu, děj, příběh, vytvořit řadu či sérii prací s epickým obsahem</p> <p>DV: Snaží se vyjádřit a vnímá v díle náladu, emoci, konflikt a experimentuje s vyjadřovacími prostředky k dosažení silnějšího nebo odlišného účinku</p> <p>DV: Zkoumá nové, dosud neznámé vyjadřovací prostředky, kombinuje je a sleduje změny účinku svého vyjádření vyvolané změnou vyjadřovacích prostředků</p> <p>DV: Zkoumá vnější vzhled i strukturu věcí, v tvorbě vychází z pozorování i vlastní fantazie</p>	<p>Všichni jsme pozorovatelé; vytvoření a reflexe vlastního pojetí úkolu v rámci zadání, příběhu nebo zachycení proměny, procesu na zadané téma</p> <p>Záměna vyjadřovacích prostředků; namaluj fotografii, inscenuj obraz, ...</p> <p>Pozorování, záznam a reflexe vlastních zkušeností s reálným světem i s jejich vyjádřením, témata podle zadání</p> <p>Plastická a prostorová tvorba (postavy z drátů, kaširované hlavy na balónku – kolektivní práce)</p>	<p>MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MuV 2 Lidské vztahy</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 8 Komunikace</p>
<p>OVO 5</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu</p> <p>OVO 6</p> <p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>DV: Snaží se zjistit smyslový účinek svého i cizího díla, dovede o něm uvažovat při tvorbě i vnímání díla</p> <p>DV: Pokouší se vnímat emotivní a symbolické obsahy ve vizuální komunikaci.</p> <p>DV: Zkouší vyjádřit své prožitky a pocity prostřednictvím díla, uvědomuje si je a hovoří o nich</p> <p>DV: Hovoří o prožitcích a pocitech vyjádřených v díle jiného</p> <p>DV: Vnímá a interpretuje obsahy expresivních a nefigurativních uměleckých vyjádření</p>	<p>Reflexe účinku vlastních prací, vytváření vztahu k vlastnímu dílu jako k plnohodnotnému vyjadřovacímu prostředku</p> <p>Proměny vyjadřovacích forem a prostředků v umění 20. století</p>	<p>OSV 6 Poznávání lidí</p> <p>OSV 8 Komunikace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 7 Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>OVO 8 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>DV: Učí se vnímat rozdíly mezi uměleckým vyjádřením a běžnou vizuální produkcí, dovede vyjádřit základní specifika uměleckého vyjádření.</p> <p>DV: Snaží se uvědomit si vliv sociální role a postavení jedince na jeho vlastní tvorbu i interpretaci děl jiných</p> <p>DV: Učí se rozpoznávat základní formální znaky hlavních uměleckých slohů a směrů.</p> <p>DV: Snaží se odhadnout účinky použitých děl, vnímá vliv způsobu prezentace na jejich působení</p>	<p>Expresa, expresivita a její podoby ve výtvarném umění Abstrakce; cesty k nefigurativní tvorbě</p> <p>Je umění to, co se nám líbí? Galerie ve třídě; společná sbírka, proměnlivá instalace mapující rozšiřování zkušeností se světem vizuální tvorby Umění, které nás obklopuje; místní architektonické památky, volná umělecká díla, galerie, výstavy, nejbližší velká galerie. Základní orientace v uměleckých slozích a hlavních uměleckých směrech ve vztahu k osobní zkušenosti žáků</p> <p>Galerie a výstavy, práce s reprodukovánými díly, tvůrčí i slovní reflexe spatřených děl</p>	<p>MuV 1 Kulturní difference</p> <p>MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV 6 Tvorba mediálního sdělení</p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané</p> <p>Navštěvy výstav: Účast na výtvarných soutěžích Výzdoba a úprava interiéru školy Reakce na aktivity, výtvarné zájmy a podněty vycházející od žáků</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. - 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>OVO 2 Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>DV: Pod vedením zaznamenává a vyjadřuje prožitky s kontaktu s realitou, realitu zkoumá z různých hledisek</p> <p>DV: Samostatně volí způsob vyjádření, materiál a techniku VOV s využitím všech dostupných vyjadřovacích možností. Záměrně experimentuje s jejich účinky, dovede posoudit rozdíly</p> <p>DV: Snaží se vyjádřit a zaznamenat vlastní prožitky. Směřuje ke komplexnímu vyjádření, které zahrnuje i řazení prací do sérií a větších celků a jejich prezentaci</p> <p>DV: Pokouší se vnímat vztahy mezi vnímáním zrakem a ostatními smysly, uvědomuje si je v dílech jiných a využívá je ve vlastní tvorbě Vyhledává, kombinuje i samostatně vytváří prostředky k vyjádření vjemů ostatními smysly</p>	<p>Samostatná volba prostředků, technik a způsobů výpovědi v rámci zadaného tématu</p> <p>Výběr vlastního pojetí v rámci zadání nebo projektu, vyhledání a tvůrčí zpracování vlastního dílčího tématu</p> <p>Prezentace vlastních prací v rámci většího celku, práce v sériích; soubor maleb, kreseb, fotografií atd. na zadané téma – např.: projekt Dřevo, projekt Oko, projekt Voda</p> <p>Slovo, hudba, pohyb, prostor a jejich kombinace</p> <p>Samostatná nebo společná práce s využitím kombinace vnímání různými smysly – hudba, nálada</p> <p>Práce v pléneru</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 5 Kreativita</p> <p>F, Př, D, Z, Ch: Motivace M: Modely jednotek obsahu a objemu, modely těles Hv: Hudební nahrávky</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 3 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>OVO 4 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; hodnotí jeho účinky a porovnává je s účinky již existujících i běžně užívaných vyjádření</p>	<p>DV: Snaží se využít a respektovat osobité vlastnosti osvojených tradičních postupů práce a jejich kombinací (kresba, malba, kombinované techniky, grafické techniky, sochařské postupy, práce s objektem, instalace)</p> <p>DV: Pokouší se využívat dostupnou digitální techniku zcela samostatně, při skupinové práci nebo s pomocí učitele (digitální fotografie a její úpravy, animace s využitím běžných nebo speciálních programů, video)</p> <p>DV: Při skupinové práci nebo v rámci projektu s využitím digitálních médií vytvoří pod vedením individuálně nebo ve skupině větší významový celek s přesahem mimo vyučovací hodinu (série fotografií, obrazová reportáž, hraný dokument, záznam skutečné události)</p> <p>DV: V rámci zadání se snaží samostatně vyhledávat a volit témata a k nim odpovídající prostředky k vlastnímu vyjádření, směřuje k uvědomění vlastního výrazového rukopisu</p>	<p>Dlouhodobý projekt umožňující využití tradičních postupů i moderních médií, zaměřený na osobní nebo skupinovou tvůrčí výpověď, reflektující vztahy, procesy a změny ve třídě, ve škole, v bezprostředním okolí</p> <p>Fotoreportáž, fotopříběh, animace s využitím řazení fotografií nebo aplikace jednoduchých programů</p> <p>Pohyb a proměna v dokumentu; krátké video; zachycení změny, vývoje, procesu založené na pozorování a posuzování přirozeně probíhajících změn</p> <p>Samostatná práce s vlastní volbou tématu a zadání, prezentace této práce,</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 8 Komunikace OSV 9 Kooperace a kompetice</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu</p> <p>OVO 6 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků</p> <p>OVO 7 Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim</p> <p>OVO 8 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>DV: Učí se i vnímat VOV v rovině smyslového účinku i v rovinách symbolických významů, snaží se uvědomovat si vzájemnou provázanost i odlišnost těchto rovin působení</p> <p>DV: Prostřednictvím vlastní tvorby se pokouší vyjádřit svoji sociální zkušenost, své emoce a postoje</p> <p>DV: Učí se reagovat se zájmem a porozuměním na umělecká díla současnosti i historie a pokouší se rozpoznávat na základě historických souvislostí a formálních znaků hlavní umělecké slohy a směry.</p> <p>DV: Vnímá umělecké dílo jako sdělení se specifickým obsahem</p> <p>DV: Formuluje a obhazuje vlastní názor na mimoumělecké vizuální projevy – grafitti, street art</p> <p>DV: Snaží se orientovat v běžné produkci médií, tiskové a televizní reklamní a marketingové vizuální komunikace, vnímá reklamu v jejích sociálních a kulturních souvislostech a uvědomuje si a kriticky hodnotí její působení</p> <p>DV: Pokouší se popsat, jak vnímá díla umělecká (v galerii, na výstavě, v reprodukované podobě) i neumělecká (ilustrace, film, hudební klip, webová stránka) a odůvodnit svůj názor na ně</p> <p>DV: Pokouší se charakterizovat vlastní umělecký prožitek z díla</p> <p>DV: Pracuje s VOV jako s plnohodnotnou součástí mezilidské komunikace, uvědomuje si všestrannost vizuální komunikace ve společnosti; bude se snažit pod vedením postřehnout a vyjádřit rozdíl mezi uměleckým dílem a produktem se zábavným, komerčním nebo politickým účelem</p> <p>DV: Snaží se používat VOV s konkrétním záměrem, učí se posoudit účinek vytvořeného a použitého díla. Pokouší se navrhnout změny charakteru díla a odhadnout změnu účinku</p>	<p>Výtvarné umění (především) druhé poloviny 20. století Dada a jeho ozvěny v umění druhé poloviny 20. století Předměty v umění; objekt, instalace, environment Koncepty v myšlení a v umění; hlavní tendence výtvarného umění od poslední třetiny dvacátého století do současnosti Návrh a provedení vlastního erbu prezentujícího osobnost tvůrce Potřebujeme všechno? Skupinová práce, dlouhodobý projekt reagující na reklamy v médiích a jejich strategie Můj umělecký deník. Záznamy o setkáních s uměleckými díly historie i současnosti vedené osobitou formou Stopy druhých kolem nás; kritická dokumentace a reflexe mimoumělecké vizuální tvorby v místě bydliště nebo školy To musíte vidět! Besedy a rozhovory o aktuálních zážitcích a setkáních s vizuální tvorbou, samostatná nebo skupinová vystoupení reflektující tyto zážitky Je to všechno opravdu tak? Tvůrčí reflexe vnímaných produktů vizuální komunikace, zaměřená na porovnání individuálního vnímání uměleckého a mimouměleckého sdělení</p>	<p>OSV 2 Komunikace OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická</p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané</p> <p>MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MeV 4 Vnímání autora mediálních sdělení MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MuV 1 Kulturní difference</p> <p>Návštěvy výstav: Účast na výtvarných soutěžích Zviditelnění školy ve městě, v regionu Výzdoba a úprava interiéru školy Reakce na aktivity, výtvarné zájmy a podněty vycházející od žáků</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- o poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- o pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- o poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- o získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- o využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- o propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- o chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- o aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v povinné tělesné výchově.

Výuka je organizována v tělocvičně, která se nachází v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště Gymnázia Kojetín a krytý plavecký bazén v Kroměříži nebo Vyškově.

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova sice členěna do třech základních, na sebe navazujících etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. První etapa zahrnuje 1. až 3. ročník, druhá 4. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník. Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do jednotlivých ročníků a rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují. Výuka od 1. do 5. ročníku probíhá v rámci jedné třídy, od 6. ročníku hoši a dívky odděleně.

Do výuky Tělesné výchovy na I. stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn smluvně s plaveckou školou.

Na II. stupni ZŠ žáci v 7. ročníku absolvují týdenní lyžařský kurz.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezujeme používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	DV: Užívá pohyb pro zdraví a dobrý pocit, nevyhýbá se pohybové zátěži DV: Cvičí s hudebním doprovodem	Činnosti ovlivňující zdraví Informace o bezpečnosti a hygieně Vedený pohybový režim ve cvičební jednotce Vhodné rozcvičení, zátěžové a kompenzační cviky	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 4 Psychohygiena Prv: Péče o zdraví
OVO 3 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích OVO 2 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	DV: Podle možností se podílí na činnosti skupin a nachází svou roli v týmu DV: Prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic DV: Podílí se na spolupráci všech členů kolektivu při relaxaci DV: Provádí jednoduché pohybové činnosti individuálně nebo ve skupině DV: Sleduje a povzbuzuje ostatní žáky při pohybových činnostech a soutěžích	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Drobné hry, úpoly, závody družstev, upravená mela a vybíjená, vybrané hry, padák, překážková dráha Základní činnosti sportovních her – přihrávka obouruč trčením, přihrávka jednoruč, chytání míče Atletická příprava Hod (hod míčkem na výkon) Běh (rozvoj běžecké vytrvalosti, volný běh, rychlý běh, technika běhu, běh na 30 – 50 metrů) Skok (skok daleký z rozběhu) Cvičení s náčiním Lavičky (překonávání různými způsoby našíř, nadél), cvičení se švihadly Plné míče Švédská bedna Trampolína – přípravná cvičení pro nácvik odrazu Šplh na tyči – přípravná cvičení Cvičení na žebřinách – základní dovednosti Akrobatická příprava Kotoul vpřed – přípravná cvičení Stoj na lopatkách, kolébka Rytmická gymnastika a lidové tance Mazurka. Závody a soutěže družstev Mezitřídní soutěže	VDO 1 Občanská společnost a škola Prv: Škola - vztahy mezi dětmi OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání M: Určení místa v řadě Hv: Lidové tance Prv: Zdraví a jeho ochrana

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>DV: Nosí cvičební úbor a obuv, dodržuje pravidla hry, rozvíjí se a používá kompenzační cviky</p>	<p>Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v tělocvičně, nářadovně, šatně a během cvičení</p> <p>Průpravné a přímivé cviky</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí VDO 1 Občanská společnost a škola Prv: Správné chování</p>
<p>OVO 5</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>DV: Reaguje na pokyny různých forem, signály při různých činnostech (mimořádné situace)</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení Smluvené signály, povely, názvosloví jednoduchých cviků Rychlý nástup a přesun</p>	<p>OSV 8 Komunikace Prv: Zdraví a jeho ochrana</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	DV: Užívá pohyb pro zdraví a pro dobrý pocit DV: Nevyhýbá se pohybové zátěži DV: Správně drží tělo	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Informace o bezpečnosti a hygieně Vedený pohybový režim (cvičební jednotka) Vhodné rozcvičení, zatížení, kompenzační a relaxační cvičení Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti Koordinace pohybu Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 4 Psychohygiena Prv: Lidské tělo Vv: Výtvarné vyjádření pohybu
OVO 4 Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	DV: Sam zvolí a nosí vhodný cvičební úbor a obuv DV: Dodržuje pravidla hry a bezpečného chování DV: Provádí rozcvičení a používá kompenzační cviky	Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování během cvičení i v šatně Hygiena při Tv – hygiena pohybových cvičení, vhodné oblečení a obuv Bezpečnost při pohybových činnostech Pohybové chvilky	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí VDO 1 Občanská společnost a škola
OVO 3 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	DV: Dle vlastních možností se podílí na činnosti skupiny a nachází svou roli v týmu	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením Úpoly (přetahy, přetlaky) Závody družstev Míčové hry (přihrávky obouruč a jednoruč, trčením obou ruč) Házení a chytání míče Vybíjená s pravidly upravenými věku a dovednostem Vybrané hry	VDO 1 Občanská společnost a škola

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 2 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	DV: Prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností podle vlastních dispozic DV: Orientuje se podle turistických značek pod vedením učitele DV: Osvojuje si základní plavecké dovednosti	Základy gymnastiky Průpravná cvičení Akrobacie (kotoul vpřed a vzad) Cvičení s náčiním (švihadla, plné míče) a na nářadí (lavičky, švédská bedna, žebřiny, trampolína, šplh na tyči) odpovídající velikosti a hmotnosti Atletická průprava Hod míčkem Běh na 50 m (přímý, přes překážky, vytrvalostní) Skok z místa, skok daleký Rytmická gymnastika a jednoduché tance Vyjádření melodie a rytmu pohybem Hudebně pohybové hry Turistika a pobyt v přírodě V rámci Školy v přírodě chůze v terénu, ochrana přírody Plavání - základní plavecká výuka	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání Prv: Hry dětí, sport Hv: Smysl pro rytmus; lidové písně
OVO 5 Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	DV: Reaguje na pokyny různých forem DV: Orientuje se dle signálů při různých činnostech i při mimořádných situacích	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv Organizace při Tv Zásady chování a jednání (smluvené signály a povely, názvosloví jednoduchých cviků, rychlý nástup a přesun)	OSV 8 Komunikace M: Určení místa v řadě
OVO 11 Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti OVO 12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	DV: Osvojuje si základní plavecké dovednosti	Plavání - základní plavecká výuka	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání

TĚLESNÁ VÝCHOVA 3. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	DV: Užívá pohyb pro zdraví a pro dobrý pocit DV: Nevyhýbá se pohybové zátěži DV: Uplatňuje správné držení těla DV: Odstraňuje cvičením únavu při výuce (s pomocí učitele)	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti Správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti a koordinace pohybu	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 4 Psychohygiena Prv: Lidské tělo Vv: Výtvarné vyjádření pohybu
OVO 4 Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	DV: Volí vhodné oblečení DV: Zdůvodní smysl dodržování pravidel hry a zásady bezpečného chování DV: Přivolá pomoc při zranění	Hygiena při Tv – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí VDO 1 Občanská společnost a škola Prv: Ochrana člověka za mimořádných situací
OVO 3 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	DV: Nachází svou roli v týmu DV: Užívá herní dovednosti a herní myšlení DV: Podílí se na činnosti skupin DV: Používá základní způsoby házení a chytání míče DV: Užívá k pohybové hře jiné předměty než tělocvičné náčiní DV: Hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Drobné pohybové hry Úpoly (přetahy a přetlaky) Závody družstev Vybrané sportovní hry a jejich základy (vybíjená) - přihrávka jednoruč a obouruč - chytání obouruč a jednoruč - vedení míče (dribling) - střelba na koš jednoruč a obouruč - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře Netradiční pohybové činnosti	VDO 1 Občanská společnost a škola Prv: Vztahy, role, chování v kolektivu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 2</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>DV: Usiluje o přesné provádění pohybů</p> <p>DV: Prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních dovedností dle vlastních dispozic</p> <p>DV: Pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní</p> <p>DV: Proveďte kotoul vpřed a vzad</p> <p>DV: Používá základy gymnastického odrazu</p> <p>DV: Vyjádří hudbu pohybem</p> <p>DV: Orientuje se podle turistických značek s pomocí učitele</p> <p>DV: Užívá základní plavecké dovednosti</p>	<p>Základy gymnastiky Průpravná cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti Akrobacie Kotoul vpřed Kotoul vzad Průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou Přeskok (průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku, přeskok 2 - 4 dílů bedny odrazem z trampolínky) Hrazda (průpravná cvičení) Kladinka (chůze bez dopomoci) Šplh Rytmické a kondiční gymnastické činnosti Cvičení s hudbou Základy estetického pohybu Jednoduché tance Základy atletiky Běh (rychlý běh do 60 m, vytrvalostní běh do 1000 m, běh v terénu) Skok (skok do dálky, skok do výšky - průprava) Hod (hod míčkem z místa) Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu (v rámci Školy v přírodě) Plavání Základní plavecká výuka</p>	<p>OSV 1</p> <p>Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Hv: Rytmus, rytmická cvičení</p> <p>Prv: Orientace v přírodě, v mapách, světové strany</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	DV: Reaguje adekvátně na pokyny dospělých (i při mimořádných situacích) DV: Orientuje se podle signálů při různých činnostech DV: Uplatňuje zásady fair play jednání při hře DV: Zhodnotí vlastní úspěch či neúspěch	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv Organizace při Tv Zásady chování a jednání - smluvené signály a povely - názvosloví jednoduchých cviků - zásady chování fair play - měření výkonů - základní pohybové testy - rychlý nástup a přesun	OSV 8 Komunikace Prv: Jednotky času, délky M: Jednotky délky (m, cm)
OVO 11 Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti OVO 12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	DV: Osvojuje si základní plavecké dovednosti	Plavání - základní plavecká výuka	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání

TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. – 5. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	DV: Vybaví si nutnost další pohybové zátěže mimo hodiny TV, pokud chce zlepšovat své schopnosti a dovednosti pro radost z pohybu, výkonu a zlepšení.	Průprava sportovní gymnastiky. Nácvik rozvoje R.S.O.V. Atletika - sprint, skok, hod, vytrvalý běh Rytmická cvičení	OSV 2 Sebepoznání a sebepečení Hv: Rytmus
OVO 2 Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	DV: Objasní smysl průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti.	Přímivé cviky, kompenzační a relaxační cvičení pro zahájení činnosti i pro ukončení - uklidnění. Posilovací cykly	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
OVO 3 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	DV: Reaguje na odpor soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky	Drobné hry - úpoly Soutěže družstev	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání Př: Chráníme si zdraví
OVO 4 Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	DV: Používá adekvátní cvičební úbor a obuv, dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny i při přesunech a převlékání	Informace o bezpečnosti a hygieně Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před pohybovou činností	OSV 4 Psychohygiena
OVO 5 Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti OVO 3 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	DV: Rozliší hodnotu výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím a při posuzování sebe se drží reality v míře sebezapření i při prezentaci výkonů	Sportovní hry - HČJ vybíjené, HČD přehazované Malá kopaná, hod na koš	OSV 6 Poznávání lidí

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 6 Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	DV: Rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play. Pomáhá méně disponovaným a sám přijme pomoc od disponovanějších	Míčové hry dle výběru Florbal Turnaje “mistrů” Pravidla her, závodů a soutěží	VDO 1 Občanská společnost a škola VI: Pravidla soužití v třídním kolektivu
OVO 7 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	DV: Odhadne informaci popisující požadovanou činnost	Názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí „Úkolové“ cvičení	OSV 8 Komunikace
OVO 8 Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	DV: Užívá organizační pokyny při hrách a soutěžích a objasní je ostatním	Přehazovaná v prostorech zmenšených hřišť a zjednodušenými pravidly	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednost.
OVO 9 Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	DV: Posoudí vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků	Testy HČJ Kondiční testy	M: Měření a zapisování dosažených výkonů do tabulky
OVO 10 Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	DV: Aplikuje informace pro vlastní zlepšování výkonu i pro motivaci třídního družstva při soutěžích	Vybrané míčové hry jako příprava na reprezentaci třídy a školy Minisestava SG Šplh Atletický čtyřboj Štafeta	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (2)**ČLOVĚK A SPORT**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>Dodržuje bezpečnostní pravidla v zájmu zdraví i bezpečnosti vlastní i skupinové</p>	<p>Bezpečnost v TV, pravidla a organizace výuky</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí EV 4 Vztah člověka k prostředí Př: Výchova ke zdraví</p>
<p>OVO 9 Naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Aplikuje význam pohybových aktivit pro navozování a upevňování mezilidských vztahů a kontaktů</p>	<p>Základní olympijské myšlenky</p>	<p>MuV 2 Lidské vztahy D: Olympijské hry</p>
<p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě Používá získané poznatky a dovednosti k péči o svoji tělesnou zdatnost a zdraví</p>	<p>Základní význam sportu a jednotlivých druhů cvičení, jejich použití v denním režimu a životě Zdravý životní styl (fitcentrum, sauna, ... - dle možností)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí Př: Výchova ke zdraví</p>
<p>OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>Při komunikaci v Tv a při sportu používá správné názvosloví</p>	<p>Základní pojmy a názvosloví spojené s jednotlivými druhy sportu a cvičení</p>	<p>OSV 8 Komunikace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost Používá správné držení těla, správné zapojení dechu Věnuje se pravidelně pohybové akt.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační a jiná cvičení Celkové posilování svalového aparátu, rozvoj síly, rychlosti a vytrvalosti</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizaci</p>
<p>OVO 3 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</p>	<p>Provede úvodní část hodiny</p>	<p>Úvodní část hodiny</p>	<p>OSV 5 Kreativita</p>
<p>OVO 4 Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>Vysvětlí negativa návykových látek a dopingů ve sportu</p>	<p>Odmítání škodlivin Negativa dopingů</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizaci OSV 4 Psychohygiena Př: Výchova ke zdraví</p>

ATLETIKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>OVO 3 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</p> <p>OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty Používá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické disciplíny</p> <p>Užívá základní techniky atletických disciplín</p>	<p>Bezpečnost</p> <p>Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky jednotlivých disciplín Průpravná cvičení Atletická abeceda</p> <p><u>Disciplíny</u> <u>Běh:</u> - 60 m, 800 m, 1 500 m, 3 000 m, starty <u>Skok:</u> - daleký, vysoký <u>Hod:</u> - míčkem</p>	<p>Př: Výchova ke zdraví</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizaci</p> <p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>F: Fyzikální veličiny</p>

SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>OVO 11 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>OVO 7 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>OVO 9</p>	<p>Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her</p> <p>Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře</p> <p>Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře</p>	<p>Bezpečnost</p> <p>Základní pravidla sport. her Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Příprava a organizace utkání Herní činnosti jednotlivce Herní kombinace Průpravné hry</p> <p>KOPANÁ, KOŠÍKOVÁ - HČJ, HK</p> <p>FLORBAL - základy</p> <p>SOFTBAL - základy</p> <p>VOLEJBAL - základy</p> <p>RINGO - základy</p>	<p>Př: Výchova ke zdraví</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p>

<p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>OVO 10 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>OVO 12 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>OVO 13 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>OVO 14 Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Posoudí význam sport. her pro navozování a upevňování mezilidských vztahů</p> <p>Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele</p> <p>Podílí se na organizaci a účastní se turnajů a soutěží</p>	<p>BOWLING – dle možnosti</p> <p>TURNAJE: - třídní - mezitřídní - školní - městské - regionální - okresní - krajské ...</p>	<p>MuV 2 Lidské vztahy OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperační a kompetice OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MeV 6 Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Č: Sloh</p>
--	---	---	--

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>OVO 7 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>OVO 8</p>	<p>Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích</p> <p>Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem</p> <p>Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla</p> <p>Provede s pomocí základní cviky</p>	<p>Bezpečnost Záchrana a pomoc</p> <p>Rychlostně silová cvičení Protahovací a napínací cvičení (strečink)</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem Technika a estetika pohybu</p> <p>AKROBACIE - rovnovážné polohy</p> <p>6.-7. ročník - kotoul vpřed, vzad - stoj na rukou, na hlavě (s pomocí)</p> <p>8.-9. ročník - kotoul letmo, kotoul vzad - stoj na rukou, na hlavě</p> <p>PŘESKOK - můstek</p>	<p>Př: Výchova ke zdraví</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 5: Kreativita</p> <p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>F: Těžiště</p>

<p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>		<p>6.-7. ročník - roznožka, skrčka</p> <p>8.-9. ročník - roznožka, skrčka s oddáleným můstkem - kotoul letmo, nácvik přemetů a salt z trampolíny do duchny</p> <p>HRAZDA</p> <p>6. - 7. ročník - náskok do vzporu, zákmihem seskok - výmyk s dopomocí</p> <p>8. - 9.ročník - náskok do vzporu, přešvih vpřed - vzad zákmihem seskok - výmyk</p> <p>ŠPLH</p> <p>- lano, tyč</p>	<p>F: Tření</p>
--	--	--	-----------------

ÚPOLY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>Uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play</p> <p>Uvědomuje si význam sebeobránných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem. Zvládne základní prvky pád</p>	<p>Bezpečnost</p> <p>Úpolové hry – přetahy, přetlaky, přenosy, odpory</p> <p>Pády – vzad, vpřed, stranou</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Př: Výchova ke zdraví</p> <p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p>

[illegible]

PLAVÁNÍ - dle podmínek			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Předvede první pomoc při záchranně tonoucího	Bezpečnost Záchrana tonoucího	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Seběpoznání a sebezpojetí Př: Výchova ke zdraví
OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojeový program			
OVO 3 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly			
OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Zhodnotí zdravotní a rozvojeový význam plavání	Význam plavání pro zdraví a regeneraci	EV 4 Vztah člověka k prostředí OSV 8 Komunikace MuV 2 Lidské vztahy OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku	Startovní skok, obrátka Základní plavecké disciplíny	
OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		Styly – prsa, kraul, znak	
OVO 10 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			

BRUSLENÍ - dle podmínek			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Up latňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Předvede první pomoc při úrazu na bruslích	Bezpečnost	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí Př: Výchova ke zdraví
OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojeový program			
OVO 3 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly			
OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Provede ošetření bruslí	Ošetření bruslí a bot	EV 4 Vztah člověka k prostředí
OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Ukáže jednoduché prvky při jízdě Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost	Jednoduché prvky při jíždě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	OSV 8 Komunikace MuV 2 Lidské vztahy OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OVO 9 Naplnjuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu			F: Tření
OVO 10 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			
OVO 11 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Praktické činnosti obsahují rozpracované výstupy a učivo tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV. Na 1. stupni jsou to Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na 2. stupni Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů, Svět práce (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. roč.).

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Praktické činnosti žáci získávají důležité základní pracovní návyky a dovednosti. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o dalším studijním a profesním zaměření. Výuka probíhá z převážné části ve třídách a v učebně praktických činností, případně v okolí školy.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Předmět Praktické činnosti bude v 8.a 9. ročníku je vyučován společně s výtvarnou výchovou ve dvouhodinách ve čtrnáctidenních cyklech.

V předmětu Praktické činnosti se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní pracovní zařazení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Podporujeme jejich samostatnost, tvořivost a trpělivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, v řádu akcí mimo školu apod. Umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Podporujeme moderní formy vyučování
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (exkurze) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery (besedy), kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Snažíme se rozvíjet podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti
- Cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě vhodného dalšího studia a budoucího povolání

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. – 3. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>OVO 2 Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>DV: Užívá různé dostupné materiály a zjistí jejich vlastnosti</p> <p>DV: Používá základní nástroje a pomůcky</p> <p>DV: Dodržuje pracovní postupy</p> <p>DV: Dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce</p> <p>DV: Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru</p> <p>DV: Stříhá textil a nalepuje textilií</p> <p>DV: Navléká jehlu, udělá uzel, používá zadní steh, přišije knoflík, vyrobí jednoduchý textilní výrobek</p> <p>DV: Navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál</p> <p>DV: Hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá a dělí na části různé druhy modelovací hmoty</p> <p>DV: Používá i jiné materiály dle možností školy</p>	<p>Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <p>Papír a karton</p> <p>Textil</p> <p>Přírodniny</p> <p>Modelovací hmota</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 9 Kooperační a kompetice</p> <p>VDO 1 Občanská společnost a škola</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p> <p>Vv: Barva, tvar</p> <p>M : Počet prvků ve skupině</p> <p>Prv: Příroda živá a neživá, lidové zvyky a tradice</p> <p>Čj : Popis předmětu, pracovního postupu, modelování písmen</p> <p>HV: Výroba netradičních hud.nástrojů</p> <p>Prv: Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti, první pomoc</p>
<p>OVO 3 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>DV: Sestavuje stavebnicové prvky podle předlohy nebo vlastní představy</p> <p>DV: Provádí montáž a demontáž stavebnice</p>	<p>Konstrukční činnosti</p>	<p>Vv: Konstrukce jednoduchých staveb (hra na architekta)</p> <p>M: Vystřihování geom.tvarů, vytváření rovinných útvarů</p>
<p>OVO 4 Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>OVO 5 Pečuje o nenáročné rostliny</p>	<p>DV: Pečuje o pokojové rostliny (otírá listy, zalévá, kypří)</p> <p>DV: Zasévá semena</p> <p>DV: Pozoruje a hodnotí výsledky pozorování</p> <p>DV: Pozoruje počasí na jaře a zaznamenává výsledky jednoduchými značkami do kalendáře přírody</p>	<p>Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin</p>	<p>Prv: Rostliny (pokojové rostliny)</p> <p>Přírodní materiály</p> <p>Zdravá výživa</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>OVO 7 Chová se vhodně při stolování</p>	<p>DV: Používá základy správného společenského chování při stolování</p> <p>DV: Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>DV: Pokusí se připravit jednoduchý pokrm (studená kuchyně)</p>	<p>Příprava pokrmů, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - lidové tradice a zvyky i v jiných zemích</p> <p>MuV 2 Lidské vztahy - etnický původ</p> <p>MuV 3 Etnický původ</p>

PRAKTICKÉ ČINNOSTI 4. – 5. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjí představivost Tvoří vlastní originální výrobky z dostupných materiálů 	Vlastnosti dostupných materiálů	OSV 5 Kreativita Čj: Vztah k literatuře, zážitky z četby
OVO 2 Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	<ul style="list-style-type: none"> Zařazuje do tvořivých činností prvky lidových tradic 	Lidové zvyky, tradice, řemesla (Velikonoce, Vánoce)	
OVO 3 Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> Používá vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitému materiálu 	Pracovní pomůcky a nástroje - funkce, využití	EV 4 Vztah člověka k prostředí
OVO 4 Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s drobným materiálem Dokáže poskytnout základy první pomoci 	Práce s drobným materiálem	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace Přv: Bezpečnost práce, první pomoc

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž	<ul style="list-style-type: none"> Vybírá ze základních komponentů potřebné prvky a dokáže sestavit žádaný výtvar 	Stavebnice	OSV 4 Psychohygiena OSV 1 Rozvoj schopností poznání
OVO 6 Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> Sestaví výrobek dle náčrtu 	Práce podle návodu a předlohy	OSV 9 Kooperace a kompetice
OVO 7 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montážních a demontážních pracích Poskytne základy první pomoci 	Práce montážní a demontážní	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
OVO 8 Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování OVO 9 Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny OVO 10 Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> Navrhne postup pro pěstování rostlin Dokáže se starat o rostliny Vybere správné pracovní pomůcky a nástroje 	Základní podmínky pro pěstování rostlin (příprava pomůcek, příprava postupu práce) Pěstování rostlin Výživa rostlin Pracovní pomůcky a nástroje	EV 2 Základní podmínky života Prv: Pěstování rostlin
OVO 11 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s rostlinami Dokáže poskytnout základy první pomoci 	Rostliny – jedovaté, jako drogy, alergie	

PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 12 Orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v základním vybavení kuchyně 	Základní vybavení kuchyně	
OVO 13 Připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navrhne jednoduchý pokrm, nakoupí suroviny a pokrm připraví 	Výběr, nákup a příprava pokrmu	OSV 9 Kooperace a kompetice
OVO 14 Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá základní pravidla stolování a společenského chování 	Pravidla správného stolování Společenské chování	OSV 7 Mezilidské vztahy
OVO 15 Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže udržet pracovní pořádek a čistotu ▪ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s potravinami ▪ Prokáže znalosti první pomoci 	Pořádek v kuchyni Hygiena v kuchyni První pomoc	

PRAKTICKÉ ČINNOSTI 6. - 9. ROČ. – 1 HOD. TÝDNĚ (1)**PŘÍPRAVA POKRMŮ**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče OVO 20 Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy OVO 21 Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti OVO 22 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů ▪ Aplikuje použití vhodných pomůcek a náčiní ▪ Časem provede pracovní postupy samostatně ▪ Aplikuje znalosti o výživě člověka ▪ Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ▪ Udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně ▪ Dbá na bezpečnost ▪ Dodržuje předpisy a hygienická pravidla ▪ Užívá profesní informace, používá základní znalosti o domácnosti ▪ Orientuje se v základním vybavení a časem je samostatně používá ▪ Buduje si představu o zdravé výživě člověka a o základních činnostech přípravy pokrmu ▪ Seznamuje se s poznatky o úpravě pokrmů a časem volí i správnou odpovídající technologii ▪ Pokouší se dodržovat zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě ▪ Zajímá se o hospodaření v rodině 	Seznámení s el. spotřebiči Bezpečnost při vaření Seznámení s učivem, vybavení kuchyně Zásady hygieny potravy Recepty a návody, kuchařské knihy Úprava stolu – stolování, inventář, aranžování květin Druhy koření, skladování potravin Bílkoviny, tuky, cukry, vitaminy Zdravá výživa člověka Studená kuchyně, teplá kuchyně Úprava pokrmů Hygiena výživy – výživa člověka Zásady správné výživy – výživová hodnota Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů Společenské chování Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže Úpravy tepelné, za studena Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku Nákup a skladování potravin, správné využití	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 8 Komunikace VDO 1 Občanská společnost a škola F: Elektrické spotřebiče Př: Zdravá výživa Vv: Aranžování Ov: Společenské chování

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>OVO 2 Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>OVO 3 Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>OVO 4 Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>OVO 5 Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Své chování přizpůsobí řádu učebny, dodržuje bezpečnost a hygienu práce, zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu ▪ Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ▪ Je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku, časem je schopen sestavit jednoduchý technický výkres ▪ Aplikuje základní postupy při opracování papíru, lepenky, kartonu, drátu ▪ Volí vhodné pracovní nástroje a nářadí 	<p>Organizace a bezpečnost práce Vlastnosti materiálu, užití v praxi (textil, papír, lepenka, drát) Technické náčrty a výkresy Volba povolání Jednoduché pracovní postupy a operace Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční zpracování Výtvarné zpracování technického materiálu Drátkování (kameny, ořechy, sklenice, korek) Netradiční využití stavebního materiálu – reliéf či plastika z popelkových cihel Model letadla, model auta, maketa mého domu a jeho okolí (kolektivní práce) Maketa sportovního areálu (kolektivní práce)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Ov: Hygiena, bezpečnost, lidská činnost, povolání Př, Z: Péče o životní prostředí, dřeviny; význam lesa, ekologické problémy M: Geometrie, konstrukční úlohy</p> <p>Exkurze do dřevozpracujícího podniku</p>

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 6 Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</p> <p>OVO 7 Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p> <p>OVO 8 Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>OVO 9 Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení ▪ Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ▪ Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Údržba jízdního kola Sestavení modelu dopravního prostředku (letadlo, loď)</p>	<p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát</p> <p>M: Geometrie, konstrukční úlohy Př: Prevence úrazů a zásady 1. pomoci</p>

PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 10 Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>OVO 11 Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p> <p>OVO 12 Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>OVO 13 Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>OVO 14 Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ▪ Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ▪ Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ▪ Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin jednoduchá vazba, úprava květin</p> <p>Pěstitelství – péče o rostliny a vegetační množení rostlin pro potřebu třídy a školy</p> <p>Pěstitelství – pěstování přísady ze semene, pikýrování (rajčata, papriky)</p> <p>Pěstitelství – pokojové rychlení řeřichy</p> <p>Aranžování přírodnin (Vánoce, Velikonoce) návrh na květinovou výzdobu balkonu návrh plánu mojí zahrady léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužití, alergie</p> <p>Drobné domácí zvířectvo</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznání</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Př, Z: Péče o životní prostředí, ekologické problémy</p> <p>Vv: Aranžování přírodnin</p>

SVĚT PRÁCE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 33 Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí OVO 34 Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy OVO 35 Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání OVO 36 Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ▪ Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ Posoudí své možnosti při povolání a profesní přípravě rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ▪ Seznamuje se s důležitými právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů 	Trh práce povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní Volba profesní orientace osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát Ov: Osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

SPORTOVNÍ HRY

CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU SPORTOVNÍ HRY

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný vyučovací předmět Sportovní hry svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Je určen všem žákům, kteří mají zájem o sportovní aktivity, a pomáhá jim ještě více rozvíjet jejich pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat jejich zdatnost a výkonnost a uspokojovat v optimální míře jejich pohybové potřeby a zájmy. Výběr učiva je ovlivněn prostorovými a materiálními podmínkami školy, možnostmi, potřebami a především zájmem žáků (v souvislosti s tím, které sportovní trendy se aktuálně rozvíjejí a o které jeví žáci největší zájem). Z tohoto důvodu byly zařazeny do konkretizovaného učiva převážně sportovní hry jako florbal, fotbal, softbal, ringo, basketbal, nohejbal a další. Uvedené konkretizované výstupy a učivo nejsou pevně stanoveny; je plně v pravomoci učitele, na které výstupy a učivo se více zaměří.

Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, dodržování vhodného denního režimu, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, regeneraci sil, vhodnou kompenzaci různého zatížení, ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech.

Velký důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při pohybu v různých sportovních hrách a soutěžích, rozvíjení smyslu pro čestné a sportovní chování a jednání. Při volbě vhodných forem a metod výuky a při volbě konkrétních činností vyučujícím hrají velkou roli žákův prožitek, pocit úspěchu a pozitivní sebehodnocení, ke kterým výuka vyučovacího předmětu Sportovní hry cíleně směřuje.

Výuka Sportovních her je organizována v tělocvičně v budově školy a v dalších sportovních zařízeních v Kojetíně a blízkém okolí (venkovní hřiště gymnázia, posilovna, sauna, bowling, aquapark atd.)

Týdenní časová dotace volitelného předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Sportovní hry

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezuje používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředím, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

SPORTOVNÍ HRY 8. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2)**ČLOVĚK A SPORT**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>Dodržuje bezpečnostní pravidla v zájmu zdraví i bezpečnosti vlastní i skupinové</p>	<p>Bezpečnost v TV, pravidla a organizace výuky</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí EV 4 Vztah člověka k prostředí Př: Výchova ke zdraví</p>
<p>OVO 9 Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Aplikuje význam pohybových aktivit pro navozování a upevňování mezilidských vztahů a kontaktů</p>	<p>Základní olympijské myšlenky</p>	<p>MuV 2 Lidské vztahy D: Olympijské hry</p>
<p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě Používá získané poznatky a dovednosti k péči o svoji tělesnou zdatnost a zdraví</p>	<p>Základní význam sportu a jednotlivých druhů cvičení, jejich použití v denním režimu a životě Zdravý životní styl (fitcentrum, sauna, ... - dle možnosti)</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí Př: Výchova ke zdraví</p>
<p>OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>Při komunikaci v Tv a při sportu používá správné názvosloví</p>	<p>Základní pojmy a názvosloví spojené s jednotlivými druhy sportu a cvičení</p>	<p>OSV 8 Komunikace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>OVO 3 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</p> <p>OVO 4 Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost Používá správné držení těla, správné zapojení dechu Věnuje se pravidelně pohybové akt.</p> <p>Provede úvodní část hodiny</p> <p>Vysvětlí negativa návykových látek a dopingů ve sportu</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační a jiná cvičení Celkové posilování svalového aparátu, rozvoj síly, rychlosti a vytrvalosti</p> <p>Úvodní část hodiny</p> <p>Odmítání škodlivin Negativa dopingů</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 5 Kreativita</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 4 Psychohygiena</p> <p>Př: Výchova ke zdraví</p>

SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>OVO 11 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>OVO 1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>OVO 7 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>OVO 9</p>	<p>Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her</p> <p>Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře</p> <p>Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře</p>	<p>Bezpečnost</p> <p>Základní pravidla sport. her Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Příprava a organizace utkání Herní činnosti jednotlivce Herní kombinace Průpravné hry</p> <p>KOPANÁ, KOŠÍKOVÁ - HČJ, HK</p> <p>FLORBAL</p> <p>SOFTBAL</p> <p>VOLEJBAL - základy</p> <p>BOWLING – dle možnosti</p>	<p>Př: Výchova ke zdraví</p> <p>OSV 8 Komunikace</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí</p>

Základní škola Kojetín, náměstí Míru 83

<p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>OVO 10 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>OVO 12 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>OVO 13 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>OVO 14 Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Posoudí význam sport. her pro navozování a upevňování mezilidských vztahů</p> <p>Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele</p> <p>Podílí se na organizaci a účastní se turnajů a soutěží</p>	<p>TURNAJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídní - mezitřídní - školní - městské - regionální - okresní - krajské ... 	<p>MuV 2 Lidské vztahy OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV 5 Kreativita OSV 9 Kooperace a kompetice OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MeV 6 Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Č: Sloh</p>
--	---	--	---

[illegible]

BRUSLENÍ - dle podmínek			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 5 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Předvede první pomoc při úrazu na bruslích	Bezpečnost	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Seběpoznání a sebepojetí Př: Výchova ke zdraví
OVO 2 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojevý program OVO 3 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly OVO 6 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech OVO 8 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu OVO 9 Naplnjuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu OVO 10 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji OVO 11 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Provede ošetření bruslí Ukáže jednoduché prvky při jízdě Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost	Ošetření bruslí a bot Jednoduché prvky při jíždě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	EV 4 Vztah člověka k prostředí OSV 8 Komunikace MuV 2 Lidské vztahy OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti F: Tření

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, datavideoprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk). Všechny PC ve škole jsou napojeny na školní počítačovou síť typu klient – server.

Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

V předmětu se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly, uvádět věci do souvislosti z různých oblastí a vytvářet si komplexnější pohled
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že získané dovednosti a znalosti jsou důležitější než známka na vysvědčení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Při výuce seznamujeme žáky s cílem hodiny, jeho dosažení na konci hodiny zhodnotíme
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- Podporujeme jejich samostatnost a tvořivost
- Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Ve výuce se zaměřujeme především na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- Učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře, na internetu, popř. je získávat z jiných zdrojů a následně je zpracovávat a používat
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- Při výuce a hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají, zda dokáží prakticky ověřit správnost řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uměli je obhájit, dokázali zhodnotit a nesli za ně zodpovědnost
- Učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- Podporujeme různé (i netradiční) přijatelné způsoby řešení problému
- Podporujeme samostatnost žáků i týmovou spolupráci, tvořivost a logické myšlení
- Podporujeme a umožňujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Při výuce podporujeme dle možností používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem vyjadřovali a prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci sebe a školy na veřejnosti
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Směřujeme žáky k utvoření pozitivní představy o sobě samých, k podpoře jejich sebedůvěry a rozvoje
- Podporujeme moderní formy vyučování, omezuje používání frontální metody výuky
- Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima každého žáka
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k zodpovědnému rozhodnutí a poskytnutí pomoci v krizových situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí, kulturního a historického dědictví
- K žákům i rodičům se vždy chováme slušně, dbáme na kulturu komunikace a totéž důsledně vyžadujeme od žáků i rodičů
- Důsledně dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve škole, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- V rámci svých předmětů dle možností seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- Podporujeme a využíváme různé formální i neformální způsoby spolupráce s partnery, kteří se podílejí na výchově žáků (PPP, OSPOD, policie apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Snažíme se rozvíjet podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti

Informatika - volitelná 8. roč. – 2 hod. týdně (0+2)			
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	<ul style="list-style-type: none">Popíše současné vývojové trendy v oboru informačních technologií	Vývojové trendy informačních technologií	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti VDO 2 Objevujeme Evropu a svět MeV 1 Kritické čtení a vnímání m. sdělení
	<ul style="list-style-type: none">Vyhledá a porovná potřebné informace a používá nástroje na jejich ověření	Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
	<ul style="list-style-type: none">Umí pracovat s Internetem na vyšší uživatelské rovníObjasní rizika internetové sítě a popíše způsoby zabezpečení	Internet	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
OVO 2 Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací OVO 3 Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem OVO 5 Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji OVO 6 Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	<ul style="list-style-type: none">Provede běžné činnosti s grafickými aplikacemi a zařadí jejich výstupy do dokumentů, prezentace nebo na webové stránky	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 5 Kreativita MeV 7 Práce v realizačním týmu Čj: Sloh Vv
	<ul style="list-style-type: none">Sestaví prezentaci v příslušném programu na vybrané téma (vazba na některý z předmětů)	Prezentace informací (prezentační programy, multimédia)	
	<ul style="list-style-type: none">Sestaví jednoduché webové stránky a zná zásady pro jejich zpracování	Editor webových stránek	
OVO 4 Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<ul style="list-style-type: none">Popíše a dodržuje zásady etiky v oblasti ICT (včetně respektování pravidel duševního vlastnictví – copyrightu)	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát Ov

Informatika - volitelná 9. roč. – 2 hod. týdně (0+2)			
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 1 Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	<ul style="list-style-type: none"> Popíše současné vývojové trendy v oboru informačních technologií 	Vývojové trendy informačních technologií	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti
	<ul style="list-style-type: none"> Aplikuje běžné postupy a dovednosti potřebné pro získání informací a používá nástroje na jejich ověření 	Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
	<ul style="list-style-type: none"> Umí pracovat s Internetem na uživatelské úrovni 	Internet	VDO 2 Objevujeme Evropu a svět
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
OVO 2 Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací OVO 3 Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem OVO 6 Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	<ul style="list-style-type: none"> Užívá editaci textu na uživatelské úrovni 	Textový editor, základy editace textu	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání Čj: Sloh M: Funkce, grafy
	<ul style="list-style-type: none"> Užívá základní operace s tabulkovým editorem (funkce, grafy, porovnání dat, řazení) 	Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
	<ul style="list-style-type: none"> Provede základní činnosti s grafickými aplikacemi a zařadí jejich výstupy do dokumentů, prezentace nebo na webové stránky 	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy	OSV 5 Kreativita Vv
	<ul style="list-style-type: none"> Sestaví jednoduchou prezentaci v příslušném programu Sestaví jednoduché webové stránky a zná zásady pro jejich zpracování 	Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)	OSV 5 Kreativita MeV 7 Práce v realizačním týmu
OVO 4 Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví OVO 5 Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a dodržuje zásady etiky v oblasti ICT (včetně respektování pravidel duševního vlastnictví – copyrightu) 	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	VDO 2 Občan, občanská společnost a stát

DOMÁCNOST

CHARAKTERISTIKA VOLITELNÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU DOMÁCNOST

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- o pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- o osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- o vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- o poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- o autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- o chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- o orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Domácnost postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Domácnost obsahují rozpracované výstupy a učivo tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV.

Žáci si osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Domácnost žáci získávají důležité základní pracovní návyky a dovednosti. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o dalším studijním a profesním zaměření. Výuka probíhá z převážné části ve třídách a ve cvičné kuchyňce.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Předmět Domácnost bude v 8. a 9. ročníku.

V předmětu Domácnost se realizují tato obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Domácnost

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Na praktických příkladech blízkých žákovi ukazujeme vztah osobního cíle a učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti.
- Zaměřujeme se na prakticky použitelné znalosti a dovednosti.
- Zřetelně rozlišujeme učivo základní a rozšiřující.
- Učíme vyhledávat a zpracovávat potřebné informace.
- Podporujeme používání a výpočetní techniky.
- Dbáme na seznámení s cílem vyučovací hodiny a zhodnocení jeho dosažení.
- Vedeme k sebehodnocení.
- Umožňujeme zažít úspěch.
- Navozujeme situace, v nichž má žák radost z učení.
- Hodnocení vyjadřujeme přednostně pozitivní formou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Dbáme na porozumění (při práci s textem).

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Předkládáme problémy jako výzvu.
- Předkládáme praktické problémy.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Seznamujeme s metodou brainstormingu.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- Podporujeme rozvoj slovní zásoby.
- Vyžadujeme přesné a úplné vyjadřování.
- Požadujeme reprodukování podstatných informací z informačních zdrojů.
- Vedeme k prezentaci vlastních názorů, myšlenek.
- Učíme dovednosti věcně zdůvodňovat.
- Vedeme k pozitivnímu vnímání.
- Vedeme žáky k prezentaci na školních a školských akcích.
- Vedeme k účasti na tvorbě pravidel, k respektování pravidel.
- Seznamujeme s asertivním chováním a nonverbální komunikací.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- sociální a personální
- Užíváme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Navozujeme práci ve skupinách s různorodým složením.
- Rozvíjíme schopnost zastávat v týmu různé role.
- Učíme kriticky hodnotit vlastní přínos, přínos ostatních a práci týmu jako celku.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy je spolupráce nutná.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vedeme k uvážlivosti a předvídavosti.
- Podporujeme součinnost dívek a hochů dětí.
- Vedeme k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré mezilidské vztahy.
- Sankcionujeme jednání vědomě narušující vzájemné vztahy a spolupráci

KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Snažíme se rozvíjet podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru.
- Při výuce vytváříme podnětné, tvořivé a bezpečné pracovní prostředí. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi (film, beseda, exkurze apod.), ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucnosti.
- Cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě vhodného dalšího studia a budoucího povolání.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
- ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
- ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- Vedeme k poznání skutečnosti, že lidé se navzájem potřebují.
- Vedeme k uvědomění skutečnosti, že neseme následky svého jednání, k zodpovědnosti.
- Vedeme k předvídání důsledků zamýšleného jednání.
- Vedeme k poznání objektivní potřeby pravidel při soužití lidí.
- Podporujeme vhodné aktivity trávení volného času.
- Vedeme k ekologickému chování.

Domácnost 8. – 9. roč. – 2 hod. TÝDNĚ (0+2)			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO 19 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče OVO 20 Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy OVO 21 Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti OVO 22 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů ▪ Aplikuje použití vhodných pomůcek a náčiní ▪ Časem provede pracovní postupy samostatně ▪ Aplikuje znalosti o výživě člověka ▪ Udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně ▪ Dbá na bezpečnost ▪ Dodržuje předpisy a hygienická pravidla ▪ Užívá profesní informace, používá základní znalosti o domácnosti ▪ Orientuje se v základním vybavení a časem je samostatně používá ▪ Buduje si představu o zdravé výživě člověka a o základních činnostech přípravy pokrmu ▪ Seznamuje se s poznatky o úpravě pokrmů a časem volí i správnou odpovídající technologii ▪ Pokouší se dodržovat zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě ▪ Zajímá se o hospodaření v rodině 	Seznámení s el. spotřebiči Bezpečnost při vaření Seznámení s učivem, vybavení kuchyně Zásady hygieny potravy Recepty a návody, kuchařské knihy Druhy koření, skladování potravin Bílkoviny, tuky, cukry, vitaminy Zdravá výživa člověka Studená kuchyně, teplá kuchyně Úprava pokrmů Hygiena výživy – výživa člověka Zásady správné výživy – výživová hodnota Podávání základních druhů pokrmů a nápojů Společenské chování Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku Nákup a skladování potravin, správné využití	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 4 Psychohygiena OSV 7 Mezilidské vztahy OSV 8 Komunikace OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etiketa MuV 2 Lidské vztahy VDO 1 Občanská společnost a škola F: Elektrické spotřebiče Př: Zdravá výživa Vv: Aranžování Ov: Společenské chování

VYBAVENÍ CVIČNÉ KUCHYNĚ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>OVO 22 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> Používá základní kuchyňský inventář Bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. 	<p>Zařízení kuchyňského pracoviště, základní kuchyňský inventář Bezpečná obsluha spotřebičů a sporáků</p> <p>Hygiena a úklid pracoviště</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV 8 Komunikace F: Elektrické spotřebiče</p>
ZÁSADY SPRÁVNÉHO STOLOVÁNÍ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 21 Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje základní principy stolování společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. 	<p>Rodinný stůl Základní inventář pro stolování Postup při prostírání a kladení inventáře Podávání základních druhů pokrmů a nápojů</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 5 Kreativita MuV 1 Kulturní difference Ov: Společenské chování Vv: Aranžování</p>
PŘÍPRAVNÉ PRÁCE V KUCHYNI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v informacích na obalech vybraných druhů potravin. 	<p>Nákup a skladování potravin Odměřování poživatin Předběžná úprava základních potravin Úprava pokrmů zasyrova</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání Př: Zdravá výživa</p>

TEPELNÁ ÚPRAVA POKRMŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 20 Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>OVO 22 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> S porozuměním zvolí vhodnou tepelnou úpravu pro vybrané druhy pokrmů. 	<p>Pečení Dušení Smažení Grilování Mikrovlnným ohřevem</p>	<p>Př: Zdravá výživa</p>
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>OVO 22 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> Navrhne účelné aktivity pro údržbu domácnosti, Volí vhodné prostředky pro údržbu domácnosti Provádí úklidové práce a práce péče o domácnost Navrhne a připraví prostředí domácnosti pro zvláštní příležitost. Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla předpisy, poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem 	<p>Úklid a úklidové prostředky</p> <p>Péče o prádlo a šatstvo</p> <p>Úklid domácnosti, údržba oděvů</p> <p>Zvláštní příležitosti Finance v domácnosti</p> <p>Provoz domácnosti</p> <p>Údržba domácnosti</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Ov: Společenské chování Vv: Aranžování</p> <p>F: Elektrické spotřebiče</p>

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Předmět se zaměřuje na osobnostní a sociální rozvoj žáka. Dramatická výchova je založena na celostním, zkušenostním a kooperativním učení. V jejím středu stojí žák jako subjekt procesu. Proces samotný staví na zkušenostech žáka, na jeho tvořivém potenciálu, schopnostech posuzovat, hodnotit a odkrývat vztahy v širokém smyslu slova. V předmětu jde o činnostní pojetí vyučování, ve kterém je dítě aktivním spolutvůrcem procesu, uplatňuje svoje zkušenosti a získává nové. Smyslem dramatické výchovy je spojení činnosti s emocionální rovinou vnímání, s prožitkem. V předmětu je výrazně zastoupen princip hry jako způsob zkoumání mezilidských vztahů, situací, charakterů, jednání. Průpravné hry a cvičení pomáhají u dětí kultivovat některou z dovedností a zároveň posilují vědomí o potřebě této dovednosti v životě. Princip improvizace umožňuje uplatnit a využít kompletní potenciál žáka za současného rozvoje kreativity. Podstatným obsahovým prvkem předmětu je utvoření souhlasné a demokratické atmosféry hodiny. Dramatická výchova je jedinečná v možnostech psychosomatické jednoty, tj. jednoty vnitřního světa s tělem.

Cílové zaměření předmětu

Cíle dramatické výchovy do jisté míry vyplývají z jejích metod. Předpokládané výsledky edukace zasahují do několika oblastí:

A) esteticko-výchovná či umělecko-výchovná oblast

- senzorická interpretační schopnost ve vztahu k umění
- kreativita, schopnost vytvářet děje
- schopnost improvizovat
- schopnost hrát v roli
- expresivní schopnosti a symbolické vyjadřování
- schopnost vystupovat veřejně a komunikovat v roli s divákem
- estetická stránka osobnosti, cit pro umění, umělecká tvořivost
- schopnost hodnotit divadelní umění

B) oblast věcného vzdělávání

- znalosti o světě, životě, člověku, o vztazích a problémech
- porozumění těmto jevům a vztahům mezi nimi
- soubory potřebných znalostí vázaných k cílům v této oblasti – obecně antropologické, psychologické, sociologické, kulturní, politicko-ekonomické, etické
- základy dovedností jednat na základě těchto znalostí a porozumění v rámci životních situací
- soubory potřebných znalostí vázaných ke konkrétnímu předmětu dramatické výchovy

C) oblast osobnostní

- tvořivost
- senzorické schopnosti
- motorické schopnosti
- řečové schopnosti
- soustředění a zaměření
- myšlenkové operace a logické myšlení
- představivost a fantazie
- emocionalita
- sebepoznání
- sebedůvěra a zdravé sebevědomí
- schopnost adaptace
- schopnost zaujímat postoje
- volní vlastnosti

D) oblast sociální

- cit pro situaci
- komunikační schopnosti
- sociální inteligence a empatie
- kooperace, schopnost pomoci
- schopnost přijímat podněty a zároveň je nabízet

E) oblast etická

- senzitivita k etickým problémům
- schopnost zaujmout postoj k etickému problému
- postoje k etickým otázkám
- schopnost analyzovat a řešit etické problémy
- mravní vlastnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dramatická výchova je volitelný předmět. Časová dotace je 2 hodiny týdně a je dána Učebním plánem ŠVP. Výuka předmětu je nabízena žákům 8. a 9. ročníku. Na výuku mohou být žáci obou ročníků sloučeni.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dramatická výchova obsahují rozpracované výstupy a učivo tematických okruhů vzdělávací oblasti Dramatická výchova RVP ZV.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a k porovnávání výsledků pozorování.
- Vedeme žáky k osvojení strategie učení a motivujeme je pro celoživotní vzdělávání.
- Učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (pracuje s literaturou, odbornou literaturou, internetem).
- Učíme žáky pracovat s literárním textem, předlohou.
- Umožňujeme žákovi experimentovat (alternovat, charakterizovat, simulovat) a vyvozovat závěry.
- Učí žáka správně vnímat experiment a vyvodit z něj závěry.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti.
- Zaměřujeme se na vnitřní zkušenost a emocionalitu žáka.
- Dbáme na seznámení s cílem vyučovací hodiny a zhodnocení jeho dosažení.
- Vedeme k sebepoznání.
- Vedeme k sebehodnocení.
- Navozujeme situace, v nichž má žák radost z učení.
- Hodnocení vyjadřujeme přednostně pozitivní formou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Podporujeme rozvoj morálních a etických hodnot žáka.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáka akceptovat smyslové poznání a uplatňovat ho v životě.
- Učíme poznatky zobecňovat.
- Vedeme žáka ke kritickému myšlení.
- Učíme rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a smyslové vnímání.
- Podporujeme samostatné rozhodování a učíme žáka vlastní rozhodnutí obhájit.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme tvořivé myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáka k rozvíjení komunikativních schopností a dovedností.
- Vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
- Podporujeme rozvoj verbální i nonverbální komunikace, symbolický způsob vyjadřování.
- Vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Podporujeme rozvoj slovní zásoby.
- Vyžadujeme zaujímání postojů a samostatné vyjadřování.
- Vedeme k prezentaci vlastních názorů, myšlenek.
- Rozvíjíme schopnost vnímání a naslouchání.
- Rozvíjíme schopnost porozumění.
- Vedeme k chápání propojenosti jednotlivých úrovní vyjadřování.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svoji práci i práci ostatních členů skupiny.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Užíváme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme schopnost žáků spolupracovat a respektovat úspěchy vlastní i druhých.
- Navozujeme práci ve skupinách s různorodým složením.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy je spolupráce nutná.
- Vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Učíme žáky ovládat a řídit své chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky respektovat tvořivou činnost.
- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňujeme je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.
- Vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kulturních a společenských hodnot.
- Různými formami seznamujeme žáka s různými profesemi v oblasti chemické výroby.
- Cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě vhodného dalšího studia a budoucího povolání.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáka k tomu, aby se projevoval jako svébytná, svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňoval svá práva a naplňoval své povinnosti.
- Vytváříme u žáka potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě.
- Vedeme žáka k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi.
- Vedeme žáka k respektování a ocenění našich tradic a kulturního dědictví.
- Podněcujeme u žáka pozitivní postoj k uměleckým dílům.
- Rozvíjíme u žáka smysl pro kulturu a tvořivost.

DRAMATICKÁ VÝCHOVA 8. – 9. ROČ. – 2 HOD. TÝDNĚ (0+2)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1- Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla.</p> <p>OVO 2 – Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním sebe i druhých.</p> <p>OVO 3 – Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí.</p>	<p>Reprezentativně prezentuje samostatně zvolený text.</p> <p>Reprezentativně prezentuje pantomimickou etudu.</p> <p>Improvizuje v dialogu na zadané téma.</p> <p>Vyjadřuje vlastní postoj k zadanému problému, na zadané téma, své názory je schopen obhájit.</p>	<p>Základní předpoklady dramatického jednání</p> <p>Psychosomatické schopnosti a dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, správné držení těla, verbální a neverbální komunikace.</p> <p>Sociálně komunikační dovednosti – komunikace v každodenních životních situacích, komunikace v situacích skupinové inscenační tvorby, herní a jevištní situace.</p> <p>Herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava, struktura herní a jevištní situace.</p>	<p>OSV 2 – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 4 – Psychohygiena</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 4 – Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou.</p> <p>OVO 5 – Přístupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku.</p>	<p>Sleduje každodenní život, všímá si námětů pro divadelní tvorbu, je schopen je pojmenovat, prezentuje je a rozvíjí v zadaných úkolech.</p> <p>Na zadaném úkolu prezentuje porozumění termínům alternace, simulace, charakteristika.</p> <p>Spolupracuje s ostatními na aktuálně nacvičované inscenaci.</p> <p>Zodpovědně se připravuje na svoji roli popř. jinou funkci v systému společné práce na inscenaci.</p>	<p>Proces dramatické a inscenační tvorby</p> <p>Náměty a témata v dramatických situacích.</p> <p>Práce na postavě.</p> <p>Konflikt jako základ dramatické situace.</p> <p>Dramatická situace, dramatický příběh.</p> <p>Inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce.</p>	<p>OSV 5 – Kreativita</p> <p>OSV 9 – Kooperace a kompetice</p>
<p>OVO 6 – Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.</p>	<p>Uvede jednotlivé fáze dramatu, vysvětlí je a rozezná v průběhu děje.</p> <p>Vysvětlí pojem komedie, tragédie, drama, dokáže zachytit rozdíl mezi nimi.</p> <p>Z promítaných ukázek vybere správně jednotlivé dramatické žánry.</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi činohrou, operou, operetou, muzikálem, pantomimou, loutkovým divadlem.</p> <p>Uvede základní rysy každého divadelního druhu.</p> <p>Jmenuje významné osobnosti české divadelní a filmové tvorby.</p>	<p>Recepce a reflexe dramatického umění</p> <p>Základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace.</p> <p>Základní dramatické žánry – komedie, drama, tragédie.</p> <p>Základní divadelní druhy – činohra, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima, loutkové divadlo.</p> <p>Současná dramatická umění – divadelní, filmová.</p> <p>České divadlo.</p>	<p>MeV 5 – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

PŘÍRODOPISNÝ A CHEMICKÝ SEMINÁŘ

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu **PŘÍRODOPISNÝ A CHEMICKÝ SEMINÁŘ**

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodopisný a chemický seminář je volitelný předmět. S jeho pomocí si žák uvědomuje užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Maximální důraz je kladen na rozvíjení dovedností experimentovat (při dodržování bezpečnostních pravidel), vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Získáváním praktických dovedností si žák ověřuje teoretické znalosti. Získává návyky správného jednání v praktických situacích běžného života. V rámci tohoto předmětu jsou prováděny laboratorní práce.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodopisný a chemický seminář obsahují rozpracované výstupy a učivo tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Žáci pracují převážně samostatně nebo v malých skupinkách. Velký důraz je kladen na bezpečné nakládání s chemickými látkami a ochranu vlastního zdraví. Z bezpečnostních důvodů žáci při provádění pokusů musí mít oblečené pracovní pláště, při zahřívání nebo práci s kyselinami nebo hydroxidy mají na očích ochranné brýle. Výuka probíhá v chemické laboratoři.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících je dána Učebním plánem ŠVP.

Předmět se bude vyučovat (podle počtu přihlášených žáků) jako předmět Přírodopisný a chemický seminář, nebo jako předmět Přírodopisný seminář, nebo jako předmět Chemický seminář.

Předmět Přírodopisný a chemický seminář bude v 8. a 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodopisný a chemický seminář

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Učí žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů.
- Učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (pracuje s učebnicí, odbornou literaturou, internetem).
- Pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly (chemické značky a vzorce, výstražné symboly, ...).
- Umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učí žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti.
- Zaměřujeme se na prakticky použitelné znalosti a dovednosti.
- Dbáme na seznámení s cílem vyučovací hodiny a zhodnocení jeho dosažení.
- Vedeme k sebehodnocení.
- Umožňujeme zažít úspěch.
- Navozujeme situace, v nichž má žák radost z učení.
- Hodnocení vyjadřujeme přednostně pozitivní formou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Dbáme na porozumění (při práci s textem).

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učí přecházet od smyslového poznání k poznání založenému na pojmech, prvcích, teoriích a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Učí rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporuje samostatnosti, tvořivost a logické myšlení.
- Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učí, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- Vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učí žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů.
- Vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Podporujeme rozvoj slovní zásoby.
- Vyžadujeme přesné a úplné vyjadřování.
- Vedeme k prezentaci vlastních názorů, myšlenek.
- Učíme dovednosti věcně zdůvodňovat.
- Vedeme k pozitivnímu vnímání.
- Vedeme k účasti na tvorbě pravidel, k respektování pravidel.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Vede žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému.
- Učí žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svoji práci i práci ostatních členů skupiny.
- Podporuje vzájemnou pomoc žáků.
- Užíváme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Navozujeme práci ve skupinách s různorodým složením.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy je spolupráce nutná.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učí žáky optimálně pracovat a provádět experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností učí žáka při práci využívat moderní technologie, postupy a pomůcky.
- Učí žáka chránit své zdraví při práci.
- Různými formami seznamuje žáka s různými profesemi v oblasti chemické výroby.
- Cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě vhodného dalšího studia a budoucího povolání.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ✓ **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
 - ✓ **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě**
 - ✓ **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
-
- Vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie.
 - Vede žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví a k ochraně životních prostředí.
 - Vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví.
 - Vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, nadměrnému užívání léků.
 - Učí žáky správně jednat v různých mimořádných situacích.
 - Učí žáky preventivně předcházet úrazům.
 - Učí žáky poskytovat účinnou první pomoc.
 - Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a dodržování stanovených pracovních postupů.

PŘÍRODOPISNÝ A CHEMICKÝ SEMINÁŘ 8. – 9. roč. – 2 hod. TÝDNĚ (0+2)			
CHEMICKÝ SEMINÁŘ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 1 <i>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i></p> <p>OVO 2 <i>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i></p> <p>OVO 3 <i>Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ Rozpozná změny skupenství látek ▪ Pojmenuje nejčastěji používané sklo a pomůcky ▪ Při práci myslí na zásady bezpečné práce ▪ Bezpečně zvládne zapalovat a zhaset plynový i lihový kahan ▪ Uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek a vysvětlí označení těchto látek ▪ Uvede důležitá čísla tísňového volání ▪ Dokáže zapsat laboratorní protokol z laboratorní práce 	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - přeměny látek - chemická laboratoř, pomůcky, sklo - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události 	<p>EMV – základní podmínky života</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Vz – ochrana zdraví</p> <p>F – vlastnosti látek, přeměny skupenství, měření vlastností</p>

CHEMICKÝ SEMINÁŘ

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 5 <i>Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</i></p> <p>OVO 6 <i>Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</i></p> <p>OVO 7 <i>Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezpečně pracuje s malým množstvím pevných, kapalných i plyných látek ▪ Umí přesně odměřit přesné množství kapaliny pomocí odměrné zkumavky a odměrného válce; přidává kapalinu po kapkách ▪ Umí sestavit jednoduché aparatury ▪ Používá základní laboratorní techniky při oddělování složek směsí ▪ Navrhne a provede oddělování složek směsí 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - stejnorodé a různorodé směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - nasycený roztok, nenasycený roztok, rozpustnost, vlivy na rozpustnost, rozpouštědlo - oddělování složek směsí stejnorodých a různorodých 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>F – změny skupenství</p> <p>M – úlohy o mísení směsí</p> <p>M – základní početní operace</p>
<p>OVO 16 <i>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i></p> <p>OVO 18 <i>Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i></p> <p>OVO 2 <i>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí ▪ Bezpečně ředí roztoky kyselin; poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami ▪ Bezpečně rozpouští hydroxidy; poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami ▪ Orientuje se na stupnici pH ▪ Změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ▪ Připraví některé roztoky 	<p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvouprvkové sloučeniny - kyseliny - hydroxidy - kyselost a zásaditost vodných roztoků - soli 	<p>EMV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – zodpovědnost na své zdraví</p> <p>M – dělitelnost</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>Př – ochrana ovzduší, vody a půdy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO 19 <i>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i></p> <p>OVO 21 <i>Rozliší nejjednodušší deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i></p> <p>OVO 24 <i>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší nejjednodušší uhlovodíky Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků Uvede příklady zdrojů a druhů sacharidů, tuků a bílkovin Jednoduchými pokusy provede důkaz organických látek Pomocí pokusu zjistí vlastnosti bílkovin Pokusem ověří rozpustnost organických látek v roztoku 	<p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> alkany, alkeny, alkyny, areny paliva (ropa, zemní plyn, uhlí) deriváty uhlovodíků významné látky v organismech (sacharidy, tuky, bílkoviny) 	<p>EMV – základní podmínky života</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Z – fosilní paliva</p> <p>V_z – výživa</p>
<p>OVO 35 - <i>aplikuje praktické metody poznávání přírody</i></p> <p>OVO 36 - <i>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s lupou, mikroskopem, zhotoví mikroskopické preparáty, nakreslí a popíše jednoduchá schémata rostlinných a živočišných buněk 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> pozorování lupou, mikroskopem, zhotovení preparátů založení herbáře, sbírek 	<p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>OVO 14 - <i>rozlišuje základní systematické skupiny a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p> <p>OVO 15 - <i>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává v odborné literatuře 	<p>Botanika</p> <ul style="list-style-type: none"> semena a plody, druhy a způsob rozšiřování, význam a sběr lesy a jejich význam, druhy lesů, poškození poznávání listnatých dřevin určování rostlin herbář a práce s klíčem léčivé byliny a jejich význam 	<p>EMV – ekosystémy</p> <p>OSV - psychohygiena</p>
<p>OVO 33 - <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Zhotovuje preparáty Pracuje s mikroskopem 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> organismy a prostředí ochrana přírody a životního prostředí 	<p>EMV – ekosystémy</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p>

Základní škola Kojetín, náměstí Míru 83

<i>OVO 34 - uveďte příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i>		▪ chráněné krajinné oblasti	EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>OVO 17 - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin</i> <i>OVO 19 - zhodnotí význam živočichů v přírodě, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vlastní pozorování živočichů pouhým okem, lupou, mikroskopem ▪ Zhotovuje preparáty ▪ Popíše rozdíly mezi jednotlivými živočišnými skupinami 	Zoologie <ul style="list-style-type: none"> - savci – Evropy, Asie, Afriky, Ameriky, Austrálie, Antarktidy, Arktidy - přizpůsobení životu ve vodě - ochrana suchozemských savců 	OSV - psychohygiena
<i>OVO 23 - rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i> <i>OVO 24 - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s encyklopedií lidského těla ▪ Charakterizuje biologické znaky lidského organismu 	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo a nové poznatky v lékařství - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy - životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka 	OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – psychohygiena Vz – prostředí a zdraví Vz – drogy Ch – drogy Ov - drogy
<i>OVO 27 - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody</i> <i>OVO 26 - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů ▪ Sleduje aktuální stav životního prostředí 	Geologie <ul style="list-style-type: none"> - vědní obory neživé přírody - přírodní katastrofy a jejich příčiny – zemětřesení, sopečná činnost - klimatické změny současnosti, faktory ovlivňující jejich vznik - nerosty a horniny 	MDV – kritické vnímání mediálního sdělení EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EMV – vztah člověka k prostředí

